

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.....	4
2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2017	8
3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ.....	11
4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ	24
5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	41
6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	50
7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ	62
8. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	71
9. ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	88
10. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	92
11. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	96
12. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	99
13. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	105
14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	107
15. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ.....	109
16. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ – ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ.....	112
17. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.	116

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

1.1. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) αποτελεί Γενική Διεύθυνση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Συστάθηκε με το ν. 4328/1929, μετονομάζοντας το από το 1904 ιδρυθέν «εν τω Υπουργείω των Οικονομικών» Χημικό Εργαστήριο του Υπουργείου των Οικονομικών (Ν. 3006/1904), συγχωνεύοντας ταυτόχρονα Δημόσια Χημικά Εργαστήρια άλλων Υπηρεσιών (Υπ. Εσωτερικών, Βασιλικό Ναυτικό) και δημιουργώντας ένα κρατικό Χημικό Εργαστήριο με διευρυμένες αρμοδιότητες.

Το 1929 το Χημικό Εργαστήριο του Υπουργείου των Οικονομικών αποτελούνταν από την Κεντρική Υπηρεσία και από δεκαεπτά (17) Παραρτήματα τα οποία είχαν συσταθεί «εν Τελωνείois» και «παρά τοis Τελωνείois» στα 25 χρόνια λειτουργίας του σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας.

Στη συνέχεια, ως σύγχρονη τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου των Οικονομικών το Γ.Χ.Κ. εξελίχθηκε σε κορμό του συστήματος ελέγχου προϊόντων στη χώρα μας, ακολουθώντας την ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας, καλύπτοντας τις υποχρεώσεις της χώρας νομοθετικά, ελεγκτικά και επιχειρησιακά, εκσυγχρονίζοντας παράλληλα τις μεθόδους διοίκησης του Οργανισμού του Γ.Χ.Κ. και των εργαστηρίων του.

Από 1/1/2017 το Γενικό Χημείο του Κράτους αποτελεί Γενική Διεύθυνση υπαγόμενη στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

1.2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Το Γενικό Χημείο του Κράτους διαρθρώνεται σε Διευθύνσεις Κεντρικής Υπηρεσίας και σε περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες, ως εξής:

Η Κεντρική Υπηρεσία του Γενικού Χημείου του Κράτους αποτελείται από τρεις (3) Διευθύνσεις και ένα Αυτοτελές Τμήμα, ως εξής:

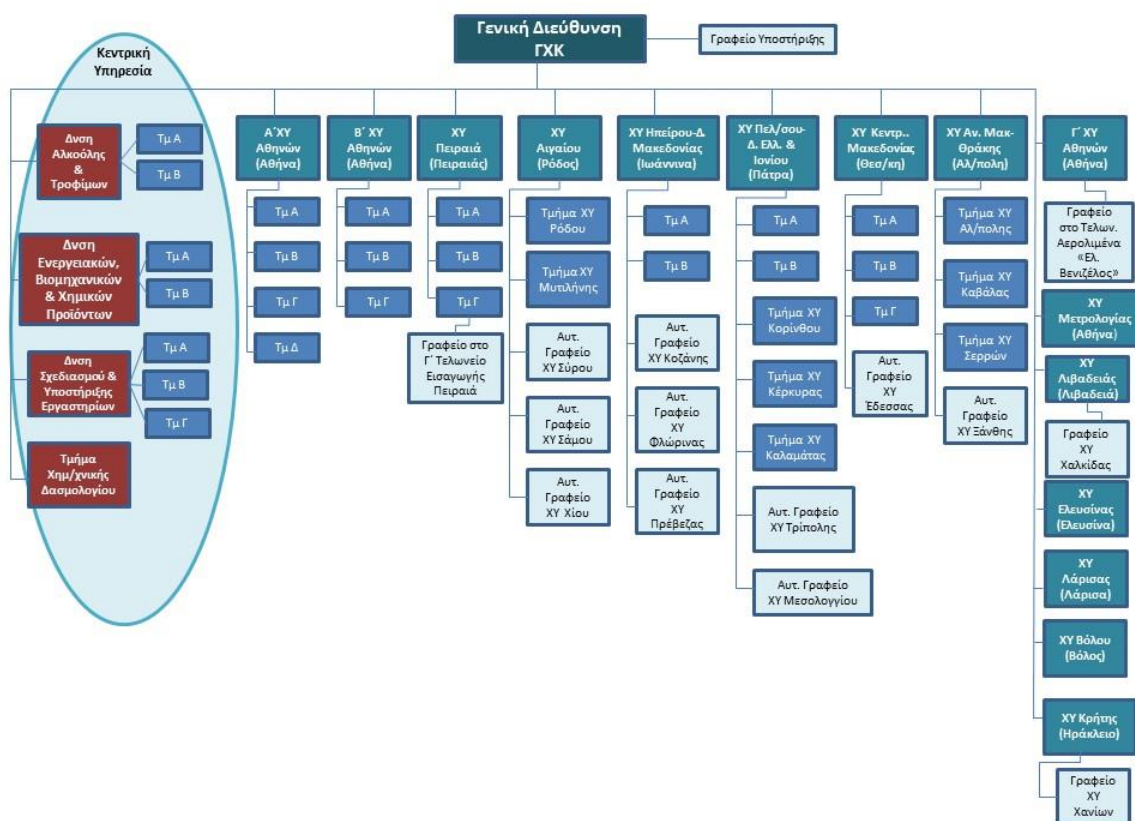
1. Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων
2. Δ/νση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων
3. Δ/νση Σχεδιασμού & Υποστήριξης Εργαστηρίων
4. Αυτοτελές Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου

Ο ρόλος των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας είναι επιτελικός, δεδομένου ότι τα καθήκοντά τους περιλαμβάνουν, κυρίως:

- την εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών μέτρων σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ.
- το συντονισμό, την καθοδήγηση και την εποπτεία της εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου από τις Χημικές Υπηρεσίες.

Οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα αρμοδιότητας του Γ.Χ.Κ., στη γεωγραφική περιοχή της ευθύνης τους. Οι Χημικές

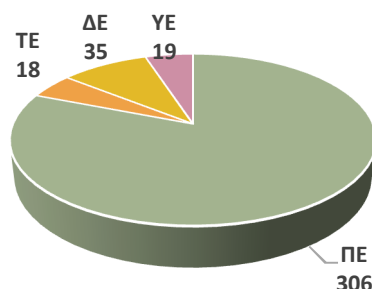
Υπηρεσίες ανέρχονται σε δεκαπέντε (15). Από αυτές, οκτώ (8) λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης και επτά (7) σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος. Η οργανωτική δομή του Γ.Χ.Κ. απεικονίζεται στο σχήμα 1.2.1.

Σχήμα 1.2.1.: Οργανόγραμμα του Γενικού Χημείου του Κράτους

Το Γ.Χ.Κ. στελεχώνεται από 378 υπαλλήλους (στοιχεία 1/2/2018), τους οποίους χαρακτηρίζει η υψηλή κατάρτιση: μεταπτυχιακές σπουδές, ξένες γλώσσες, εξειδίκευση κ.λπ. Στο διπλανό σχήμα απεικονίζεται η κατανομή τους ανά κλάδο.

Τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. διαθέτουν σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό, ο οποίος, σε συνδυασμό με την εμπειρία και την κατάρτιση του προσωπικού, διευκολύνει την εκτέλεση μεγάλου εύρους εργαστηριακών εξετάσεων, αλλά και την επίλυση σύνθετων επιστημονικών και τεχνικών θεμάτων που προκύπτουν εκτάκτως.

1.3. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Αποστολή του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) είναι η παροχή προς τις δημόσιες αρχές και τους πολίτες τεχνικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με τελικό σκοπό:

- τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, μέσω της συνδρομής και της τεχνικής υποστήριξης των Αρχών της Α.Α.Δ.Ε. ή και αυτοτελώς,
- την προστασία της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος καθώς και των συμφερόντων των καταναλωτών,
- την επιστημονική υποστήριξη των δικαστικών, αστυνομικών και λοιπών κρατικών αρχών και Υπηρεσιών,
- τη στήριξη της υγιούς λειτουργίας της αγοράς και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της χημικής βιομηχανίας σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές,
- την αξιοποίηση και προώθηση των Ελληνικών προϊόντων επ' ωφελεία της εθνικής οικονομίας,
- την παροχή του εθνικού υποβάθρου της χημικής μετρολογίας.

Για την εκπλήρωση της αποστολής του το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται σε πολλά επίπεδα :

- εισηγείται νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις,
- συμμετέχει σε διαδικασίες επεξεργασίας ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, υποστηρίζοντας τις εθνικές θέσεις,
- πραγματοποιεί χημικές, φυσικές, μικροβιολογικές, οργανοληπτικές και λοιπές εργαστηριακές εξετάσεις,
- ασκεί έλεγχο και εποπτεία σε μονάδες παραγωγής και μεταποίησης προϊόντων
- προβαίνει σε επιθεωρήσεις χώρων παρασκευής, τυποποίησης, συσκευασίας, εμφιάλωσης, αποθήκευσης, διάθεσης και εμπορίας προϊόντων,
- πραγματοποιεί δειγματοληψίες, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλες αρχές,
- εκδίδει άδειες λειτουργίας μονάδων παραγωγής και εργαστηρίων, όπως ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία,
- εκδίδει πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.λπ.,
- εκπονεί μελέτες και ερευνητικές εργασίες,
- σχεδιάζει και υλοποιεί επιστημονικά προγράμματα και έργα,
- παρέχει πραγματογνωμοσύνες και γνωμοδοτήσεις,
- λειτουργεί ως τεχνικός σύμβουλος των κρατικών αρχών ή ως τρίτο μέρος,
- συνεργάζεται με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- συλλέγει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τα αντικείμενα της αρμοδιότητάς του και τηρεί μητρώα,
- διοργανώνει και συμμετέχει στη διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων καθώς και εκπαιδευτικών ή ενημερωτικών προγραμμάτων,
- παρέχει γνώση και πληροφόρηση μέσω εντύπων ή ηλεκτρονικών εκδόσεων, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο,
- συμμετέχει, με εκπροσώπους του, σε συλλογικά όργανα άλλων φορέων,

- πραγματοποιεί εργασίες, εν γένει, που αξιοποιούν την επιστημονική γνώση για το σκοπό της εφαρμογής των νόμων, καθώς και του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις διμερών ή διεθνών συμβάσεων.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στο Γ.Χ.Κ. καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα προϊόντων και αντικειμένων, όπως :

• Τρόφιμα	• Πλαστικά-Πολυμερή	• Ενεργειακά προϊόντα
• Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	• Απορρυπαντικά	• Λιπαντικά
• Αλκοόλη	• Προϊόντα χάρτου	• Χρώματα
• Ποτά (αλκοολούχα και μη)	• Προϊόντα δέρματος	• Ναρκωτικά
• Πόσιμα νερά	• Μέταλλα και κράματα	• Καπνικά
• Επιφανειακά νερά	• Αντικείμενα κοινής χρήσης	• Ρύπανση περιβάλλοντος
• Απόβλητα	• Λιπάσματα	• Ανόργανες πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα
• Χημικές ουσίες και παρασκευάσματα	• Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	

Η δράση του Γενικού Χημείου του Κράτους διέπεται από αρχές λειτουργίας που διασφαλίζουν την εκπλήρωση των συνταγματικών απαιτήσεων που τίθενται για τις Δημόσιες Υπηρεσίες, καθώς επίσης και την ικανοποίηση των προσδοκιών των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. τηρεί τις αρχές της νομιμότητας, του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας του διοικουμένου, της εμπιστευτικότητας και της αριστείας.

Κατά την επιτέλεση του έργου του, το Γ.Χ.Κ. συνεργάζεται με:

- Άλλες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε.
- Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων Υπουργείων
- Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών
- Φορείς εργαστηριακού ελέγχου άλλων χωρών
- Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού
- Επιστημονικούς συλλόγους

Στο Γ.Χ.Κ. λειτουργεί ως ιδία Αρχή, το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.), του οποίου οι αποφάσεις υιοθετούνται από τους αρμόδιους υπουργούς και δημοσιεύονται σε ΦΕΚ (έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.).

Το Α.Χ.Σ. αποτελεί ένα αμιγώς επιστημονικό συμβούλιο, ανεξάρτητο, το οποίο εισηγείται και αποφαινεται σε θέματα δικαιοδοσίας όλων των Χημικών Διευθύνσεων και το έργο του συμβάλλει με καθοριστικό τρόπο στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας και την προστασία της δημόσιας υγείας.

Το εννεαμελές συμβούλιο του περιλαμβάνει ένα νομικό Σύμβουλο, δύο καθηγητές Χημείας ΑΕΙ, τέσσερις χημικούς, Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή Τμημάτων του Γ.Χ.Κ. και δύο χημικούς ή χημικούς μηχανικούς που υποδεικνύονται από την Ένωση Ελλήνων Χημικών.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΤΟΥΣ 2017

Κατά το έτος 2017 το Γ.Χ.Κ. ανέπτυξε σημαντικές δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της ευθύνης του.

Τα σημαντικότερα έργα – δράσεις του Γ.Χ.Κ. ανά στρατηγικό στόχο μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

Συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων & στην αντιμετώπιση φαινομένων λαθρεμπορίου

- ⇒ Σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το σχέδιο επισήμου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου και εκτελέστηκαν **28.909 εργασίες στον τομέα της αλκοόλης**, συμβάλλοντας στην είσπραξη δημοσίων εσόδων μέσω του ειδικού φόρου κατανάλωσης.
- ⇒ Πραγματοποιήθηκαν **43.919 εργασίες στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων**, υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης.
- ⇒ Συγκροτήθηκαν μικτά κλιμάκια Γ.Χ.Κ.- Ε.Λ.Υ.Τ./ΓΔ Τελωνείων & ΕΦΚ για τη διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο της καταπολέμησης νοθείας-λαθρεμπορίας ναυτιλιακών καυσίμων.
- ⇒ Ενεργή συμμετοχή υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. στην Ομάδα Εργασίας υπό τον Συντονισμό της Γ.Δ. Τελωνείων & ΕΦΚ, με σκοπό τον καθορισμό συγκεκριμένων ειδών υγρών καυσίμων και τη ρύθμιση τεχνικών ζητημάτων περί **ιχνηθέτησης υγρών καυσίμων** με μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες.

Προστασία δημόσιας υγείας και περιβάλλοντος

- ⇒ Ολοκληρώθηκε η εργαστηριακή ανάλυση **26.807** δειγμάτων διαφόρων **προϊόντων και υλικών** (εκτός αυτών που εμπίπτουν στο νόμο περί ναρκωτικών ουσιών και των νερών του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α.), με σκοπό τον έλεγχο συμμόρφωσής τους προς την ισχύουσα νομοθεσία.
- ⇒ Υπήρξε άμεση ανταπόκριση στο Πρόγραμμα Διερεύνησης του Σαρωνικού μετά τη ρύπανσή του με καύσιμα του πλοίου «Αγία Ζώνη II» με την εκτέλεση εργαστηριακών αναλύσεων δειγμάτων δίθυρων μαλακίων και αλιευμάτων, ως προς την παρουσία βαρέων μετάλλων και Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων.
- ⇒ Διενεργήθηκαν **651** στοχευμένες επιθεωρήσεις σε χώρους παρασκευής, χρήσης και διακίνησης **χημικών ουσιών και προϊόντων**, εκ των οποίων το 49% σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταγενέστερους χρήστες και εισαγωγείς.
- ⇒ Εκπονήθηκαν **3 (τρεις)** επιστημονικές μελέτες για τον εντοπισμό **επικίνδυνων ουσιών** με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.
- ⇒ Το Α' εξάμηνο του 2017 εκδόθηκε η Απόφαση ένταξης της Πράξης «Παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων της Χώρας» στο **ΕΣΠΑ 2014-2020** με δικαιούχο το Γ.Χ.Κ. και προϋπολογισμό που ανέρχεται στα 6.000.000 €. Το έργο συνίσταται στην ανάλυση περίπου **6.000 δειγμάτων υδάτων** ποταμών, λιμνών, παράκτιων και μεταβατικών, τα οποία θα εξετάζονται ως προς Ουσίες Προτεραιότητας και Ειδικούς Ρύπους. Η συνολική διάρκεια του έργου θα είναι επτά (7) έτη.

Επιστημονική και Τεχνική Υποστήριξη Τελωνειακών και λοιπών Αρχών

- ⇒ Εκδόθηκαν **26.118** Δελτία Χημικής Ανάλυσης, στο πλαίσιο της τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή και τελειοποίηση των εμπορευμάτων.
- ⇒ Υλοποιήθηκε ο **έλεγχος καλής λειτουργίας** και εκπαίδευση τελωνειακών υπαλλήλων στις αναλυτικές συσκευές των **VAN-ΚΕΔΑΚ** (ειδικά εξοπλισμένα οχήματα για τα κλιμάκια ελέγχου διακίνησης και αποθήκευσης καυσίμου). Αξιολογήθηκαν όλα τα VAN-ΚΕΔΑΚ των Τελωνείων Αθήνας, Πειραιά, Θεσσαλονίκης, Ορεστιάδας, Ηγουμενίτσας, Ξάνθης, Δράμας, Πάτρας, Βόλου και Κρήτης.
- ⇒ Συνεχής **αξιοποίηση του Προγράμματος "ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020"** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που απευθύνονται στα εργαστήρια που υποστηρίζουν τις Τελωνειακές Αρχές, με συμμετοχή σε διεργαστηριακά σχήματα, εκπαιδευτικά προγράμματα και ομάδες εργασίας.
- ⇒ Αναλύθηκαν περισσότερα από **86.550 δείγματα** ύποπτα για παραβάσεις της νομοθεσίας περί ναρκωτικών ουσιών στο πλαίσιο της επιστημονικής υποστήριξης διωκτικών και ανακριτικών Αρχών.

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας και της καινοτομίας

- ⇒ **Αξιοποίηση κοινοτικού προγράμματος LIFE ENV**, με σκοπό την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των **χημικών προϊόντων**. Σκοπός του προγράμματος είναι η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των χημικών προϊόντων και η state-of-the-art εκπαίδευση των επιθεωρητών χημικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της υλοποίησης της σχετικής δράσης ολοκληρώθηκε η συλλογή καλών πρακτικών για επιθεωρήσεις REACH, CLP και SEVESO III και βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη του προτύπου προγράμματος καλών πρακτικών οι οποίες θα είναι διαθέσιμες στην υπό ανάπτυξη ηλεκτρονική πλατφόρμα Inspectors e-centre, όπου θα συγκεντρωθούν υπηρεσίες και εργαλεία για τη διεξαγωγή των επιθεωρήσεων και την εκπαίδευση των επιθεωρητών.
- ⇒ **Συμμετοχή** της Χ.Υ. Μετρολογίας **του Γ.Χ.Κ. στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα EURAMET PRT02** «Παραγωγή πιστοποιημένου υλικού αναφοράς για τη βαθμονόμηση φορητών μηχανημάτων μέτρησης της αιθανόλης μέσω εκπνοής».
- ⇒ Υλοποιήθηκαν δεκαεννέα (19) **διεργαστηριακά σχήματα**, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) σε προϊόντα Ε.Φ.Κ (υπόστρωμα: αλκοολούχο ποτό, καύσιμα κτλ.).

Βελτίωση αξιοπιστίας λειτουργικών διαδικασιών

- ⇒ **Αξιολογήθηκε επιτυχώς από το ΕΣΥΔ η εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO/IEC 17020 στις επιθεωρήσεις** που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων πλοίων των αποσταγματοποιείων και του ζύθου, ενώ μέχρι το τέλος του 2017 βρισκόταν σε εξέλιξη η αξιολόγηση για τις επιθεωρήσεις στον τομέα των χημικών προϊόντων.

Νομοθετικό έργο

- ⇒ Εκδόθηκε τροποποίηση του π.δ. 965/1980 που αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη συστέγαση και τη συλλειτουργία διαφόρων μονάδων στον τομέα της αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη.
- ⇒ Εκδόθηκαν δεκαεπτά (17) Υπουργικές Αποφάσεις που αφορούν ρυθμίσεις θεμάτων σχετικών με προδιαγραφές και όρους κυκλοφορίας προϊόντων καθώς και εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας σύμφωνα με την ενωσιακή.

Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

- ⇒ Εκτός από την παρακολούθηση εκπαιδευτικών θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος του ΙΝΕΠ, ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση:
 - 44 υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εκπαίδευση αναλυτών εμπειρογνομώνων σε θέματα ναρκωτικών, ψυχοτρόπων και πρόδρομων ουσιών»
 - 46 επιθεωρητών χημικών προϊόντων Γ.Χ.Κ. ως προς την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν κατά τις επιθεωρήσεις, τα εκτεταμένα δελτία δεδομένων ασφαλείας καθώς και την πλατφόρμα στο σύστημα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς
 - 3 υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. στην εφαρμογή Οδ. 802/2016/ΕΕ περί ελέγχου καυσίμων πλοίων
 - 7 υπαλλήλων της Δ.Ε.Β.Χ.Π. στα ηλεκτρονικά εργαλεία του ECHA για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας χημικών προϊόντων
 - 44 υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. στη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής.

Στα Κεφάλαια που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά οι δραστηριότητες του Γ.Χ.Κ. κατά το έτος 2017.

3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει τεχνική και επιστημονική υποστήριξη προς τις Τελωνειακές Υπηρεσίες κατά την εισαγωγή, εξαγωγή και τελειοποίηση των εμπορευμάτων. Η υποστήριξη που παρέχεται από το Γ.Χ.Κ. αφορά στην περιγραφή των προϊόντων με σκοπό την ορθή δασμολογική κατάταξή τους από τις Τελωνειακές Αρχές και στην εφαρμογή της νομοθεσίας που απορρέει από την κατάταξη αυτή, όπως θέματα απαγορεύσεων και περιορισμών, επιβολή φορολογίας, εφαρμογή εμπορικών κοινοτικών μέτρων και εφαρμογή Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Επιπλέον, κατά την τελωνειακή διαδικασία λαμβάνει χώρα η διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια των προϊόντων, την πάταξη της απάτης, τον εντοπισμό παράνομων ή/και παραποιημένων προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος. Η υποστήριξη των Τελωνειακών Υπηρεσιών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς δράσης του Γ.Χ.Κ., τόσο από πλευράς όγκου εργασίας, όσο και από την άποψη της κρισιμότητας του έργου που επιτελείται.

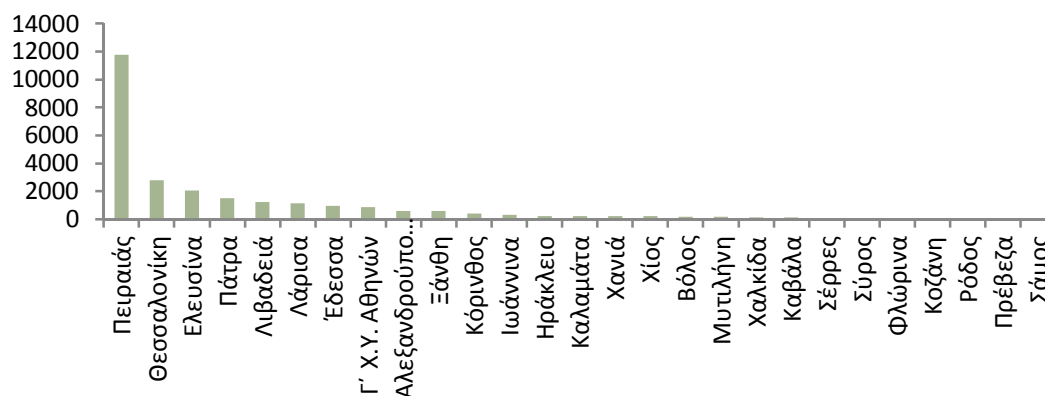
3.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Για την υποστήριξη των Τελωνειακών Αρχών και των Χημικών Υπηρεσιών, πραγματοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι εξής δράσεις :

- Αποστολή 57 εγκυκλίων και εγκυκλίων σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη προϊόντων, με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από τις Χ.Υ. κατά την εισαγωγή ή εξαγωγή προϊόντων και την εφαρμογή καθεστώτων τελειοποίησης, με προϊόντα που υπόκεινται σε δασμούς anti-dumping και με την καταχώρηση των στοιχείων των δειγμάτων και των αποτελεσμάτων της εξέτασης/γνωματεύσεων στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ.
- Παροχή τεχνικής συνδρομής σε 23 υποθέσεις για έκδοση Δεσμευτικών Δασμολογικών Πληροφοριών
- 11 εισηγήσεις στην Ανώτατη Επιτροπή Τελωνειακών Αμφισβητήσεων (Α.Ε.Τ.Α) για την έκδοση Αποφάσεων και Γνωμοδοτήσεων, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη εμπορευμάτων
- Παροχή τεχνικής συνδρομής στην Ε.Λ.Υ.Τ. Αττικής σε 10 υποθέσεις.

3.2 ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το έτος 2017 εστάλησαν στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές 38.666 δείγματα για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης και εκδόθηκαν 26.118 Δελτία Χημικής Ανάλυσης. Ο αριθμός των Δελτίων Χημικής Ανάλυσης που εκδόθηκαν ανά οργανική μονάδα του Γ.Χ.Κ. απεικονίζεται στο διάγραμμα 3.2.1.

Διάγραμμα 3.2.1.1: Αριθμός Δελτίων Χημικής Ανάλυσης που εκδόθηκαν το 2017 από τις μονάδες του Γ.Χ.Κ.

Από το σύνολο των 38.666 δειγμάτων που εξετάστηκαν το 2017, ποσοστό 61,7% αφορά συναλλαγές με τρίτες χώρες, ενώ ποσοστό 15,2% ενδοκοινοτικές συναλλαγές προϊόντων υποκειμένων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Τέλος, ποσοστό 23,1% των δειγμάτων αφορούν προϊόντα που εστάλησαν με διαβιβαστικό της αντίστοιχης Τελωνειακής Αρχής για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης. Τα δείγματα αυτά είναι, κατά κύριο λόγο, ενεργειακά προϊόντα που έχουν ληφθεί κατά τις διαδικασίες παραγωγής και διακίνησης καθώς και προϊόντα του Κεφαλαίου 15 (διαφόρων τύπων μαργαρίνες) για φορολογικούς σκοπούς. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων αυτών ως προς το είδος τους.

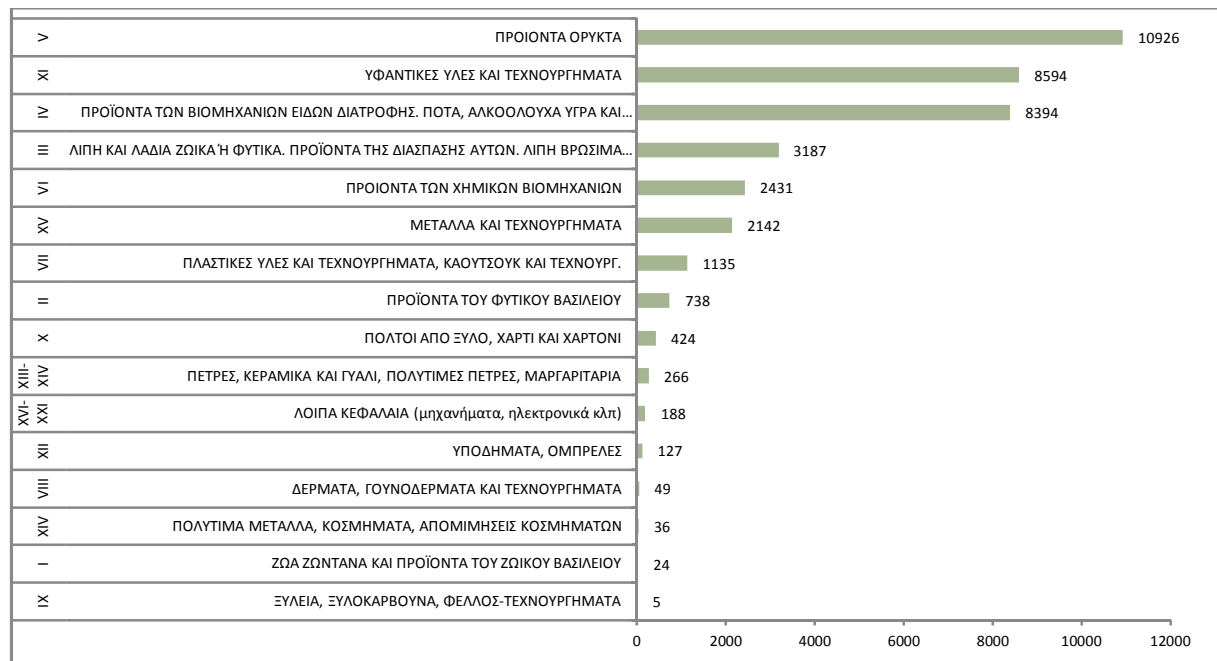
Κεφάλαια Δασμολογίου	Αριθμός δειγμάτων 2017 για τα οποία εκδόθηκε ΔΧΑ	Ποσοστό % επί των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων
02-24 (Τρόφιμα, Καπνός)	12.495	31,9%
25-99 (Λοιπά Προϊόντα)	17.321	68,1%

Πίνακας 3.2.1.1: Κατανομή δειγμάτων που εστάλησαν το 2017 στις Χημικές Υπηρεσίες από τις Τελωνειακές Αρχές για έκδοση Δελτίου Χημικής Ανάλυσης

Η κατανομή αυτή αποτελεί συνάρτηση διαφόρων παραγόντων, όπως:

- Εντατικοποίησης ελέγχων σε προϊόντα υποκείμενα σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, κυρίως κατά την εισαγωγή, παραγωγή και διακίνηση ενεργειακών προϊόντων (προϊόντων του Κεφαλαίου 27), με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η εκατοστιαία κατανομή των δειγμάτων μεταξύ των ανωτέρω ομάδων.
- Εφαρμογής της ηλεκτρονικής διασάφησης και συστήματος ανάλυσης κινδύνου (risk analysis) από το ICISnet για την επιλογή των δειγμάτων που αποστέλλονται για εξέταση κατά την εισαγωγή και κυρίως κατά την εξαγωγή.
- Διατήρησης υψηλών αριθμών δειγμάτων, τα οποία λαμβάνονται στα πλαίσια των καθεστώτων τελειοποίησης, τόσο της ενεργητικής (κυρίως κατά το τελωνειακό καθεστώς 3151), όσο και της παθητικής (κυρίως κατά το τελωνειακό καθεστώς 6121)
- Μείωσης των εισαγωγών λόγω της οικονομικής κρίσης

Στο διάγραμμα 3.2.2., στο οποίο απεικονίζεται το πλήθος των εξετασθέντων δειγμάτων ανά Τμήμα του Δασμολογίου, διακρίνονται τα Τμήματα με τον μεγαλύτερο αριθμό δειγμάτων. Το 2017, οι αριθμοί των εξετασθέντων δειγμάτων ανά Τμήμα του Δασμολογίου είναι παραπλήσιοι με αυτούς του 2016. Εξάιρεση αποτελεί η αύξηση του αριθμού του Τμήματος V, η οποία αντανακλά την αύξηση του αριθμού των δειγμάτων ενεργειακών προϊόντων.

Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια.
Διάγραμμα 3.2.2.: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων ανά Τμήμα του Δασμολογίου το έτος 2017

3.2.1. Τρόφιμα και καπνός

Η κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου, που αντιστοιχούν στα τρόφιμα και στον καπνό, απεικονίζεται στον πίνακα 3.2.1.1.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ %
I ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	2-5	24	<0,1
II ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΦΥΤΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	6-14	738	1,9
III ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	15	3187	8,2
IV ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ. ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ	16-24	8394	21,7

Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια

Πίνακας 3.2.1.1.: Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα I έως IV του Δασμολογίου το έτος 2017

Παρατηρήσεις για κάθε Τμήμα του Δασμολογίου:

Τμ. Ι. Τα δείγματα είναι σχεδόν αποκλειστικά προϊόντα του Κεφαλαίου 4 και περιλαμβάνει σχεδόν αποκλειστικά μικρό αριθμό δειγμάτων εξαγωγής.

Τμ. ΙΙ. Στην κατηγορία αυτή, αποτελούμενη κυρίως από δείγματα εισαγωγής, αυξημένα αριθμητικά εμφανίζονται:

- ✓ εισαγόμενα εμπορεύματα των Κεφαλαίων 7 (λαχανικά) και 8 (καρποί και φρούτα), που κατά κύριο λόγο αφορούν σε καθεστώτα τελειοποίησης (ενεργητική τελειοποίηση ζάχαρης αφ' ενός και παθητική τελειοποίηση καρπών, κυρίως ελιών, αφ' ετέρου)
- ✓ εισαγόμενα προϊόντα του Κεφαλαίου 9 (κυρίως καφέ)
- ✓ εμπορεύματα του Κεφαλαίου 10 κατά την εισαγωγή (κατά κύριο λόγο μαλακού σίτου και ρυζιού)
- ✓ εισαγόμενα άλευρα και άλλα προϊόντα του Κεφαλαίου 11
- ✓ εισαγόμενα εμπορεύματα ελαιούχων σπερμάτων και καρπών του Κεφαλαίου 12.

Τμ. ΙΙΙ. Η πλειονότητα των συνολικών δειγμάτων του Τμήματος αφορά στην εξαγωγή μιγμάτων λιπαρών υλών που αποστέλλονται για εξέταση στο Γ.Χ.Κ. για φορολογικούς σκοπούς καθώς και σε προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση. Ποσοστό μεγαλύτερο του 95% των δειγμάτων του Κεφαλαίου 15 έχουν εξετασθεί από τη Χημική Υπηρεσία Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων. Ο αριθμός των δειγμάτων ελαιολάδου εξαγωγής είναι μειωμένος λόγω εφαρμογής του συστήματος ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή των δειγμάτων κατά την εξαγωγή.

Τμ. ΙV. Αντιστοιχούν στο 21,7% των συνολικών τελωνειακών δειγμάτων. Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνεται μια μεγάλη ποικιλία εμπορευμάτων, που αφορούν τόσο σε συναλλαγές με τρίτες χώρες, όσο και σε διακίνηση προϊόντων στην εσωτερική αγορά για είσπραξη ειδικών φόρων κατανάλωσης (αλκοόλη και προϊόντα με αλκοόλη, καπνικά). Μεταξύ των προϊόντων που χαρακτηρίζονται από αυξημένο αριθμό δειγμάτων είναι:

- αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά, οίνος, ζύθος
- κομπόστες, μαρμελάδες, χυμοί, άλλα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά
- παρασκευάσματα διατροφής, η πλειονότητα των οποίων αφορά εμπορεύματα εισαγωγής, καθώς και προϊόντα υποκείμενα σε τελειοποίηση
- άλευρα και προϊόντα με βάση τα δημητριακά, κυρίως εισαγωγής
- καπνός και καπνικά προϊόντα.

3.2.2. Χημικά προϊόντα, πρώτες ύλες και βιομηχανικά προϊόντα

ΤΜΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ		ΚΕΦ.	ΑΡ. ΔΕΙΓ.	ΠΟΣΟΣΤΟ %
V	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΟΡΥΚΤΑ	25-27	10926	28,3
VI	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	28-38	2431	6,3
VII	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ, ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	39-40	1135	2,9
VIII	ΔΕΡΜΑΤΑ, ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	41-43	49	0,1
IX	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ, ΦΕΛΛΟΣ-	44-46	5	<0,1
X	ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ, ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙ	47-49	424	1,1
XI	ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	50-63	8594	22,2
XII	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΟΜΠΡΕΛΕΣ	64-67	127	0,3
XIII-XIV	ΠΕΤΡΕΣ, ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΚΑΙ ΓΥΑΛΙ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ,	68-70	266	0,7
XIV	ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ, ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ	71	36	<0,1
XV	ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	72-83	2142	5,5
XVI-XXI	ΛΟΙΠΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (μηχανήματα, ηλεκτρονικά κ.λπ.)	84-99	188	0,5

Τα στοιχεία αυτά αφορούν δείγματα για τα οποία έχει γίνει στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. κατάταξη στα αντίστοιχα Κεφάλαια

Πίνακας 3.2.2.1.: Κατανομή των εξετασθέντων δειγμάτων στα Τμήματα V έως XXI του Δασμολογίου έτους 2017

Παρατηρήσεις για κάθε Τμήμα του Δασμολογίου:

- Τμ. V. Η πλειοψηφία των δειγμάτων είναι προϊόντα του Κεφαλαίου 27 (καύσιμα, ορυκτέλαια κ.λπ.) και αφορά εισαγωγές, εξαγωγές και ενεργειακά προϊόντα που έχουν ληφθεί κατά την παραγωγή και διακίνησή τους.
- Τμ. VI. Αφορά κυρίως προϊόντα εισαγωγών. Αυξημένα είναι τα δείγματα των οργανικών χημικών προϊόντων και των ανόργανων χημικών προϊόντων.
- Τμ. VII. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εισαγωγές των προϊόντων του Κεφαλαίου 39 (πλαστικές ύλες), καθώς και οι εξαγωγές προϊόντων του ιδίου Κεφαλαίου, που κατά κύριο λόγο αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.
- Τμ. VIII. Πρόκειται αποκλειστικά για δείγματα εισαγωγής.
- Τμ. IX. Αφορά ιδιαίτερα μικρό αριθμό δειγμάτων.
- Τμ. X. Πρόκειται σχεδόν αποκλειστικά για εμπορεύματα χαρτιού εισαγωγής.
- Τμ. XI. Από αριθμητική άποψη, αποτελούν μία από τις κυριότερες κατηγορίες τελωνειακών δειγμάτων. Ιδιαίτερα αυξημένος είναι ο αριθμός των δειγμάτων που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών στα πλαίσια παθητικής τελειοποίησης.

Τμ. XII. Αφορά μικρό αριθμό δειγμάτων, κυρίως εισαγωγής.

Τμ. XIII Πρόκειται για εμπορεύματα εισαγωγής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τεχνουργήματα από κεραμευτικές ύλες τόσο ως προς τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία, εφόσον προορίζονται ως υλικά σε επαφή με τρόφιμα.

Τμ. XIV Περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο εισαγωγές εμπορευμάτων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και απομιμήσεις κοσμημάτων για εξέταση τόσο ως προς τη δασμολογική τους κατάταξη, όσο και ως προς την απελευθέρωση νικελίου σύμφωνα με το Παράρτημα XVII του Κανονισμού REACH.

Τμ. XV. Πρόκειται για εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης.

Τμ. XVI-XXI. Περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες προϊόντων, με κυριότερα:

(α) διάφορα εξαρτήματα μηχανημάτων και συσκευών που εξάγονται ως προϊόντα ενεργητικής τελειοποίησης

(β) ηλεκτρικούς συσσωρευτές που εξάγονται σε τρίτες χώρες.

Πέραν των εργαστηριακών εξετάσεων για τη δασμολογική περιγραφή τους, διενεργήθηκαν επιπροσθέτως οι ακόλουθοι έλεγχοι σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων:

1. Σε εισαγόμενα προϊόντα των Κεφαλαίων 23-95 σχετικά με:

- τη συμμόρφωση ως προς τους Κανονισμούς REACH και CLP
- επισημάνση απορρυπαντικών και καθαριστικών για να τεθούν σε κυκλοφορία.
- εργαστηριακούς ελέγχους στα πλαίσια της γενικής ασφάλειας προϊόντων
- ελέγχους ενεργειακών προϊόντων, προκειμένου να κυκλοφορήσουν στην αγορά.

2. Στα είδη που υπάγονται στο Παράρτημα XVII του REACH :

- περιεκτικότητα κοσμημάτων σε νικέλιο
- συγκέντρωση εξασθενούς χρωμίου σε τσιμέντα
- αζωχρωστικές σε ενδύματα
- συγκέντρωση φθαλικών εστέρων σε παιχνίδια και είδη βρεφικής φροντίδας
- συγκέντρωση καδμίου σε πλαστικά.

3. Στο πλαίσιο του Καν (ΕΚ) 1005/2009 για τις ενώσεις που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και του Καν (ΕΚ) 517/2014 για ορισμένα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, ελέγχθηκαν δείγματα εισαγομένων ουσιών και παρασκευασμάτων για επιβεβαίωση σύνθεσης.

Τέλος, στο ελεγκτικό και εργαστηριακό έργο των υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. περιλαμβάνονται:

- Η έκδοση 91 πιστοποιητικών εξαγωγής, πιστοποιητικών ελεύθερης κυκλοφορίας και βεβαιώσεων συμμόρφωσης καθώς και 12 βεβαιώσεων που αναφέρονται στη συμμόρφωση ή μη περιοριστικών όρων κατά την εξαγωγή χημικών προϊόντων [Καν (ΕΕ) 649/2012, Καν (ΕΚ) 1005/2009, Καν (ΕΚ) 111/2005].

- Η συμμετοχή υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. σε δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους για την εξακρίβωση της ταυτότητας των προϊόντων, καθώς και σε επιτροπές για επιβεβαίωση συνταγών, δυναμικότητας, προσδιορισμού φύρας κ.λπ..

3.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020»

Το πρόγραμμα «ΤΕΛΩΝΕΙΑ 2020» είναι ένα πολυετές σχέδιο δράσης για τα τελωνεία στην Ε.Ε., που αποσκοπεί στη στήριξη και συμπλήρωση των δράσεων της Τελωνειακής πολιτικής της Κοινότητας. Αποτελεί συνέχεια αντίστοιχων προηγούμενων προγραμμάτων και λειτουργεί σύμφωνα με τον κανονισμό 1294/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Ο συντονισμός για τα χημικά εργαστήρια των Κρατών-Μελών, που υποστηρίζουν τα Τελωνεία γίνεται από το Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Τελωνειακών Εργαστηρίων (Customs Laboratories European Network CLEN).

Σχήμα 3.3.1.: Το Δίκτυο των Τελωνειακών Εργαστηρίων της Ευρώπης και οι δράσεις του

3.3.1. Δραστηριότητες της Ομάδας των Τελωνειακών Εργαστηρίων

Το 2017, το Γ.Χ.Κ. συμμετείχε στις ακόλουθες δραστηριότητες του προγράμματος:

Δράση 1: Βάση δεδομένων εργαστηριακών μεθόδων ILIADe

Το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει στην αντίστοιχη ομάδα εργασίας, η οποία διαχειρίζεται και συντονίζει τη βάση δεδομένων εργαστηριακών μεθόδων ILIADe από την έναρξη των εργασιών της. Στο πλαίσιο αυτό, το Γ.Χ.Κ. έχει καταχωρήσει στην βάση δεδομένων εργαστηριακές μεθόδους για λίπη και έλαια ζωικά ή φυτικά, προϊόντα της διάσπασης αυτών, λίπη βρώσιμα επεξεργασμένα, κεριά ζωικής ή φυτικής προέλευσης και για χαρτί και χαρτόνια, τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι, καθώς και για ορισμένες μεθόδους άλλων κεφαλαίων.

Από το 2013, η βάση δεδομένων έχει εγκατασταθεί στον ιστοχώρο της DG TAXUD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου λειτουργεί κάτω από το σύστημα CCN/CSI. Το Νοέμβριο του 2017 η διαδικτυακή εφαρμογή βελτιώθηκε από την ομάδα πληροφορικής της DG Taxud. Κατά την ετήσια σύγκληση του 2017, η οποία έλαβε χώρα στο Άμστερνταμ, προτάθηκαν αρκετές αλλαγές στη λειτουργία της εφαρμογής, ώστε να είναι φιλικότερη προς το χρήστη και οι προτάσεις προωθήθηκαν στη DG Taxud με σκοπό την υλοποίησή τους. Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη εκτεταμένη ανασκόπηση των εγγραφών της βάσης δεδομένων.

Τέλος, αντικείμενο της ομάδας εργασίας αποτέλεσαν οι “μέθοδοι CLEN”, δηλαδή οι εργαστηριακές μέθοδοι, που χρησιμοποιούνται για τελωνειακούς σκοπούς και υιοθετούνται μέσω δραστηριοτήτων του CLEN, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι μέθοδοι αυτές. Πρόθεση του Δικτύου των Τελωνειακών Εργαστηρίων είναι να αποκτήσουν οι μέθοδοι αυτές “status” προτύπων μεθόδων, χωρίς, όμως να έχει διευκρινιστεί η διαδικασία για την επίτευξη του στόχου αυτού. Στο τέλος του 2017 είχαν υιοθετηθεί 5 μέθοδοι CLEN, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η υιοθέτηση άλλων 5.

Δράση 2: Διεργαστηριακές συγκρίσεις και επικύρωση μεθόδων

Οι διεργαστηριακές εξετάσεις της Δράσης 2 διακρίνονται σε:

- Διεργαστηριακές συγκρίσεις με σκοπό την επιλογή κατάλληλης μεθόδου ή με σκοπό την επικύρωση ήδη χρησιμοποιούμενων μεθόδων.
- Διεργαστηριακές δοκιμές ικανότητας, οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες στο εμπόριο και ταυτόχρονα θεωρούνται απαραίτητες για τα εργαστήρια που υποστηρίζουν τις τελωνειακές αρχές.

Οι δραστηριότητες του 2017 συνοψίζονται ως εξής:

- Ολοκλήρωση της 3ης διεργαστηριακής εξέτασης σε αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά και σε προϊόντα με αλκοόλη και έκδοση της τελικής έκθεσης
- Ολοκλήρωση της 3ης διεργαστηριακής εξέτασης στη ζάχαρη και σε προϊόντα με ζάχαρη και έκδοση της τελικής έκθεσης
- Διενέργεια των αναλύσεων διεργαστηριακής εξέτασης σε γαλακτοκομικά προϊόντα και προϊόντα που περιέχουν γαλακτοκομικά. Συντονιστής η Ελλάδα (Γ.Χ.Κ., Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας)
- Διενέργεια των αναλύσεων διεργαστηριακής εξέτασης σε ρύζι
- Έναρξη της 3ης διεργαστηριακής εξέτασης σε προϊόντα καυσίμων
- Έναρξη της 2ης διεργαστηριακής εξέτασης για τον προσδιορισμό των αρωματικών ενώσεων σε προϊόντα καυσίμων με κύριο αντικείμενο την αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων μεθόδων.

Σε όλες τις παραπάνω δραστηριότητες αυτές συμμετείχαν εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., είτε στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση των εργαστηριακών εξετάσεων, είτε στις συσκέψεις για την αποτίμηση των αποτελεσμάτων.

Δράση 3: Ποιότητα

Η δράση αυτή συντονίζεται από την Ελλάδα (Γ.Χ.Κ.). Το 2017 οι δραστηριότητες επικεντρώθηκαν σε δύο έργα, στα οποία συμμετέχουν υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ.:

- Στη συνέχιση του έργου που αφορά στη σύνταξη εγχειριδίου δειγματοληψίας κατά την τελωνειακή διαδικασία (SAMANCTA). Η σύνταξη του εγχειριδίου γίνεται από ολιγομελή ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχει υπάλληλος του Γ.Χ.Κ.. Το εγχειρίδιο δειγματοληψίας είναι αναρτημένο στον ιστοχώρο της Γενικής Διεύθυνσης Ταχυδ, σε όλες τις γλώσσες των Κρατών-Μελών και υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιονδήποτε θέλει να το χρησιμοποιήσει.
- Στα πρώτα βήματα της δημιουργίας ομάδας εργασίας, η οποία θα ασχοληθεί με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των εργαστηριακών αποτελεσμάτων ως προς τα νομοθετικά όρια. Το έργο, που καλείται να πραγματοποιήσει η ομάδα, αποτελεί διεύρυνση ήδη υφιστάμενης κατευθυντήριας οδηγίας, η οποία αναφέρεται στη χρήση της αβεβαιότητας των μετρήσεων για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης. Παράλληλα, έχουν επισημανθεί και άλλα ερωτήματα από τα εργαστήρια των Κρατών-Μελών, που χρήζουν απάντησης. Καταστρώθηκε το χρονοδιάγραμμα εργασιών, μέχρι το τέλος του 2020 και οι στόχοι της ομάδας κατανεμήθηκαν σε τρεις ενότητες. Η πρώτη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας θα πραγματοποιηθεί το Μάρτιο του 2018.

Δράση 4: Επικοινωνία και στρατηγική

Το 2017 ξεκίνησε η λειτουργία του «δικτύου εργαστηριακής υποστήριξης» CLET μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων με πρωτοβουλία της DG Ταχυδ και συμμετοχή 10 Κρατών-Μελών, υπό το συντονισμό των εργαστηρίων της Ιταλικής Τελωνειακής Διοίκησης. Το πρόγραμμα θα διαρκέσει 18 μήνες.

Τέλος, το Σεπτέμβριο πραγματοποιήθηκε στη Βόννη της Γερμανίας το Σεμινάριο των Χημικών των Τελωνειακών Εργαστηρίων της Γερμανίας, στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι από όλα τα Κράτη-Μέλη, μεταξύ των οποίων και από τη χώρα μας.

Δράση 5: Εξειδικευμένη Επιστημονική Γνώση (Scientific expertise)

Το 2017 ξεκίνησε η λειτουργία μιας νέας δράσης, στην οποία συμμετέχουν χημικοί και τελωνειακοί υπάλληλοι των Κρατών-Μελών, το Δίκτυο των Τεχνολογιών Ανίχνευσης, που αποσκοπεί στη διάδοση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών για τη χρήση επιτόπιων ελέγχων σε ευρύ πεδίο εφαρμογής (π.χ. ναρκωτικά, εκρηκτικά, επικίνδυνες και τοξικές ουσίες, παραποιημένα είδη). Τον Οκτώβριο του 2017 έλαβε χώρα εκδήλωση, στην οποία συμμετείχαν χημικοί και τελωνειακοί, υπάλληλοι αστυνομικών και άλλων διωκτικών αρχών, καθώς και εκπρόσωποι της βιομηχανίας. Συμμετείχε υπάλληλος της υπηρεσίας μας.

Επιπλέον, η Δράση 5 επικεντρώθηκε στη συνέχιση των εργασιών με αντικείμενο την εργαστηριακή ανάλυση και κυρίως την ταυτοποίηση νέων ψυχοτρόπων ουσιών.

3.3.2. Ομάδες Έργου (Project Groups)

Οι ομάδες έργου λειτουργούν με βάση το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1294/2013. Σκοπός των Ομάδων είναι η επεξεργασία και προετοιμασία των θεμάτων πριν την εισαγωγή τους στην Επιτροπή Ονοματολογίας. Το 2017 εκπρόσωπος του Γ.Χ.Κ. συμμετείχε σε μία συνεδρίαση με θέματα που αφορούσαν στη δασμολογική κατάταξη τροφίμων, αλκοολούχων ποτών και προϊόντων καπνού

3.4 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Το 2017, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε. εντάχθηκε ο ποσοτικός στόχος της αξιολόγησης 500 Δελτίων Χημικής Ανάλυσης (Δ.Χ.Α.). Η αξιολόγηση αυτή αποσκοπούσε στην ομοιομορφή δασμολογική περιγραφή των εμπορευμάτων στα Δ.Χ.Α. από όλες τις Χημικές Υπηρεσίες, στην ομοιομορφή διατύπωση των γνωματεύσεων ανά κατηγορία προϊόντος και ανά περίπτωση συμμόρφωσης ή μη με τη νομοθεσία και στην ορθή καταχώρηση των σχετικών στοιχείων, γνωματεύσεων και συμπερασμάτων στο πληροφοριακό σύστημα. Μέσω του ΟΠΣ Γ.Χ.Κ., στο υποσύστημα των τελωνειακών δειγμάτων πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση σε 532 Δελτία Χημικής Ανάλυσης που εκδόθηκαν από τις Χημικές Υπηρεσίες το 2017. Η αξιολόγηση αφορούσε στην ορθή δασμολογική περιγραφή, στη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, στο είδος και στη διατύπωση των γνωματεύσεων και στην καταχώρηση των στοιχείων. Με βάση τα στοιχεία της αξιολόγησης, εκδόθηκαν 5 κατευθυντήριες οδηγίες προς τις Χημικές Υπηρεσίες, οι οποίες περιλάμβαναν επισημάνσεις για την εναρμόνιση των εφαρμοζόμενων πρακτικών και τη βελτίωση του παρεχόμενου από τις Χημικές Υπηρεσίες έργου.
2. Με την υπ' αριθμ. Υ.154/30-6-2016 Απόφαση Πρωθυπουργού (ΦΕΚ 199/1β/1-7-2016) συστάθηκε Επιτροπή **για τη διευκόλυνση του εμπορίου, η οποία έχει ως σκοπό την τόνωση της ανάπτυξης, μέσω της βελτίωσης της απόδοσης της τελωνειακής διοίκησης και των άλλων εμπλεκόμενων στο εμπόριο δημοσίων υπηρεσιών.**

Το έργο αυτό, με την ονομασία οδικός χάρτης (road map) έχει επιμεριστεί σε 7 δράσεις, οι οποίες είναι:

Δράση 1- οργάνωση του έργου

Δράση 2- δράση των BPA - (Business Process Analysis)

Δράση 3- pre customs

Δράση 4- τελωνειακές διαδικασίες

Δράση 5- δράση Τελωνείου και ταχυδρομείου

Δράση 6- εθνική ενιαία θυρίδα (single window)

Δράση 7- δημιουργία master plan για τη διευκόλυνση των τελωνειακών εμπορευμάτων

Με την υπ' αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Β.1156696ΕΞ2016 Υ.Α. συστάθηκε **επιχειρησιακή επιτροπή για τη διευκόλυνση του εμπορίου και καθιέρωση ειδικότερων λεπτομερειών για τη λειτουργία της**, προκειμένου να υλοποιηθεί η ανωτέρω Απόφαση.

Έργο της επιτροπής είναι, μεταξύ άλλων, η υποβολή προτάσεων και η προώθηση διαδικαστικών, οργανωτικών και νομοθετικών αλλαγών, με σκοπό τη διευκόλυνση του εξαγωγικού (κυρίως) εμπορίου.

Στην επιχειρησιακή επιτροπή συμμετέχουν ως μέλη δύο χημικοί του Αυτοτελούς Τμήματος της Χημικοτεχνικής Δασμολογίου στις εξής δράσεις :

Δράση 2 (Δράση των BPA), που αποσκοπεί στην απλούστευση και διευκόλυνση κατά τη διαδικασία της εξαγωγής. Έργο της είναι η επικαιροποίηση των διαδικασιών (Business Process Analysis), που είχαν συνταχθεί το 2014, για επτά ελληνικά προϊόντα (τυρί φέτα, καλλυντικά, ακτινίδιο, κομπόστα ροδάκινο, αλουμίνιο, ελαιόλαδο και μεταλλικοί σωλήνες διττής χρήσης) και η υποβολή προτάσεων για την απλούστευση των διαδικασιών κατά την εξαγωγή.

Δράση 3 (precustoms) σε συνδυασμό με τη **Δράση 6 (single window)** που αποσκοπούν στην απλοποίηση και ψηφιοποίηση των προτελωνειακών διαδικασιών και στην πραγματοποίηση όλων των συναλλαγών του ενδιαφερόμενου ηλεκτρονικά, σε μια μόνο πλατφόρμα, χωρίς να απαιτείται η μετάβασή του στις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες.

3. Παράλληλα το αρμόδιο Τμήμα Χημικοτεχνικής Δασμολογίου ασχολήθηκε με σημαντικά θέματα δασμολογικής περιγραφής ορισμένων προϊόντων όπως:
 - διάκρισης συμπληρωμάτων διατροφής και φαρμάκων
 - ενεργειακών προϊόντων με υψηλό ποσοστό αρωματικών
 - πετρελαίου ναυτιλίας
 - προϊόντων κηροζίνης
 - νέων θερμαινόμενων προϊόντων καπνίσματος
 - προϊόντων αρτοποιίας
 - σύνθετων προϊόντων (τυριών και προϊόντων αλλαντοποιίας)
 - ζωοτροφών (με υψηλό ποσοστό αμύλου)
 - προϊόντων με υψηλό ποσοστό αλκοόλης (για βιομηχανικούς σκοπούς)
 - τροφίμων που περιέχουν αλκοόλη (π.χ. cooking wine)
 - προϊόντων ζάχαρης
4. Σε συνέχεια της τρίτης διεργαστηριακής εξέτασης της ζάχαρης, στο σχεδιασμό και τη διενέργεια της οποίας συμμετείχε η Χ.Υ Κεντρικής Μακεδονίας, έγιναν οι ακόλουθες εργασίες σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ζάχαρης και προϊόντων με ζάχαρη:
 - Υποβολή πρότασης τροποποίησης της Συμπληρωματικής Σημείωσης 6 του Κεφαλαίου 17 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας σχετικά με τον ορισμό του σιροπιού ινουλίνης.
 - Συμμετοχή στη διαμόρφωση της τελικής πρότασης τροποποίησης των Συμπληρωματικών Σημειώσεων 4 και 5 του Κεφαλαίου 17 και 3 και 4 του Κεφαλαίου 21 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους προσδιορισμού του περιεχομένου σε σακχαρόζη, βάσει του οποίου υπολογίζεται ο δασμός των προϊόντων του τομέα της ζάχαρης.
 - Συμμετοχή στη διαμόρφωση της τελικής έκδοσης της μεθόδου “Προσδιορισμός σακχάρων σε τρόφιμα με HPLC ” που πρόκειται να γίνει μέθοδος CLEN.
5. Συμμετοχή υπαλλήλου του Γ.Χ.Κ. στο πρώτο Workshop Διαπίστευσης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (Π.Ο.Τ.) με σκοπό τη διαπίστευση Τελωνειακών Χημικών ειδικών σε θέματα Τελωνειακών Εργαστηρίων. Κατά τη διάρκεια του Workshop, μέσα από μία σειρά εξετάσεων, ο Π.Ο.Τ. επέλεξε τους Τελωνειακούς Χημικούς, οι οποίοι, αφού στη συνέχεια ολοκληρώσουν επιτυχώς και μία πραγματική αποστολή ως co-facilitators, θα

μπορούν να τον εκπροσωπούν σε μελλοντικές αποστολές παροχής τεχνικής υποστήριξης σε αναπτυσσόμενες χώρες σε θέματα εκσυγχρονισμού Τελωνειακών Εργαστηρίων. Ο συμμετέχων Χημικός συμπεριλαμβάνεται πλέον στην WCO Accredited Customs Experts (ACE) Database.

6. Σχεδιασμός και συντονισμός διεργαστηριακής εξέτασης σε γαλακτοκομικά προϊόντα από τη Χημική Υπηρεσία Κεντρικής Μακεδονίας. Στο σχεδιασμό περιλαμβάνεται και η επιλογή των δειγμάτων της διεργαστηριακής εξέτασης, η οποία είχε ως στόχους :

- τη δασμολογική διάκριση του υπερδιηθήματος γάλακτος και του υπερδιηθήματος ορού γάλακτος σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό ΕΕ 2016/534 (συμπληρωματικές σημειώσεις 3&4)
- τον προσδιορισμό του λίπους γάλακτος με βάση τον Καν. 900/2008, όπως τροποποιήθηκε με τον καν. 824/2015, καθώς και τον υπολογισμό των πρωτεϊνών γάλακτος σε προϊόντα που υπάγονται σε πρόσθετους δασμούς (Αγροτικό στοιχείο Πίνακας Meursing)

7. Συμμετοχή του Γ.Χ.Κ. στο πρόγραμμα Customs Laboratory Expert Team (CLET). Το CLET εντάσσεται στο πρόγραμμα «Τελωνεία 2020» και είναι ένα πρόγραμμα εργαστηριακής υποστήριξης μεταξύ των τελωνειακών εργαστηρίων των Κρατών-Μελών, ώστε να διευρύνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης νέων απαιτήσεων/προκλήσεων/κινδύνων. Στην Ομάδα Εργασίας του CLET συμμετέχουν 10 Κράτη-Μέλη, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας. Δεδομένου ότι τα περισσότερα τελωνειακά εργαστήρια αδυνατούν να ανταποκριθούν στις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές απαιτήσεις που ανακύπτουν, είναι απαραίτητο να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης όλων των εργαστηρίων των Κρατών-Μελών στις αντίστοιχες υποδομές άλλων Κρατών-Μελών, ώστε να μπορούν να τις «μοιραστούν». Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής DG Taxud εισηγήθηκε τις μεθόδους που έκρινε σημαντικές να ενταχθούν στο πρόγραμμα και με βάση την προσφορά των 10 Κρατών-Μελών δημιουργήθηκε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή των αιτημάτων εργαστηριακής υποστήριξης, την ανάθεση του αιτήματος σε ένα από τα υποστηρικτικά εργαστήρια και την αποστολή των εργαστηριακών αποτελεσμάτων στο εργαστήριο που υπέβαλε το αίτημα. Στο δίκτυο αυτό, το Γ.Χ.Κ. συμμετέχει, παρέχοντας υποστήριξη σε άλλα εργαστήρια με σειρά εξειδικευμένων αναλύσεων.

Το πρόγραμμα CLET αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την εγκαθίδρυση ενός δικτύου εργαστηρίων, το οποίο θα συμβάλλει στην επίλυση άμεσων και απρόβλεπτων συμβάντων/απαιτήσεων/προκλήσεων/κινδύνων, με παράλληλη συμβολή στη βελτιστοποίηση των ελέγχων και στη διάχυση της τεχνογνωσίας.

8. Συνέχιση της αποστολής στοιχείων που διαθέτει το Γ.Χ.Κ. για αξιοποίησή τους από το σύστημα ανάλυσης κινδύνου του ICISnet.
9. Συνέχιση της λειτουργίας «άτυπου» Help desk προς Χημικές Υπηρεσίες, άλλες υπηρεσίες και ιδιώτες επί θεμάτων σχετικών με δασμολογική κατάσταση και με τελωνειακές διαδικασίες.

- 10.Διερεύνηση του πεδίου εφαρμογής, των τεχνικών προδιαγραφών και των δυνατοτήτων φορητών συσκευών ανίχνευσης για τη χρησιμοποίησή τους σε επιτόπιους ελέγχους με σκοπό την ανίχνευση επικινδύνων ουσιών, παρανόμων ουσιών και ναρκωτικών.
- 11.Επικαιροποίηση και εμπλουτισμός της εσωτερικής σελίδας για θέματα «Χημικοτεχνικής Δασμολογίου» στο ΟΠΣ Γ.Χ.Κ. με εισαγωγή νέων υποσελίδων και με ανάρτηση εκθέσεων και αναφορών σχετικών με νέες δραστηριότητες.

4. ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ, ΟΙΝΟΥ, ΖΥΘΟΥ

4.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών, των οίνων και των αμπελοοινικών προϊόντων κατά λόγο αρμοδιότητας, του ζύθου, των ποτών με αλκοόλη εν γένει, καθώς και του όξους και παρεμφερών προϊόντων, το ΓΧΚ έχει την ευθύνη για την επεξεργασία και εισήγηση νομοθετικών και διοικητικών ρυθμίσεων σχετικά με:

- Ζητήματα χημικής και χημικοτεχνικής φύσης για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας περί φορολογίας της αιθυλικής αλκοόλης.
- Όρους λειτουργίας και διαδικασιών ελέγχου επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη (οινοπνευματοποιείων, αποσταγματοποιείων, ποτοποιείων, βυνοποιείων-ζυθοποιείων κ.λπ.).
- Κατοχή, εναποθήκευση, διακίνηση, διάθεση και χρήση αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης ως και συνθετικής) καθώς και άλλων αλκοολών.
- Μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπών αλκοολών.
- Όρους και προδιαγραφές αλκοολούχων ποτών.
- Αναγνώριση και προστασία γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών.
- Θέματα σχετικά με τις αναμίξεις των οίνων, γλευκών κ.λπ. με αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα και προϊόντα απόσταξης.
- Θέματα που αφορούν στην παραγωγή και την εμπορία ζύθου, ποτών από ζύθο, αμυλοσιροπίου, χαρουποσιροπίου, βύνη και προϊόντων από βύνη, καθώς και οίνου και όξους κατά λόγο αρμοδιότητας.
- Εφαρμογή και εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου.
- Καθορισμό και αναγνώριση φυρών.
- Λήψη των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το νομοθετικό έργο στους ανωτέρω τομείς, κατά το έτος 2017 περιλαμβάνει τα εξής:

4.1.1. Νόμοι & Π.Δ.

1. Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 965/1980, σχετικά με θέματα που αφορούν στον τομέα των ποτών από ζύμωση, με σχετική διάταξη στο ν.4474/2017 (άρθρο 17, ΦΕΚ Α' 80).

4.1.2. Υπουργικές αποφάσεις

1. Εκδόθηκαν συνολικά οκτώ **(8)** Αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών (ΑΥΟ), ως εξής:

α) ΑΥΟ υπ' αριθ. 30/003/000/4630/23-12-2016 (ΦΕΚ Β' 4464), 30/003/000/4632/23-12-2016 (ΦΕΚ Β' 4397), 30/003/000/4633/23-12-2016 (ΦΕΚ Β' 4397), 30/003/000/3300/08-09-2017 (ΦΕΚ Β' 3321), 30/003/000/4212/17-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4292), 30/003/000/4213/17-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4292) και 30/003/000/4256/23-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4418) σχετικά με την έγκριση της απόσταξης σύκων-αποσύκων και κορόμηλων στα πλαίσια του καθεστώτος των (διημέρων) μικρών αποσταγματοποιών, από παραγωγούς των εν λόγω πρώτων υλών σε διάφορες περιοχές της χώρας.

β) ΑΥΟ υπ' αριθμ. ΔΕΦΚΦ 1005862 ΕΞ 2017/13-01-2017 (ΦΕΚ Β' 39) σχετικά με τους όρους και, τις διατυπώσεις για την επιβολή ΕΦΚ στα προϊόντα των άρθρων 90 & 92 του ν.2960/2001.

2. α) Επίσης, πρέπει να αναφερθεί η κατάρτιση σχεδίου ΑΥΟ σχετικά με την παραγωγή και διάθεση ποτών από ζύμωση (του κωδικού ΣΟ 22.06) το οποίο έτυχε της εγκρίσεως του κ. Υπουργού Οικονομικών και (ως τεχνικός κανόνας) απεστάλη προς ενδοκοινοτική διαβούλευση (διαδικασία TRIS) προκειμένου για τη δημιουργία εθνικού νομοθετικού πλαισίου (εξ' ύπαρχής) για την παραγωγή και διάθεση στη χώρα μας των εν λόγω προϊόντων.

β) η κατάρτιση διατάξεων για την τροποποίηση του άρθρου 3Α του ν.2963/1922 αναφορικά με τους όρους και προϋποθέσεις παραγωγής ζύθου για την επιτόπια κατανάλωση στην κατεύθυνση της διεύρυνσης της σχετικής δυνατότητας.

4.1.3. Εγκύκλιοι

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της (ειδικής) νομοθεσίας στον εν λόγω τομέα (ενωσιακής και εθνικής), εκδόθηκαν **4** εγκύκλιοι για τις λεπτομέρειες εφαρμογής της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς της αλκοόλης και των ποτών με αλκοόλη, με τις οποίες παρέχονται σχετικές οδηγίες, αναφορικά με τον έλεγχο κ.λπ.

4.2.1. Σχέδιο επισήμου ελέγχου

Κατά το 2017 σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, για όγδοη συνεχόμενη χρονιά, ένα πλήρες και ολοκληρωμένο σχέδιο επισήμου ελέγχου στους τομείς αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου. Στην υλοποίησή του συμμετείχαν όλες οι Χ.Υ. που εμπλέκονται στον έλεγχο του τομέα της αλκοόλης, σε έναν ή περισσότερους τομείς (επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, εργαστηριακός έλεγχος).

Οι εν λόγω Χ.Υ. ανταποκρίθηκαν θετικά και συμμετείχαν ουσιαστικά τόσο στην υλοποίηση του προγράμματος όσο και στη συγκέντρωση και αποστολή των αποτελεσμάτων.

4.2.2. Τομείς του σχεδίου επισήμου ελέγχου

Το σχέδιο επισήμου ελέγχου περιλαμβάνει τέσσερις τομείς:

(α) Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα: Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ελέγχονται, συστηματικά και με σαφώς καθοριζόμενες από αυτήν διαδικασίες, οι μονάδες παραγωγής κάθε είδους αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, αποσταγμάτων και προϊόντων απόσταξης κ.λπ.. (οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατηγορίας, αποσταγματοποιεία), ως και φορολογικές αποθήκες εμπορίας που διακινούν χύμα αιθυλική αλκοόλη, αποστάγματα κ.λπ.. με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας, ταυτότητας και ασφάλειας των προϊόντων και γενικότερα της τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, ως και του φορολογικού αντικειμένου.

Ιδιαίτερη κατηγορία επιτηδευματιών αποτελούν οι (διήμεροι) μικροί αποσταγματοποιοί, το προϊόν των οποίων διατίθεται στην κατανάλωση, χωρίς τοπικούς περιορισμούς, χύμα, χωρίς οποιαδήποτε μορφή τυποποίησης. Πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι του εν λόγω προϊόντος, κατ' ανάγκη δειγματοληπτικοί, λόγω του μεγάλου αριθμού των επιτηδευματιών, της γεωγραφικής τους διασποράς, αλλά και της εν γένει ιδιαιτερότητας του όλου καθεστώτος λειτουργίας.

(β) Αλκοολούχα ποτά: Ο έλεγχος της ποιότητας και της ασφάλειας των αλκοολούχων ποτών είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον φορολογικό και τον εν γένει οικονομικό έλεγχο και απαιτεί αμεσότητα, ταχύτητα και πανελλαδικό συντονισμό. Περιλαμβάνει: (α) Προληπτικό έλεγχο (β) Έλεγχο στην παραγωγή (γ) Έλεγχο στις φορολογικές αποθήκες εμπορίας (δ) Τελωνειακό έλεγχο και (ε) Έλεγχο στην αγορά. Στον έλεγχο των αλκοολούχων ποτών συμμετέχουν όλες οι Χ.Υ. οι οποίες είναι (αποκλειστικά) αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή και τη διασφάλιση της τήρησης του Καν. (ΕΚ) 110/2008, που αποτελεί την ισχύουσα σχετική ειδική νομοθεσία στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οριζόντιου χαρακτήρα του Καν. (ΕΚ) 882/2004, ενώ αποτελούν ταυτόχρονα και αγορανομικές Αρχές. Οι Χ.Υ. έχουν την ευθύνη του συντονισμού της δειγματοληψίας των αλκοολούχων ποτών και διενεργούν τις δειγματοληψίες, είτε μόνες τους, είτε σε συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες αρχές.

(γ) Οίνοι: Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται στον αμπελοοινικό τομέα, από το Γ.Χ.Κ., περιλαμβάνουν εργαστηριακούς ελέγχους των δειγμάτων οίνων που διακινούνται στην αγορά (σχέδιο επίσημου ελέγχου), καθώς και κατά τις τελωνειακές διαδικασίες. Οι εξεταζόμενες παράμετροι και οι μέθοδοι ανάλυσης είναι εκείνες που συνιστώνται από τον Διεθνή Οργανισμό Αμπέλου και Οίνου (ΟΙΝ) και καλύπτουν τις παραμέτρους που σχετίζονται με τον ποιοτικό έλεγχο και την ασφάλεια των προϊόντων.

(δ) Ζύθος: Στον τομέα του ζύθου και των προϊόντων αυτού, ο έλεγχος περιλαμβάνει: (i) Τις μονάδες παραγωγής ήτοι ζυθοποιεία-βυνοποιεία (έλεγχοι και επιθεωρήσεις στους χώρους παραγωγής και εμφιάλωσης ζύθου, δειγματοληψία και χημική ανάλυση των πρώτων υλών και των ετοιμών προς διάθεση προϊόντων, πλήρης ποιοτικός έλεγχος, καθώς και προσδιορισμός των βαθμών PLATO - στοιχείο απαραίτητο στις Τελωνειακές Αρχές για την ορθή επιβολή του ΕΦΚ) (ii) τελωνειακούς ελέγχους που διενεργούνται στις μονάδες παραγωγής, στις φορολογικές αποθήκες και αποθήκες εμπορίας, κατά την παραλαβή από άλλα κράτη - μέλη ως και κατά τις εισαγωγές/εξαγωγές και (iii) ελέγχους που πραγματοποιούνται κατά την κυκλοφορία των προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Οι εξεταζόμενες παράμετροι σε κάθε ένα από τους παραπάνω τομείς φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

Εξεταζόμενες παράμετροι	Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα	Προϊόν απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	Αλκοολο ύχα ποτά	Οίνοι	Ζύθος	Βύνη
Παράμετροι που σχετίζονται με την ποιότητα/γνησιότητα						
Σάκχαρα			✓	✓		
Αλκοολικός Τίτλος	✓	✓	✓	✓	✓	
Ολική οξύτητα				✓		
Πτητική οξύτητα				✓		
Στερεό υπόλειμμα				✓		
pH				✓		
Προσδιορισμός ισταμίνης				✓		
Προσδιορισμός εκχυλισματικής απόδοσης						✓
Προσδιορισμός περιεκτικότητας στερεών συστατικών					✓	
Αρχική πυκνότητα ζυθογλεύκου					✓	
Ειδικό βάρος					✓	
Βαθμός ζύμωσης					✓	
Βαθμοί Plato					✓	
Υπολειμματικά στοιχεία / Πτητικές ουσίες -Μεθανόλη	✓	✓	✓			

Προσδιορισμός συνθετικής / γεωργικής αλκοόλης	✓		✓			
Ανηθόλη			✓			
Προσδιορισμός φυτικής προέλευσης (πρώτων υλών)			✓			
Παράμετροι που σχετίζονται με την ασφάλεια						
Χρωστικές			✓			
Φθαλικοί εστέρες	✓	✓	✓			
Θειώδη- Σορβικά- Λοιπά συντηρητικά & πρόσθετα				✓		
Βαρέα Μέταλλα	✓	✓		✓		
Χαλκός	✓	✓		✓		
Ωχρατοξίνη				✓		
Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ενώσεων				✓		
Αρσενικό					✓	
Κάδμιο					✓	
Νικέλιο					✓	
Ακρυλαμίδιο						✓

Πίνακας 4.2.2.1.: Εξεταζόμενες παράμετροι ανά είδος δειγμάτων

4.2.3. Αποτελέσματα ελέγχων Επιθεώρηση

Ο έλεγχος στις μονάδες παραγωγής, καθώς και η τελωνειακή διαδικασία διενεργήθηκαν κανονικά, χωρίς να παρουσιαστούν ιδιαίτερα προβλήματα. Όπως προκύπτει από τον Πίνακα που ακολουθεί, από τις μονάδες παραγωγής και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας λήφθηκαν και εξετάστηκαν 2.977 δείγματα αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ., καθώς επίσης 240 δείγματα πρώτων υλών (αποσταγματοποιίας).

	Προγρ/σμός	Υλοποίηση	% Ποσοστό Υλοποίησης
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών	125	116	93%
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών εκτός σχεδίου επισημού ελέγχου	-	137	
Δειγματοληψίες & εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών	935	1.048	112%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, πλην των αγορανομικών*	-	1.603	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων οίνων	400	387	97%

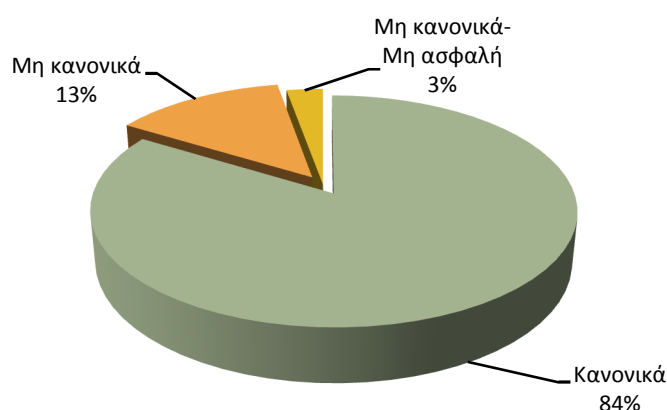
Εργαστηριακός έλεγχος δειγμάτων οίνων, πλην των αγορανομικών*	-	479	
Εργαστηριακός έλεγχος γλευκών	-	-	
Εργαστηριακός έλεγχος ποτών από ζύμωση	-	25	
Εργαστηριακός έλεγχος αγορανομικών δειγμάτων ζύθου	765	735	96%
Εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων ζύθου και ποτών από ζύθο, πλην των αγορανομικών*	-	1.553	
Αλκοόλη και αποστάγματα*	-	2.977	
Πρώτες ύλες αποσταγματοποίησης και οινοπνευματοποίησης	-	240	
Πρώτες ύλες ζυθοποίησης	-	294	
Πρώτες ύλες οξοποίησης (ξηρά σταφίδα κ.λπ.)	-	232	
Ξύδι	-	6	
Έλεγχοι υλικών κατασκευής αμβύκων	-	29	
ΣΥΝΟΛΟ		9.861	

* Δείγματα που ελήφθησαν από μονάδες παραγωγής, κατά την τελωνειακή διαδικασία, από ιδιωτικές αναλύσεις ή διεργαστηριακές δοκιμές.

Πίνακας 4.2.3.1.: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων

α) Προϊόντα απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

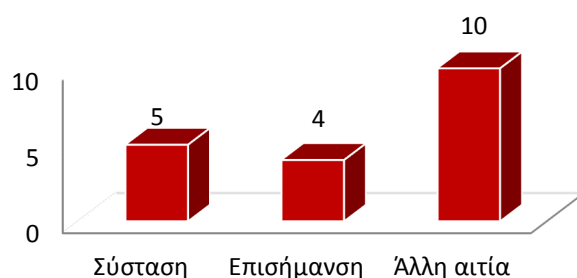
Από το σύνολο (253) των εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών, τα 141 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 118 (ποσοστό **83,7%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 19 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά** (13,5%) και 4 **μη κανονικά-μη ασφαλή** (2,8 %).

Διάγραμμα 4.2.3.1.: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων προϊόντος μικρών αποσταγματοποιών, ως προς την κανονικότητα

Οι σημαντικότεροι λόγοι μη κανονικότητας εντοπίζονται κυρίως:

- Στη σύσταση (**26,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- Στην παρουσίαση [ύπαρξη επισήμανσης] (**21%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- Σε άλλη αιτία [τυποποίηση- συσκευασία] (**52,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

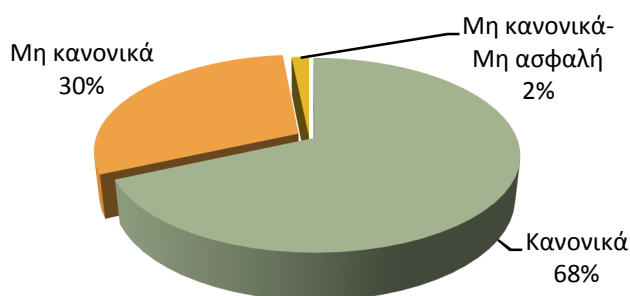

Διάγραμμα 4.2.3.2.: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας-μη ασφάλειας** των εξετασθέντων προϊόντων εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στη σύσταση.

β) Αλκοολούχα ποτά

Από το σύνολο (2.651) των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών, τα 1.662 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 1.135 (ποσοστό **68,3%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 500 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (30%)** και 27 **μη κανονικά-μη ασφαλή (1,7%)**.

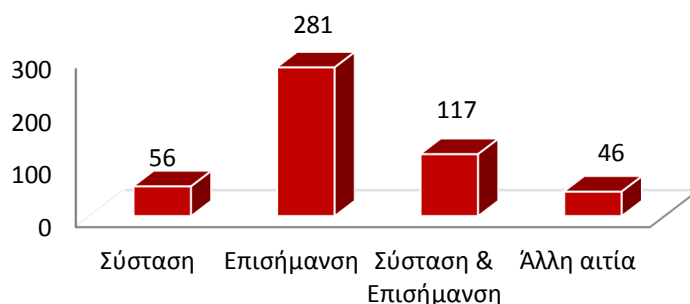

Διάγραμμα 4.2.3.3.: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών εντοπίζονται κυρίως:

- Στη σύσταση (**11,2 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- Στην επισήμανση (**56,2 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)
- Στη σύσταση και την επισήμανση (**23,4 %** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων)

- Σε άλλη αιτία [οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κ.λπ.] (9,2% επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων).

Διάγραμμα 4.2.3.4.: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων αλκοολούχων ποτών

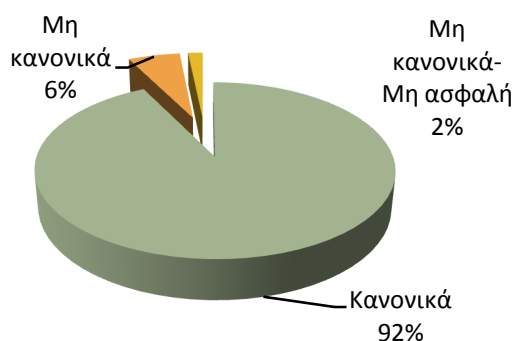
Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας- μη ασφάλειας** των εξετασθέντων δειγμάτων αλκοολούχων ποτών εντοπίζονται κυρίως:

- Στη σύσταση (70,4% επί του συνόλου των μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων)
- Στη σύσταση και την επίσημανση (29,6% επί του συνόλου των μη κανονικών- μη ασφαλών δειγμάτων).

γ) Οίνοι, γλεύκη και ποτά από ζύμωση φρούτων

Τα δείγματα οίνων που εξετάστηκαν ήταν συνολικά 866, προερχόμενα από την εσωτερική αγορά, τις τελωνειακές διαδικασίες (οίνοι διακινούμενοι προς την ΕΕ και εξαγόμενοι οίνοι, αναμίξεις οίνων και γλυκών με οινόπνευμα), δείγματα από ιδιωτικές αναλύσεις, ως και από διεργαστηριακές δοκιμές. Η πλειοψηφία των εξετασθέντων δειγμάτων ήταν οίνοι φυσικής ζύμωσης και οίνοι – λικέρ, εγχώριας παραγωγής.

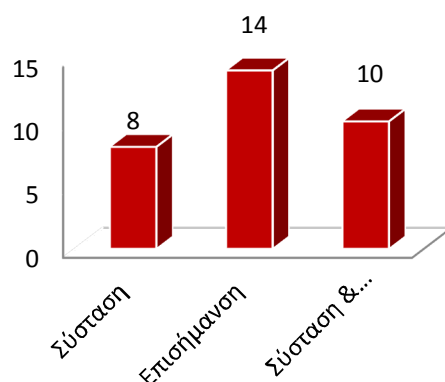
Από το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων, τα 555 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 514 (ποσοστό **92,6%**) βρέθηκαν **κανονικά**, 32 δείγματα χαρακτηρίστηκαν **μη κανονικά (5,8%)** και 9 **μη κανονικά-μη ασφαλή (1,6%)**.

Διάγραμμα 4.2.3.5.: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων οίνων

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων εντοπίζονται κυρίως:

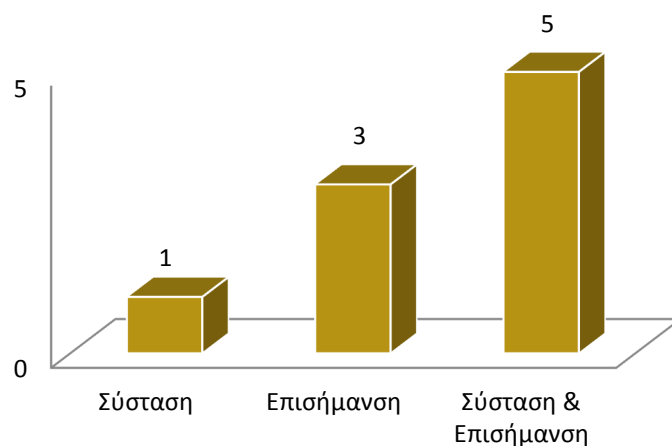
- Στη σύσταση [**25%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Στην επισήμανση [**43,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Στη σύσταση και την επισήμανση [**31,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Διάγραμμα 4.2.3.6.: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων οίνων

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας- μη ασφάλειας** των εξετασθέντων δειγμάτων οίνων εντοπίζονται κυρίως:

- Στη σύσταση [**11,1%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Στην επισήμανση [**33,3%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Στη σύσταση και την επισήμανση [**55,6%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

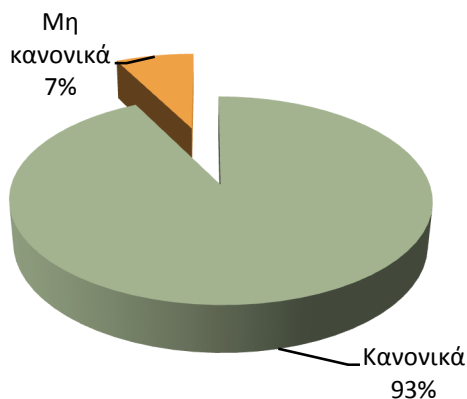

Διάγραμμα 4.2.3.7.: Κατανομή μη κανονικών-μη ασφαλών δειγμάτων οίνων

Επιπλέον εξετάστηκαν από τις Χ.Υ. και **25** δείγματα ποτών από ζύμωση, εκ των οποίων τα 23 βρέθηκαν **κανονικά (95,8%)** και 1 δείγμα χαρακτηρίστηκε ως **μη κανονικό (4,2%)** λόγω επισήμανσης.

δ) Ζύθος

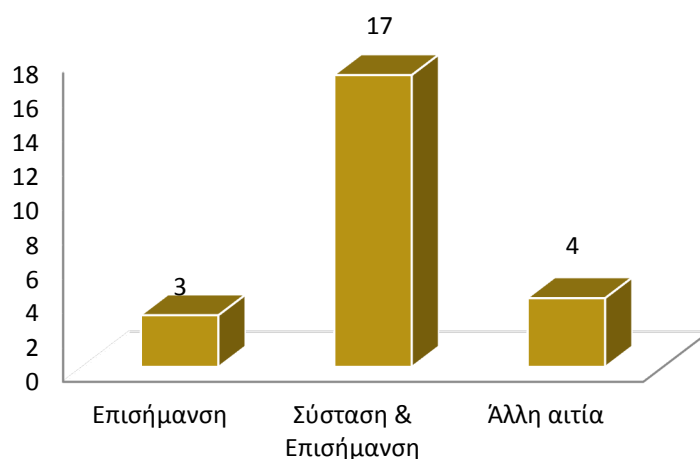
Από το σύνολο των εξετασθέντων (2.288) δειγμάτων ζύθου, τα 398 χαρακτηρίστηκαν ως προς την κανονικότητα ή μη αυτών, από τα οποία τα 374 βρέθηκαν **κανονικά (94%)** και 24 δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως **μη κανονικά (6%)**.

Διάγραμμα 4.2.3.8.: Κατανομή εξετασθέντων δειγμάτων ζύθου

Οι σημαντικότεροι λόγοι **μη κανονικότητας** των εξετασθέντων δειγμάτων ζύθων εντοπίζονται κυρίως:

- Στην επισήμανση [**12,5%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Στη σύσταση και την επισήμανση [**70,8%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων]
- Σε άλλη αιτία (οργανοληπτικές αλλοιώσεις, μακροσκοπικές μεταβολές, ξένα σώματα κ.λπ..) [**16,7%** επί του συνόλου των μη κανονικών δειγμάτων].

Διάγραμμα 4.2.3.9.: Κατανομή μη κανονικών δειγμάτων προϊόντων ζύθου

Επιπλέον, εξετάστηκαν και **294** δείγματα βύνης κριθαριού, άλλων αμυλούχων υλών, καθώς και λοιπών πρώτων υλών ζυθοποιίας, ληφθέντα από τις οικείες μονάδες παραγωγής, από τις εποπτεύουσες Χ.Υ.

4.2.4. Διάφορες εργασίες στον τομέα της αιθυλικής αλκοόλης - Συμβολή του Γ.Χ.Κ. στην είσπραξη δημοσίων εσόδων από τον Ε.Φ.Κ. στην αλκοόλη

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στην αλκοόλη, πραγματοποιώντας συστηματικό έλεγχο και εποπτεία στις μονάδες παραγωγής και μεταποίησης αλλά και τις φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, προϊόντων απόσταξης κ.λπ.. ως και ζύθου και προϊόντων ζύθου.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο κατά τα ανωτέρω έλεγχος αποσκοπεί αφενός στη διασφάλιση της ορθής επιβολής του ΕΦΚ και στη σύλληψη της φορολογητέας ύλης, αφετέρου δε στη διασφάλιση της ποιότητας και ταυτότητας των προϊόντων, ως και στον έλεγχο της ισχύουσας ενωσιακής (αλλά και εθνικής) νομοθεσίας ποιότητας.

Περιλαμβάνει:

- α) τον συστηματικό έλεγχο της εισαγωγής και κατεργασίας, στις εν λόγω μονάδες παραγωγής, των πρώτων υλών, καθώς και των παραγόμενων προϊόντων από σφραγισμένα κυκλώματα (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες και χημικές εξετάσεις) και διαδικασίες χρεοπίστωσης με ισοζύγια μάζας με χρήση των παραδεκτών, κατά περίπτωση, αποδόσεων και φυρών,
- β) τον συστηματικό έλεγχο της διακίνησης των προϊόντων (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες, χημικές εξετάσεις, συνοδευτικά/παραστατικά έγγραφα κ.λπ..) και διαδικασίες χρεοπίστωσης, με ισοζύγια μάζας μεταξύ των διακινούμενων σε σχέση με τα παραγόμενα προϊόντα με χρήση των παραδεκτών φυρών,
- γ) τον έλεγχο, εξ' αντικειμένου δειγματοληπτικά πλην στοχευμένα, των (διήμερων) μικρών αποσταγματοποιών και του προϊόντος απόσταξης που αυτοί παράγουν.

Στα πλαίσια αυτά ενδεικτικά αναφέρονται:

- ογκομετρήσεις δεξαμενών αιθυλικής αλκοόλης,
- έλεγχοι πρώτων υλών (εισαγωγή, κατεργασία) ως και της παραγωγής προϊόντων των οινοπνευματοποιείων, των αποσταγματοποιείων, των ποτοποιείων και των ζυθοποιείων και σχετικά ισοζύγια μάζας,
- προσδιορισμός φυρών,
- σφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων,
- μετουσιώσεις αιθυλικής αλκοόλης (πλήρης και μερική μετουσίωση) –μετουσιώσεις ισοπροπυλικής αλκοόλης,
- διαδικασίες κατά τις αναμίξεις οίνων ή γλευκών με οινόπνευμα, σε οινοποιεία,
- μετουσίωση και αραίωση αιθυλικής αλκοόλης προοριζόμενης για οξοποίηση,
- προσδιορισμός εκχυλισματικής απόδοσης/στερεών συστατικών στι πρώτες ύλες παραγωγής ζύθου, ως και προσδιορισμός των βαθμών PLATO στο ζύθο για την επιβολή του ΕΦΚ,
- έλεγχος καταλληλότητας, λειτουργίας κ.λπ.. των αποστακτικών μηχανημάτων των (διήμερων) μικρών αποσταγματοποιών, έλεγχος (δειγματοληπτικά) των κατεργαζόμενων πρώτων υλών και του παραγόμενου προϊόντος απόσταξης κατά την

παραγωγή, καθώς και του διατιθέμενου στην αγορά (σημεία διάθεσης, καταναλώσης κ.λπ.).

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρατίθενται οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις των τομέων αρμοδιότητας του Α' Τμήματος της Διεύθυνσης Αλκοόλης και Τροφίμων, καθώς και τα στοιχεία που αφορούν συνολικά τους ελέγχους που πραγματοποίησε το Γ.Χ.Κ. σε αυτές, κατά το έτος 2017.

Ελεγχόμενες μονάδες από Χ. Υ.		Αριθμός μονάδων
A. Μονάδες παραγωγής αιθυλικής αλκοόλης, αποσταγμάτων, αλκοολούχων ποτών, οίνου και ζύθου		
1.	Οινοπνευματοποιεία Α', Β' κατηγορίας	1
2.	Αποσταγματοποιεία	85
3.	Ποτοποιεία	256
4.	Ζυθοποιεία- Βυνοποιεία	47
5.	Οινοποιεία- Εμφιαλωτήρια οίνων	838
Β. Φορολογικές αποθήκες εμπορίας χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ.		7
Γ. Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν μετουσιωμένη αιθ. αλκοόλη		79
Δ. Λοιπές βιομηχανικές μονάδες:		
1.	Οξοποιεία	33
2.	Εργοστάσια εμφιάλωσης φωτιστικού οινοπνεύματος	59

Πίνακας 4.2.4.1: Αριθμός ελεγχόμενων μονάδων

Διεξαγόμενες Εργασίες		Αριθμός
I. Έλεγχος και εποπτεία μονάδων παραγωγής (Οινοπνευματοποιεία Α' και Β' κατ., αποσταγματοποιεία) αιθ. αλκοόλης και φορολογικών αποθηκών εμπορίας		
1	Έλεγχος χώρων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κ.λπ. με σκοπό την αδειοδότηση	30
2	Έλεγχοι πρώτων υλών (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κ.λπ.) κατά την εισαγωγή στο εργοστάσιο	380
3	Σφραγίσεις, αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	979
4	Παραδόσεις αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ. από τα (σφραγισμένα) δοχεία συλλογής	660
5	Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα Κ-Μ χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ. στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη, σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κ.λπ.)	357
6	Έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κ.λπ.) κατά την διακίνηση χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ.	173
7	Μετουσιώσεις αιθ. αλκοόλης:	
	i) Πλήρης μετουσίωση	54
	ii) Μερική μετουσίωση	1733
8	Διαδικασίες αποταμίευσης αποσταγμάτων προς παλαίωση	42
9	Βιομηχανικά πειράματα για τον καθορισμό αποδόσεων, φυρών κ.λπ.	1
10	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών παραγωγής αιθ. Αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ.	380

11	Χημικές εξετάσεις προϊόντων:	
	i) Παραγομένων	660
	ii) Εισαγομένων από τρίτες χώρες /παραλαμβανομένων από Κ-Μ στο εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	357
	iii) Διακινουμένων από το εργοστάσιο/φορολογική αποθήκη	475
12	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	520
13	Μηνιαίες και έκτακτες καταμετρήσεις	418
14	Έλεγχος υποβαλλόμενων μηνιαίων δηλώσεων	872
15	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	344
16	Άλλες εργασίες	1011
II. Μονάδες παραγωγής αλκοολούχων ποτών (ποτοποιεία)		
1	Έλεγχος χώρων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κ.λπ. με σκοπό την αδειοδότηση	106
2	Σφραγίσεις, αποσφραγίσεις αποστακτικών μηχανημάτων	6320
3	Εισαγωγές από τρίτες χώρες/παραλαβές από άλλα κ.-μ., χύμα αιθ. αλκοόλης, αποσταγμάτων κ.λπ., σχετικοί έλεγχοι (καταμετρήσεις, δειγματοληψίες κ.λπ.)	190
4	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	94
5	Τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις	453
6	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων	3051
7	Προσδιορισμός και βεβαίωση πραγματοποιούμενων φυρών	361
8	Βεβαιώσεις συμμόρφωσης	274
9	Διαδικασίες δέσμευσης και αποδέσμευσης μη ασφαλών προϊόντων	11
10	Άλλες εργασίες/Έλεγχοι	1274
III. Έλεγχοι σε βιομηχανίες που χρησιμοποιούν (μετουσιωμένη) αιθυλική αλκοόλη:		
1	Καθορισμός Δυναμικότητας	43
2	Εγκρίσεις μετουσίωσης	60
3	Βιομηχανικά πειράματα	4
4	Προσδιορισμός φυρών, έλεγχος νόμιμης χρήσης	43
5	Άλλες εργασίες	35
IV. Εμφιαλωτήρια φωτιστικού οινοπνεύματος		
1	Επιθεώρηση κατά την αδειοδότηση και επανέλεγχοι	10
V. Έλεγχοι ζυθοποιείων-βυνοποιείων		
1	Έλεγχος χώρων εγκαταστάσεων, εξοπλισμού κ.λπ. με σκοπό την αδειοδότηση	8
2	Παραλαβή και δειγματοληψία πρώτων υλών	387
3	Καταμετρήσεις και δειγματοληψία τελικών προϊόντων	1174
4	Χημικές εξετάσεις πρώτων υλών και τελικών προϊόντων	1340
5	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	461
6	Προσδιορισμός φυρών	185
7	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	220
VI. Έλεγχοι οινοποιείων		
1	Καταμετρήσεις, δειγματοληψία και χημική εξέταση τελικών προϊόντων	75
2	Έλεγχος κατά την ανάμιξη αφορολόγητης αιθυλικής (αναμίξεις/αραιώσεις, χημικές εξετάσεις)	121
3	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	30
4	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	356

VII. Επιθεωρήσεις εμφιαλωτηρίων οίνων		7
VIII. Έλεγχοι οξοποιείων		
1	Παραλαβές/αραιώσεις αιθυλικής αλκοόλης και λοιπές σχετικές εργασίες	161
2	Παραλαβές ξηράς σταφίδας, μετουσιώσεις ξηροσταφιδίτη και λοιπές σχετικές εργασίες	317
3	Ογκομετρήσεις δεξαμενών	28
4	Προσδιορισμός φυρών	16
5	Έλεγχοι μηνιαίων δηλώσεων κίνησης	252
6	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	753
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:		27686

Πίνακας 4.2.4.2: Διεξαγόμενες εργασίες κατά τον έλεγχο επιχειρήσεων στον τομέα αλκοόλης, αλκοολούχων ποτών, οίνου, ζύθου και όξους.

1	Βεβαιώσεις καταλληλότητας αποστακτικών μηχανημάτων	345
2	Δειγματοληψία και χημική εξέταση παραγομένων προϊόντων απόσταξης	46
3	Λοιπές εργασίες/Έλεγχοι	132
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ:		523

Πίνακας 4.2.4.3.: Έλεγχος καθεστώτος (διήμερων) μικρών αποσταγματοποιών.

4.3. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εκτός από τις πάγιες εργασίες, κατά το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- ✓ Παροχή της αναγκαίας συνδρομής και τεχνικής υποστήριξης στις Υπηρεσίες της ΓΔΤ&ΕΦΚ για την ορθή εφαρμογή του ΕΦΚ και τη σύλληψη της φορολογητέας ύλης.
- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων στη Δ/νση ΕΦΚ & ΦΠΑ σχετικά με θέματα μετουσίωσης της αιθυλικής αλκοόλης και κατάταξης των αλκοολούχων προϊόντων για σκοπούς επιβολής του ΕΦΚ.
- ✓ Συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των (στατιστικών) στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (γεωργικής προέλευσης, συνθετικής κ.λπ.), προϊόντων απόσταξης, αλκοολούχων ποτών ως και ζύθου, ως και των πρώτων υλών παραγωγής τους (για το προηγούμενο έτος 2016) και αποστολή στη ΓΔΤ & ΕΦΚ, στην ΕΛΣΤΑΤ κ.λπ..
- ✓ Αποστολή στην Επιτροπή της ΕΕ στατιστικών στοιχείων παραγωγής και διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης (έτους 2017), μέσω του συστήματος ISAMM, σε εφαρμογή των κανονισμών 670/2003 και 2336/2003.
- ✓ Αποστολή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την αλκοόλη και τα αποστάγματα αμπελοοινικής προέλευσης, τους οίνους, ως και το ξύδι, στο Διεθνή Οργανισμό Οίνου και Αμπέλου (ΟΙΥ) - μέσω της αρμόδιας αρχής επαφής (ΥΠΑΑΤ).

- ✓ Αποστολή θέσεων και απόψεων προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΞ επί αποστελλομένων προδικαστικών ερωτημάτων προς το ΔΕΕ.
- ✓ Αποστολή απόψεων, θέσεων κ.λπ. προς το αυτοτελές Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου μας επί ερωτήσεων, αναφορών κ.λπ. βουλευτών.
- ✓ Συμμετοχή υπαλλήλων στην Επιτροπή Ελληνικού Σήματος, στη διϋπουργική επιτροπή του ΥπΟικ για την απελευθέρωση των επαγγελματιών, στην Κεντρική Επιτροπή Προστασίας Οινοπαραγωγής (ΚΕΠΟ) που λειτουργεί στο ΥπΑΑΤ.
- ✓ Επεξεργασία, διαμόρφωση και αποστολή θέσεων, στην οικεία (βάσει του κανονισμού 110/2008) επιτροπή αλκοολούχων ποτών, καθώς και στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής της ΕΕ, για θέματα αλκοολούχων ποτών.
- ✓ Κατάρτιση και υποβολή στην Επιτροπή της ΕΕ των τεχνικών φακέλων για τα αλκοολούχα ποτά με γεωγραφική ένδειξη.
- ✓ Συμμετοχή εκπροσώπου στις συζητήσεις στην οικεία ομάδα εργασίας «Οίνοι και Αλκοόλη» του Συμβουλίου της ΕΕ, για την αντικατάσταση του ισχύοντος σήμερα κανονισμού 110/2008 – Επεξεργασία, διαμόρφωση και αποστολή θέσεων στην Γραμματεία του Συμβουλίου της ΕΕ.
- ✓ Συμμετοχή εκπροσώπου στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής, με θέμα τον έλεγχο της εφαρμογής της πλήρους μετουσίωσης καθώς και την ανάπτυξη κοινών μετουσιωτικών (ευρωμετουσιωτικών) για τη μερική μετουσίωση της αιθυλικής αλκοόλης, η οποία συστάθηκε και λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος Fiscalis.
- ✓ Εισηγήσεις προς το Α.Χ.Σ.: σαράντα δύο (42) εισηγήσεις (προς γνωμοδότηση) σχετικά με την κανονικότητα, ασφάλεια, ως και την τύχη διαφόρων αλκοολούχων προϊόντων [κυρίως αιθυλικής αλκοόλης, προϊόντος απόσταξης μικρών (διημέρων) αποσταγματοποιών, οίνων, ποτών από ζύμωση κ.λπ.].
- ✓ Υλοποίηση φάσεων της δράσης με θέμα: «Έλεγχος- αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης» στο πλαίσιο του στρατηγικού στόχου υπ' αριθ. 5 (Προστασία του κοινωνικού συνόλου. Σκοπός: Συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων) του επιχειρησιακού σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε. και του επιχειρησιακού σχεδίου της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, έτους 2017.
- ✓ Υλοποίηση φάσεων της δράσης με θέμα: «Διερεύνηση θέσπισης αναλυτικών προδιαγραφών για το ξύδι από αιθυλική αλκοόλη», στο πλαίσιο του στρατηγικού στόχου υπ' αριθ. 5 (Προστασία του κοινωνικού συνόλου. Σκοπός: Συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων) του επιχειρησιακού σχεδίου της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους, έτους 2017
- ✓ Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στην κατάρτιση, κατά το έτος 2017, λεπτομερών και αναλυτικών τυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας, προκειμένου για τον έλεγχο, εποπτεία και επιθεώρηση των αποσταγματοποιείων καθώς και σχετικών τυποποιημένων εντύπων, ως και στην αναθεώρηση – τροποποίηση των υπάρχουσών τυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας για τον έλεγχο, εποπτεία και επιθεώρηση των ζυθοποιείων, στο πλαίσιο εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020:2012.

4.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Όσον αφορά το νομοθετικό έργο στον τομέα της αλκοόλης και των ποτών με αλκοόλη ιδιαίτερως θετικά αποτιμάται η προώθηση διατάξεων με τις οποίες διευκολύνεται η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, καθ' όσον α) παρέχεται η δυνατότητα παραγωγής, και στην χώρα μας, ποτών από ζύμωση (του κωδικού ΣΟ 22.06), είτε από ειδικά προς τούτο εργοστάσια είτε στο πλαίσιο της συλλειτουργίας με ήδη υφιστάμενα και λειτουργούντα ζυθοποιεία και β) διευρύνονται οι δυνατότητες παραγωγής ζύθου για επιτόπια κατανάλωση, ως και ικανοποιητικού αριθμού υπουργικών αποφάσεων (9) και εγκυκλίων (4), καθώς και η σύνταξη άλλων ευρισκομένων εν σχεδίων στο στάδιο της διαβούλευσης. Ακόμη, όπως άλλωστε και κατά τα προηγούμενα έτη, η Δ/ση απέστειλε, έγκαιρα, θέσεις και απόψεις της για θέματα αρμοδιότητας της στην Ευρ. Επιτροπή καθώς και σε άλλες Υπηρεσίες και Φορείς (ΓΔΤ & ΕΦΚ, ΥΠΑΑΤ κ.α.).

Στο σημείο δε αυτό ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει λόγω της ιδιαίτερης σημασίας αλλά ταυτόχρονα και του όγκου της εργασίας, στη συμμετοχή εκπροσώπων της Υπηρεσίας μας στη συζήτηση (καθ' όλο το έτος) στην ομάδα εργασίας «Οίνοι και Αλκοόλη» του Συμβουλίου σχετικά με την αντικατάσταση του κανονισμού 110/2008 για τα αλκοολούχα ποτά, καθώς και στην αποστολή εγγράφως, στην Γραμματεία του Συμβουλίου, των σχετικών απόψεων, θέσεων, προτάσεων και παρατηρήσεων της χώρας μας.

2. Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του επισήμου ελέγχου στον τομέα της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών, του οίνου και του ζύθου, προκύπτει ότι το εν λόγω πρόγραμμα εκτελέστηκε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, η υλοποίηση του οποίου κρίνεται ικανοποιητική καθ' όσον στον τομέα των αλκοολούχων ποτών υπερκαλύφθηκε ο ποσοτικός στόχος (ποσοστό υλοποίησης 112%) στους δε τομείς του ζύθου, του οίνου και του προϊόντος απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών ο βαθμός υλοποίησης είναι της τάξεως του 96% λαμβανομένου υπ' όψη και του συνόλου των εξετασθέντων δειγμάτων οι στόχοι για όλους τους τομείς προϊόντων υπερκαλύφθηκαν, όπως προκύπτει από το σχετικό πίνακα 4.2.3.1.. Η Διεύθυνση Αλκοόλης και Τροφίμων ήταν υπεύθυνη για την έγκαιρη σύνταξη, το συντονισμό, και την υποστήριξη των Χημικών Υπηρεσιών, στα θέματα αρμοδιότητάς της, καθώς επίσης και για τη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που απέστειλαν οι Χ.Υ., οι οποίες συνεργάστηκαν ικανοποιητικά με την Κεντρική Υπηρεσία.

Ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων (9.861), κατά το έτος 2017, ήταν αυξημένος σε σχέση με τα αντίστοιχα δείγματα (9.477) που εξετάστηκαν κατά το έτος 2016. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι ο αριθμός των δειγμάτων που βρέθηκαν να είναι μη κανονικά, συμπεριλαμβανομένων των μη ασφαλών δειγμάτων, είναι μικρός σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εξετασθέντων δειγμάτων. Σημειώνεται ότι, για τις περιπτώσεις των μη ασφαλών δειγμάτων, έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες από τη Διεύθυνση Αλκοόλης και Τροφίμων, κατά λόγον αρμοδιότητας, για την απόσυρση των εν λόγω παρτίδων από την αγορά, τη δέσμευση

αυτών από τις Χ.Υ., καθώς και την διαβίβαση των σχετικών υποθέσεων στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμοδότηση.

3. Η συμβολή του Γ.Χ.Κ. στην είσπραξη δημοσίων εσόδων, από τον ΕΦΚ, στους τομείς της αλκοόλης, των αλκοολούχων ποτών και του ζύθου, μέσω της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης προς την Τελωνειακή Υπηρεσία, γίνεται εμφανής από το εύρος και το πλήθος των πραγματοποιούμενων ελέγχων και των λοιπών εργασιών, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, από τους εντεταλμένους υπαλλήλους των κατά τόπους αρμοδίων Χημικών Υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους τομείς (πίνακας 4.2.2.1.).

5. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

5.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο στον τομέα των τροφίμων, συνοψίζεται στις κατωτέρω δράσεις ως εξής:

1. Σε τροποποιήσεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών που αφορούν:
 - ❖ Στην τροποποίηση του άρθρου 73 «Σπορέλαια» με στόχο την ευθυγράμμιση των προδιαγραφών του ηλιελαίου με τον Codex Alimentarius.
 - ❖ Στην αντικατάσταση του άρθρου 5 «Τρόφιμα χρήζοντα έγκρισης» με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή των διαδικασιών στην ενωσιακή νομοθεσία
2. Στην ολοκλήρωση της συλλογής στοιχείων, της διαδικασίας κοινοποίησης και υποστήριξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των διατάξεων σχετικά με την αναγραφή ένδειξης για τη χώρα συλλογής του βασιλικού πολτού, πριν από την οριστική υιοθέτηση και εισαγωγή σχετικών διατάξεων στον ΚΤΠ (άρθρο 87α).

Επίσης, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε. για το 2017, προτάθηκε η εισήγηση στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο της αναθεώρησης των άρθρων 2, 11, 11α, 13, 19 και 20 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή των ορισμών και των οικείων διατάξεων εν γένει στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Επιπρόσθετα υποστηρίχτηκαν θέσεις στη Μόνιμη Επιτροπή Φυτών, Ζώων, Τροφίμων και Ζωοτροφών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τμήματα (α) Τοξικολογικής Ασφάλειας και Νέων Τροφίμων και (β) Γενετικώς Τροποποιημένων Τροφίμων και Ζωοτροφών.

Τέλος, στο πλαίσιο του επισήμου ελέγχου της εγχώριας αγοράς, ολοκληρώθηκαν συνολικά 52 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (ΑΧΣ) για την κανονικότητα και την ασφάλεια δειγμάτων τροφίμων.

5.2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2017, το ΓΧΚ συμμετείχε ενεργά στον επίσημο έλεγχο των τροφίμων και των υλικών σε επαφή με τρόφιμα, μέσω της εργαστηριακής ανάλυσης δειγμάτων.

Μέσα στο 2017, υπεγράφησαν δύο κεντρικά πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ:

- Γ.Χ.Κ. και Ε.Φ.Ε.Τ., για τους επισήμους ελέγχους στα τρόφιμα για το έτος 2017
- Γ.Χ.Κ. και Υ.Π.Α.Α.Τ., για την εκτέλεση εργαστηριακών αναλύσεων δειγμάτων δίθυρων μαλακίων και αλιευμάτων, στο πλαίσιο του Προγράμματος Διερεύνησης της ρύπανσης του Σαρωνικού μετά τη ρύπανσή του με καύσιμα του πλοίου «Αγία Ζώνη II», για τα έτη 2017-2018.

Επίσης υπεγράφησαν και (άλλα) προγράμματα συνεργασίας μεταξύ των περιφερειακών Χημικών Υπηρεσιών του ΓΧΚ και των υπηρεσιών των περιφερειακών ενοτήτων που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων στα τρόφιμα.

Επιπλέον, συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του Πρωτοκόλλου συνεργασίας ΓΧΚ και ΓΔ Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής/ΥΠΑΑΤ, για τα Ζωικά Υποπροϊόντα και τα Κατάλοιπα Μη Στεροειδών Αντιφλεγμονωδών Φαρμάκων σε ζωικούς ιστούς και προϊόντα ζωικής προέλευσης (στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων), για το έτος 2017.

Το κατά τα ανωτέρω εργαστηριακό έργο του επισήμου ελέγχου ανατέθηκε, ανάλογα με την εξεταζόμενη παράμετρο και το είδος του τροφίμου, στα διαπιστευμένα, σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025:2005, εργαστήρια του ΓΧΚ, στο πλαίσιο της απόφασης ΓΔΕ

υπ' αριθ. 30/003/000/4638 «Εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χημικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών και ανακαθορισμός της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, για τους σκοπούς των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004» και τα οποία ανήκουν στις εξής Υπηρεσίες του ΓΧΚ:

- Α' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Β' Χημική Υπηρεσία Αθηνών
- Χ.Υ. Μετρολογία
- Χ.Υ. Πειραιά– Τμήμα Α', Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων
- Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας - Τμήμα Α', Εργαστηριακών Ελέγχων Τροφίμων, Νερών, Αλκοόλης & Ποτών με Αλκοόλη
- Χ.Υ. Βόλου
- Χ.Υ. Κρήτης
- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων
- Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Καβάλας
- Χ.Υ. Πελοποννήσου -Δυτ. Ελλάδας και Ιονίου – Τμήμα Χ.Υ. Κέρκυρας

Συνολικά, κατά το έτος 2017 εξετάστηκαν συνολικά 3484 επιχειρησιακά δείγματα (τρόφιμα και υλικά σε επαφή με τρόφιμα). Εξ αυτών τα 3156 (90,59%) ήταν δείγματα τροφίμων και τα 328 (9,41%) δείγματα υλικών σε επαφή με τρόφιμα.

Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν 36 κατ' έφεση εξετάσεις μη κανονικών δειγμάτων (35 δειγμάτων τροφίμων, και 1 δείγματος υλικού σε επαφή με τρόφιμα).

Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφεται η αναλυτική κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων που εξετάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2017, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος.

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων		
	Τρόφιμα	Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	Σύνολο δειγμάτων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας κ.λπ.)	1819	236	2055
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων(δεν συμπεριλαμβάνονται δασμοφορολογικοί έλεγχοι)	1016	45	1061
Ιδιωτικές Αναλύσεις	180	27	207
Ελέγχου συμβάσεων δημοσίου	21	18	39
Καταγγελίες	37	1	38
Λοιπά δείγματα	83	1	84
ΣΥΝΟΛΟ	3156	328	3484

Πίνακας 5.2.1.: Αναλυτική κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά είδος και ανά κατηγορία δείγματος.

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα ελέγχου εγχώριας αγοράς (**2055** δείγματα) περιλαμβάνονται τα δείγματα που εξετάστηκαν, αφενός μεν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΓΧΚ & ΕΦΕΤ

και αφορούν στον επίσημο έλεγχο τροφίμων για το 2017, αφετέρου στο πλαίσιο της εφαρμογής μέρους του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΓΧΚ και ΥΠΑΑΤ 2016-2017, καθώς και τα δείγματα άλλων προγραμμάτων συνεργασίας αντίστοιχων πρωτοκόλλων με λοιπούς φορείς.

Η κατανομή των επιχειρησιακών δειγμάτων ανάλογα με την Αρχή που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία και απέστειλε τα δείγματα παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα 5.2.2.

	Κατηγορία Αποστέλλουσα Αρχής						
	ΕΦΕΤ	Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση	Υπηρεσίες ΓΧΚ και Τελωνειακές Αρχές	ΥΠΑΑΤ	Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	Ένοπλες Δυνάμεις	Άλλοι Φορείς
Τρόφιμα	1053	934	39	230	180	45	675
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	46	5	221	-	35	10	11
ΣΥΝΟΛΟ	1099	938	264	230	215	55	686

Πίνακας 5.2.2.: Κατανομή επιχειρησιακών δειγμάτων, ανά αποστέλλουσα Αρχή

Το σύνολο των δειγμάτων τα οποία απεστάλησαν από τις Υπηρεσίες του ΕΦΕΤ, (καθώς και μέρος των δειγμάτων που απέστειλαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις οποίες αναθέτει ο ΕΦΕΤ δειγματοληψίες τροφίμων), εντάσσεται στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων των τροφίμων της εγχώριας αγοράς. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σε εφαρμογή του κεντρικού πρωτοκόλλου συνεργασίας ΓΧΚ – ΕΦΕΤ για το 2017, σύμφωνα με το οποίο είχε προγραμματιστεί η εξέταση **1887** δειγμάτων τροφίμων.

Τα υπόλοιπα δείγματα, που απέστειλαν οι Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, αφορούν στους επισήμους ελέγχους για τα τρόφιμα που γίνονται στο πλαίσιο σχετικών τοπικών προγραμμάτων συνεργασίας με τις Χημικές Υπηρεσίες και στο πρωτόκολλο συνεργασίας με το ΥΠΑΑΤ ή στους επισήμους ελέγχους εισαγόμενων τροφίμων.

Τα δείγματα που απεστάλησαν, στα εργαστήρια επισήμου ελέγχου του ΓΧΚ από τις διάφορες Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ., αναφέρονται κυρίως σε επίσημο έλεγχο τροφίμων κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή.

Τα απεσταλμένα δείγματα, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αφορούν κυρίως τον επίσημο έλεγχο τροφίμων κατά την εισαγωγή και εξετάστηκαν για την παρουσία επιμολυντών (π.χ. μυκοτοξινών), ισταμίνης ως και για τον προσδιορισμό προσθέτων (π.χ. φωσφορικών, θειωδών κ.λπ.).

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων που εξετάστηκαν και τα οποία βρέθηκαν μη συμμορφούμενα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, ανάλογα με τον (ειδικότερο) χαρακτηρισμό τους.

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή ή Μη Κανονικά- Νοθευμένα	Σύνολο Μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς (Προγράμματα συνεργασίας, κ.λπ.)	2055	78	93	171
Ελέγχου εισαγομένων προϊόντων	1061	3	20	23
Ιδιωτικές αναλύσεις	207	30	-	30
Ελέγχου Συμβάσεων Δημοσίου	39	1	-	1
Καταγγελίες	38	3	13	16
Λοιπά Δείγματα	84	-	-	-
Σύνολο	3484	115	126	241

Πίνακας 5.2.3.: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων.

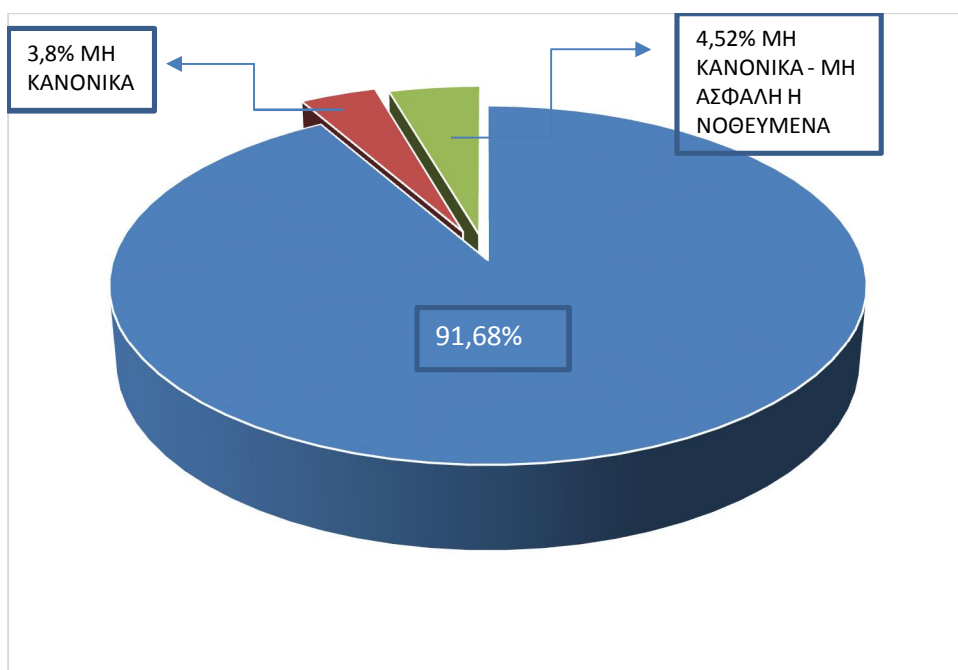
Σημειώνεται ότι στην παρούσα έκθεση:

- Ως Μη Κανονικά έχουν χαρακτηριστεί τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία σε παραμέτρους ποιότητας ή επισήμανσης, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- Ως Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή έχουν χαρακτηριστεί τα δείγματα που παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, σε παραμέτρους οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.
- Ως Μη Κανονικά-Νοθευμένα έχουν χαρακτηριστεί τα δείγματα τα οποία παρουσιάζουν μη συμμόρφωση με την εθνική ή/και ενωσιακή νομοθεσία, που σχετίζεται με την προσθήκη υλών συνήθως ευτελέστερης αξίας του προϊόντος, με στόχο την κερδοσκοπία ή την καλύτερη εμφάνισή που όμως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Όπως φαίνεται, από τον ως άνω πίνακα 5.2.3., από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2017, το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή» ή «Μη κανονικά – νοθευμένα» είναι χαμηλό (3%).

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ποσοστό 42,1 % των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών, για μη συμμορφούμενα τρόφιμα, επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, αποτυπώνεται η κατανομή των δειγμάτων επισήμου ελέγχου της εγχώριας αγοράς (συμπεριλαμβανομένων των δειγμάτων καταγγελιών), όσον αφορά στο χαρακτηρισμό τους, σε % ποσοστό επί του συνόλου των δειγμάτων που εξετάστηκαν.

Διάγραμμα 5.2.1.: Κατανομή των δειγμάτων επίσημου ελέγχου της εγχώριας αγοράς ανάλογα με το χαρακτηρισμό τους

Οι αριθμοί και τα ποσοστά των μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία, παρουσιάζονται αντίστοιχα, στον επόμενο πίνακα.

Κατηγορία Τροφίμου	Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	Αριθμός Μη συμμορφούμενων ειγμάτων	Ποσοστό Μη συμμορφούμενων δειγμάτων
Αβγά και προϊόντα τους	16	-	-
Αρτύματα, σάλτσες κ.λπ..	133	7	5,26%
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, παγωτά & γρανίτες	329	16	4,86%
Γλυκαντικές ύλες και μέλι	274	42	15,32%
Δημητριακά και προϊόντα τους	236	-	-
Έτοιμα γεύματα	5	-	-
Ιχθυηρά και προϊόντα τους	244	13	5,33%
Κρέας και προϊόντα του	67	2	2,99%
Λίπη και έλαια	719	120	16,69%

Ελεύθερα Αλκοόλης Ποτά	84	2	2,38%
Προϊόντα αρτοποιίας	44	6	7,14%
Προϊόντα ζαχαροπλαστικής	33	2	6,06%
Τρόφιμα ειδικής διατροφής (βρεφικές & παιδικές τροφές)	40	-	-
Φρούτα, λαχανικά, καρποί και σπόροι	917	27	2,94%
Υλικά σε επαφή με τρόφιμα	328	2	0,60%
Πρόσθετα τροφίμων	8	2	25%
Άλλα Τρόφιμα	7	-	
ΣΥΝΟΛΟ	3484	241	6,92%

Πίνακας 5.2.4.: Κατανομή Εξετασθέντων μη συμμορφούμενων επιχειρησιακών δειγμάτων τροφίμων και υλικών σε επαφή με τρόφιμα, ανά κατηγορία, για το 2017.

Όπως φαίνεται, από τον παραπάνω πίνακα 5.2.4, το μεγαλύτερο ποσοστό παραβατικότητας (25%), καταγράφηκε στα δείγματα προσθέτων τροφίμων (βαφών αυγών), ενώ αυξημένη παραβατικότητα (16,69%) παρουσιάζουν και τα ελαιόλαδα που οφείλεται κυρίως στον αυξημένο αριθμό υποθέσεων νοθείας.

Η εκτίμηση των κυριότερων μη συμμορφώσεων, αναλυτικά, έχει ως εξής:

- Στην κατηγορία των λιπών και ελαίων, στην οποία έχει σημειωθεί ο μεγαλύτερος αριθμός μη συμμορφώσεων (120 δείγματα), το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων σχετίζεται με εκτροπές ως προς τη σύσταση και αφορά κυρίως περιπτώσεις νοθείας, όπως προαναφέρθηκε.
- Στην κατηγορία των γλυκαντικών υλών και του μελιού, το ποσοστό των εκτροπών παρατηρείται σχετικά αυξημένο (15,39%) και οφείλεται, τόσο σε εκτροπές παραμέτρων ποιότητας δειγμάτων μελιού, όσο και σε εκτροπές ως προς την επισήμανση.
- Στην κατηγορία φρούτων, λαχανικών, καρπών και σπόρων, το μεγαλύτερο ποσοστό των μη συμμορφώσεων αναφέρεται σε εκτροπές ως προς την σύσταση και κυρίως σε θέματα παρουσίας αφλατοξινών σε ξηρούς καρπούς ή παρουσίας θειωδών ενώσεων σε αποξηραμένα φρούτα.
- Στην κατηγορία των ιχθυηρών και των προϊόντων τους, ένα μέρος των μη συμμορφούμενων δειγμάτων αφορά στη λανθασμένη δήλωση του καθαρού βάρους (εκτός επίπαγου) σε επιπαγωμένα προϊόντα ιχθυηρών. Οι εκτροπές επίσης αφορούν στην παρουσία θειωδών ενώσεων σε νωπά καρκινοειδή, καθώς και στην παρουσία ισταμίνης.

Συμπερασματικά, από τον επίσημο έλεγχο τροφίμων κατά το 2017, διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Στα δείγματα τροφίμων εγχώριας αγοράς:

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των εξετασθέντων δειγμάτων (91,7 %) είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν.

- Ποσοστό περίπου 4,5% του συνόλου των εξετασθέντων δειγμάτων παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και με θέματα νοθείας (κυρίως στα ελαιόλαδα), ενώ ποσοστό 3,8% παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους ποιότητας ή/και την επισήμανση των προϊόντων.
2. Στα δείγματα ελέγχου εισαγομένων προϊόντων:
Σχεδόν το σύνολο των εξετασθέντων δειγμάτων (97,8%) είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές εθνικές και ενωσιακές διατάξεις, ως προς τις παραμέτρους που εξετάστηκαν, ενώ μικρό ποσοστό 1,9% των εξετασθέντων δειγμάτων παρουσίασαν εκτροπές που σχετίζονται με την ασφάλεια των προϊόντων και ποσοστό μόλις 0,3% παρουσίασε εκτροπές που σχετίζονται με τις παραμέτρους ποιότητας των προϊόντων.
 3. Στα δείγματα που αφορούσαν καταγγελίες καταναλωτών, 13 δείγματα (34,2%) επιβεβαιώθηκαν ως μη ασφαλή ή νοθευμένα, ενώ μόνο 3 (7,9%) δείγματα κρίθηκαν ως μη κανονικά.

5.3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΓΧΚ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Έξι από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. έχουν ορισθεί από τις αρμόδιες αρχές για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων ως Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) 882/2004. Στις βασικές δραστηριότητές τους συμπεριλαμβάνονται ο συντονισμός των επισήμων εργαστηρίων ελέγχου τροφίμων στον τομέα της αρμοδιότητάς τους, η συνεργασία με τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παροχή τεχνικής και επιστημονικής συνδρομής προς τις αρμόδιες αρχές στην κατάρτιση των συντονισμένων σχεδίων επισήμων ελέγχων. Τα εργαστήρια αυτά, συμμετέχουν υποχρεωτικά σε διεργαστηριακές δοκιμές που διοργανώνουν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αξιολογούνται ετησίως για την απόδοσή τους και πιστοποιούν τη θέση τους στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Κατά το έτος 2017, τα 6 εθνικά εργαστήρια αναφοράς του ΓΧΚ για τα τρόφιμα έλαβαν μέρος στα διεργαστηριακά προγράμματα που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνεται ότι εντός του 2017, ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις μυκοτοξίνες ορίστηκε το εργαστήριο της Χ. Υ. Πειραιά.

Λεπτομερώς τα διεργαστηριακά προγράμματα στα οποία συμμετείχε κάθε εργαστήριο είναι: Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα γενετικώς τροποποιημένα (ΓΤ) τρόφιμα:

- ILC- EURL-GMFF-CT 02/17 Comparative testing round to determine the GM content in 2 test materials (chicken feed / soybean flour)

Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα υλικά που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα:

- ILC 01 2017: BPA in can coating

Εθνικό εργαστήριο αναφοράς για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά, τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και για τα φυτοφάρμακα με μεθόδους μεμονωμένου υπολείμματος:

- EUPT-CF-1111th European Proficiency Test for Pesticides in cereals and feed (oat flour)
- EUPT-SRM -12 European Proficiency Test for Residues of Pesticides requiring single residue methods (strawberry homogenate)
- EUPT-AO-12 European Proficiency Test for Pesticides in food of animal origin and high fat content (egg homogenate)

- EUPT-FV-19 European Proficiency Test for Pesticides in Fruits and Vegetables (lemon homogenate)
- EUPT-FV-SC01 European Proficiency Test for Pesticides in Fruits and Vegetables (Chia seeds)

Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες:

- Inter-laboratory comparison organised by the European Union Reference Laboratory for Polycyclic Aromatic Hydrocarbons - 4 MARKER PAHs in Coconut Oil

Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα βαρέα μέταλλα

- EURL-HM-24 Determination of heavy metals in herbal supplements

Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις μυκοτοξίνες

- PT 2017: Determination of Ergotalkaloids in rye.
- PT 2017: Deoxynivalenol in wheat.

Εκπρόσωποι των Εθνικών Εργαστηρίων Αναφοράς του ΓΧΚ παρέστησαν, κατά το έτος 2017, στις ετήσιες συναντήσεις των Εργαστηρίων Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διοργάνωσαν τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης EURL. Στις συναντήσεις συζητήθηκαν ειδικά θέματα στο πεδίο των δραστηριοτήτων του κάθε εργαστηρίου.

5.4. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Συμμετοχή υπαλλήλου στη Μόνιμη Επιτροπή Φυτών, Ζώων, Τροφίμων και Ζωοτροφών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τμήματα (α) Τοξικολογικής Ασφάλειας και Νέων Τροφίμων και (β) Γενικής Νομοθεσίας Τροφίμων.
2. Συμμετοχή υπαλλήλων σε ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα.
3. Συμμετοχή υπαλλήλου σε Συμπόσιο για τα τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά που διοργανώθηκε από τις Γενικές Διευθύνσεις DG JRC και DG SANTE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
4. Συμμετοχή υπαλλήλου σε συνάντηση εργασίας που διοργανώθηκε από τη DG JRC για τη δημιουργία δικτύου για την εναρμόνιση των μετρήσεων των αλλεργιογόνων τροφίμων
5. Συμμετοχή υπαλλήλου στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εργαστηρίων για τους Γενετικώς Τροποποιημένους Οργανισμούς.
6. Συμμετοχή υπαλλήλου σε ομάδα εμπειρογνομόνων του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου.
7. Συμμετοχή υπαλλήλων σε ομάδα εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα υλικά συσκευασίας τροφίμων & φαρμακευτικών προϊόντων.
8. Συμμετοχή υπαλλήλων στην ομάδα εργασίας του Υ.Π.Α.Α.Τ. για την σπατάλη και την απώλεια τροφίμων.
9. Συμμετοχή υπαλλήλου στην υποομάδα εργασίας του Υπουργείου Υγείας για τη διαμόρφωση εθνικού σχεδίου δράσης για την ανασύνθεση των τροφίμων.
10. Συμμετοχή υπαλλήλων του ΓΧΚ στις ομάδες εργασίας του ΕΦΕΤ για την κατάρτιση προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2017, στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας στους τομείς:
 - Ποιότητα – γνησιότητα ελαιολάδου,

- Ποιότητα – γνησιότητα μελιού,
- Ποιότητα – γνησιότητα γαλακτοκομικών προϊόντων,
- Ποιότητα – γνησιότητα ιχθυηρών
- Πρόσθετα σε ζωικής και φυτικής προέλευσης τρόφιμα,
- Μυκοτοξίνες, Νιτρικά,
- Βαρέα Μέταλλα και προσμείξεις παραγωγικής διαδικασίας (ακρυλαμίδιο κ.α.),
- Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών Ουσιών,
- Διοξίνες, Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες, Χλωροπροπανόλες, Ανίχνευση επεξεργασίας με ιονίζουσα ακτινοβολία,
- Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί,
- Αλλεργιογόνα συστατικά,
- Μικροβιολογικοί κίνδυνοι – Ισταμίνη σε ιχθυηρά,
- Υλικά και Αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα.

6. ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, το Γ.Χ.Κ. δραστηριοποιείται με δύο, κυρίως, τρόπους:

- i. εξετάζει δείγματα νερών, αποβλήτων και λοιπών περιβαλλοντικών δειγμάτων, για τον έλεγχο της παρουσίας ρυπαντών, την ταυτοποίηση ρύπανσης/μόλυνσης, ή/και της συμμόρφωσης με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις, κατά περίπτωση,
- ii. συμμετέχει σε διυπουργικές επιτροπές διαμόρφωσης του κανονιστικού πλαισίου.

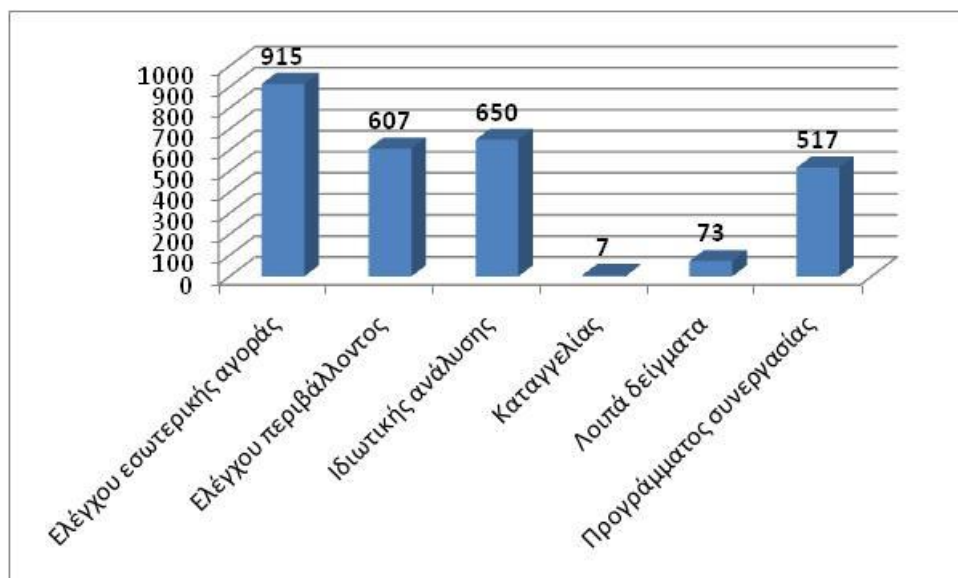
Για το έτος 2017, οι ως άνω δραστηριότητες είχαν συντονιστεί από το Τμήμα Τροφίμων, Νερών & Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Αλκοόλης & Τροφίμων και έχουν ως εξής:

6.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

6.1.1. ΝΕΡΑ

Κατά το 2017, εξετάσθηκαν συνολικά **2769** επιχειρησιακά δείγματα νερών από **14** Εργαστήρια του Γ.Χ.Κ..

Η κατανομή του συνόλου των επιχειρησιακών δειγμάτων (2769 δείγματα) ανά κατηγορία ελέγχου αποτυπώνεται στο διάγραμμα 6.1.1.1 που ακολουθεί:

Διάγραμμα 6.1.1.1.: Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία Επιχειρησιακού δείγματος

Σημειώνεται ότι, στον αριθμό των δειγμάτων ελέγχου εγχώριας αγοράς (**915 δείγματα**) περιλαμβάνονται και τα δείγματα εμφιαλωμένων νερών και τα δείγματα πάγου, που εξετάσθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΕΦΕΤ & Γ.Χ.Κ. και αφορούν στον επίσημο έλεγχο για το 2017, ενώ τα δείγματα (517) προγραμμάτων συνεργασίας ή υποστήριξης που εξετάσθηκαν σε εφαρμογή αντίστοιχων πρωτοκόλλων συνεργασίας/συμφωνιών με λοιπούς φορείς παρουσιάζονται χωριστά.

Ειδικότερα, το εργαστηριακό έργο το οποίο επιτελέστηκε στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ Γ.Χ.Κ. & Ε.Φ.Ε.Τ. περιλάμβανε την εξέταση των μικροβιολογικών παραμέτρων στα εμφιαλωμένα νερά (40 δείγματα) και σε παγάκια (30 δείγματα) και την εξέταση εμφιαλωμένων νερών (20 δείγματα) ως προς βρωμικά ιόντα. Το εν λόγω έργο ανατέθηκε σε 3 διαπιστευμένα εργαστήρια Χημικών Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ., (διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ ENISO 17025:2005), σε εφαρμογή της απόφασης ΓΓΔΕ υπ' αριθ. 30/003/000/4638 «Εξειδίκευση του εργαστηριακού έργου των Χημικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών και ανακαθορισμός της καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητας αυτών, για τους σκοπούς των επίσημων ελέγχων στα τρόφιμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004», ως εξής:

- Χ.Υ. Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας - Τμήμα Α' - Εργαστηριακών Ελέγχων (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους).
- Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης – Τμήμα Χ.Υ. Σερρών (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους).
- Χ.Υ. Αιγαίου – Τμήμα Χ.Υ. Ρόδου (ως προς μικροβιολογικές παραμέτρους και βρωμικά ιόντα).

Οι δειγματοληψίες των ως άνω δειγμάτων εμφιαλωμένων νερών, πραγματοποιήθηκαν από τις κατά τόπους Υπηρεσιακές μονάδες του ΕΦΕΤ (κατά κανόνα) ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, για τη δειγματοληψία υπήρξε συνεργασία μεταξύ ΕΦΕΤ και Υπηρεσιών Υγείας των Περιφερειών.

Τα δείγματα νερών που εξετάσθηκαν, κατά το 2017, από τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ., ανήκουν στις εξής κατηγορίες:

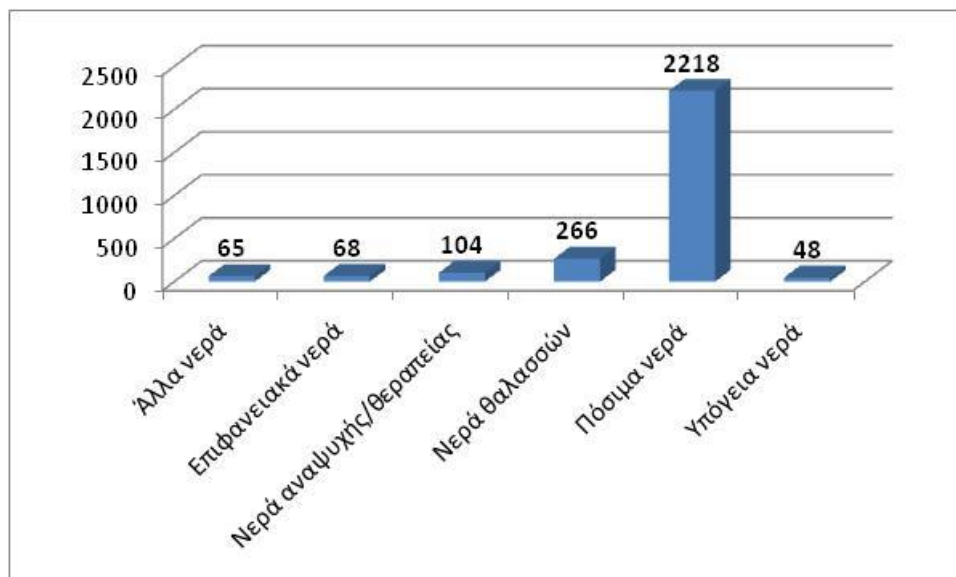
- πόσιμο νερό (συμπεριλαμβανομένων των εμφιαλωμένων),
- επιφανειακά νερά (νερά λιμνών, ποταμών, λοιπά επιφανειακά νερά),
- υπόγεια νερά (νερά γεωτρήσεων, πηγαδιών, πηγών),
- νερά θαλασσών (νερά θαλασσών και νερά θαλάσσιας πετρελαϊκής ρύπανσης),
- νερά αναψυχής/θεραπείας (νερά κολύμβησης, νερά κολυμβητικών δεξαμενών),
- άλλα νερά (νερά άρδευσης, μονάδων τεχνητού νεφρού νοσοκομείων, όμβρια νερά, λοιπά νερά).

Η κατανομή των εν λόγω δειγμάτων, ανά αποστέλλουσα Αρχή, παρουσιάζεται στη συνέχεια στον πίνακα 6.1.1.1:

Κατηγορία δειγμάτων	Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων	Ποσοστό επί του συνόλου %
ΕΦΕΤ	88	3,18%
Περιφέρειες –Υπηρεσίες Αποκεντρωμένων Αυτοδιοικήσεων	1650	59,59%
Δήμοι & κοινότητες	426	15,38%
Στρατός	231	8,34%
Λιμεναρχεία	52	1,88%
Νοσοκομεία	48	1,73%
Υπουργεία	53	1,91%
Ιδιώτες & Επιχειρήσεις	201	7,26%
Λοιποί φορείς	20	0,72%
ΣΥΝΟΛΟ	2769	100 %

Πίνακας 6.1.1.1: Κατανομή δειγμάτων ανά αποστέλλουσα Αρχή

Στο διάγραμμα 6.1.1.2, που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των ως άνω δειγμάτων, ανά κατηγορία νερού, αριθμητικά.

Διάγραμμα 6.1.1.2: Αριθμός επιχειρησιακών δειγμάτων ανά κατηγορία νερού

Όπως προκύπτει από το ως άνω διάγραμμα, σημαντικός αριθμός δειγμάτων νερών που εξετάστηκαν, κατά το 2017, αφορούσε σε δείγματα πόσιμου νερού. Εξετάστηκαν συνολικά **2218 δείγματα πόσιμου νερού, δηλαδή ποσοστό 80,10 % επί του συνόλου των δειγμάτων.**

Επίσης σημειώνεται ότι, από το σύνολο των δειγμάτων νερών θαλασσών που εξετάστηκαν (266 δείγματα), τα 34 δείγματα (ποσοστό 12,78 %) αφορούσαν δείγματα ελέγχου-ταυτοποίησης πετρελαϊκής ρύπανσης (δηλαδή περιστατικά ρύπανσης), τα οποία στο σύνολό τους απεστάλησαν από τις αρμόδιες Λιμενικές Αρχές της χώρας μας και εξετάστηκαν από τη Χημική Υπηρεσία Ελευσίνας. Σημειώνεται ότι, όσον αφορά στον χαρακτηρισμό των δειγμάτων της πετρελαϊκής ρύπανσης των θαλασσών, κατά κανόνα δεν υπάρχει χαρακτηρισμός με την έννοια της συμμόρφωσης ή μη με σχετικές διατάξεις, αφού ο έλεγχος αφορά συνήθως στην ταυτοποίηση ή μη των προσκομισθέντων δειγμάτων καυσίμων πλοίων (δηλαδή ύποπτων πηγών ρύπανσης), σε σχέση με τα αντίστοιχα δείγματα καυσίμων που έχουν συλλεχθεί από την ρυπανθείσα θαλάσσια περιοχή. Στα ανωτέρω περιστατικά ρύπανσης περιλαμβάνονται και τα δείγματα που ελήφθησαν από θαλάσσιες περιοχές στα πλαίσια της διερεύνησης της υπόθεσης βύθισης του δεξαμενόπλοιου «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II» στον Σαρωνικό κόλπο.

Από τις αναλύσεις των ως άνω δειγμάτων νερών προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

- **327** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ δείγματα,
- **170** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΑ-ΜΗ ΑΣΦΑΛΗ δείγματα,
- **1219** δείγματα χαρακτηρίστηκαν ως ΚΑΝΟΝΙΚΑ,
- **46** δείγματα είχαν άλλους χαρακτηρισμούς και
- **1007** δείγματα δεν είχαν καθόλου χαρακτηρισμό.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται αναλυτικά τα μη συμμορφούμενα (Μη Κανονικά & Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή) με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία επιχειρησιακά δείγματα νερών.

	Εξετασθέντα δείγματα	Μη Κανονικά	Μη Κανονικά- Μη Ασφαλή	Σύνολο μη συμμορφούμενων
Ελέγχου εγχώριας αγοράς	915	198	50	248
Προγράμματα Συνεργασίας ή Υποστήριξης	517	40	13	53
Ελέγχου Περιβάλλοντος	607	29	-	29
Ιδιωτικές αναλύσεις	650	60	106	166
Καταγγελίες	7	-	1	1
Λοιπά Δείγματα	73	-	-	-
Σύνολο	2769	327	170	497

Πίνακας 6.1.1.2: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά κατηγορία ελέγχου

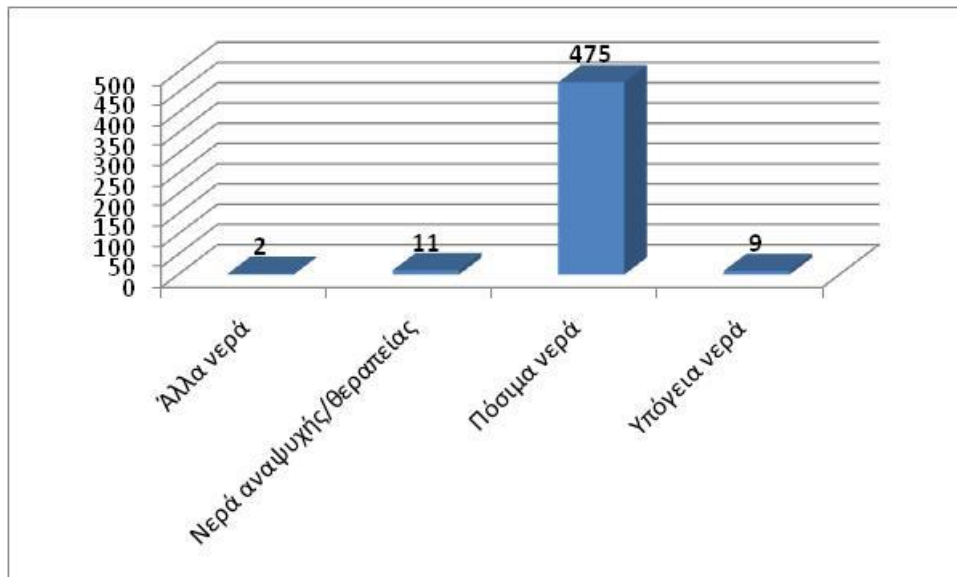
Σημειώνεται ότι στην παρούσα έκθεση:

- ως **Μη Κανονικά** χαρακτηρίζονται τα δείγματα των νερών τα οποία παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις σε παραμέτρους ποιότητας (ενδεικτικές παράμετροι, όπως αυτές κατονομάζονται στις σχετικές διατάξεις) ή στην επισήμανση, οι οποίες δεν σχετίζονται με θέματα ασφάλειας.
- ως **Μη Κανονικά - Μη Ασφαλή** χαρακτηρίζονται δείγματα νερών που παρουσιάζουν μη συμμορφώσεις ως προς τις χημικές και μικροβιολογικές παραμέτρους, όπως αυτές κατονομάζονται στις σχετικές διατάξεις και οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας και η κατανάλωσή τους μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.

Όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα, από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2017, στα επιχειρησιακά δείγματα νερών, **το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά-Μη Ασφαλή» είναι αρκετά χαμηλό (ποσοστό 6,14%), ενώ το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίστηκαν ως «Μη Κανονικά» ανέρχεται σε 11,81%.**

Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ποσοστό 14% των δειγμάτων καταγγελιών των πολιτών, για μη συμμορφούμενα δείγματα νερών, επιβεβαιώθηκαν εργαστηριακά (1 δείγμα χαρακτηρίστηκε ως Μη Κανονικό-Μη ασφαλές, λόγω εμφανούς αλλοίωσης οργανοληπτικών χαρακτηριστικών και ανίχνευσης οργανικών ουσιών ξένων προς τη φύση του νερού).

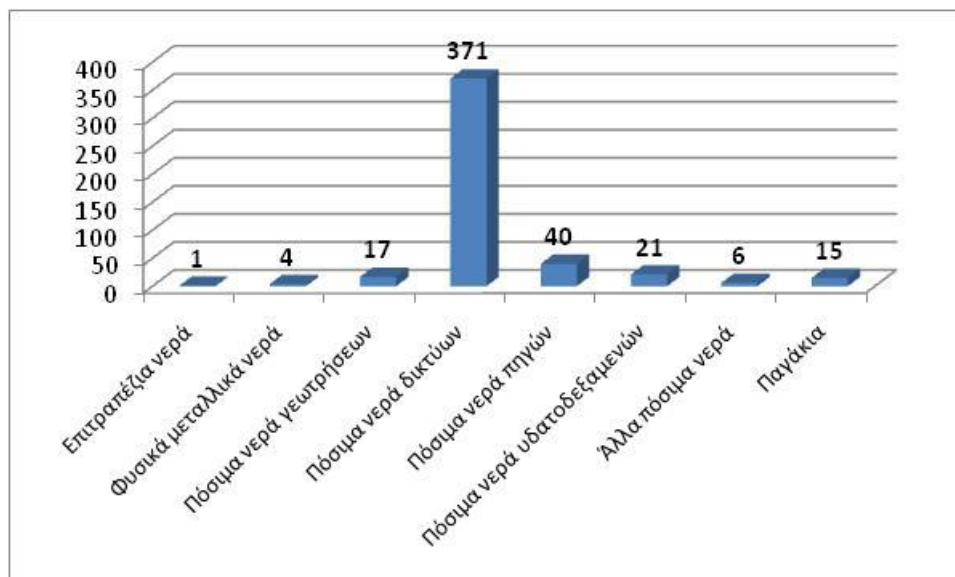
Η κατανομή των μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού παρουσιάζεται στο κατωτέρω διάγραμμα.

Διάγραμμα 6.1.1.3: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων ανά είδος/κατηγορία νερού (αριθμητικά)

Σημειώνεται επίσης ότι, **όσον αφορά αποκλειστικά στα 2218 δείγματα πόσιμου νερού** που εξετάστηκαν (δείγματα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης & δείγματα εμφιαλωμένων νερών), τα 1093 δείγματα κρίθηκαν Κανονικά (ποσοστό 49,28%), ενώ σημαντικός αριθμός δειγμάτων πόσιμου νερού (640 δείγματα ή ποσοστό 28,85%) δεν είχε χαρακτηρισμό ως προς τη συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις κι αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι τα δείγματα αυτά αποτελούσαν αντικείμενο ειδικής σύμβασης ή πρωτοκόλλου συνεργασίας με άλλους φορείς.

Επίσης, 475 δείγματα πόσιμου νερού ήταν μη συμμορφούμενα με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις (ποσοστό 21,42%) και η κατανομή τους ανά είδος/κατηγορία νερού παρουσιάζεται στο διάγραμμα 6.1.1.4.

Διάγραμμα 6.1.1.4: Κατανομή μη συμμορφούμενων δειγμάτων πόσιμου νερού ανά είδος/κατηγορία νερού (αριθμητικά).

Στον παρακάτω Πίνακα, παρουσιάζεται αναλυτικά το πλήθος και τα επί % ποσοστά των μη συμμορφούμενων (κανονικών & μη κανονικών-μη ασφαλών) δειγμάτων, ανά είδος/κατηγορία νερού και ανά αιτία μη συμμόρφωσης. Όπως προκύπτει από αυτόν τον Πίνακα, η κύρια αιτία μη συμμόρφωσης των δειγμάτων νερών ήταν η εκτροπή από τα αντίστοιχα νομοθετικά όρια μικροβιολογικών παραμέτρων (394 δείγματα επί συνόλου 497 μη συμμορφούμενων δειγμάτων, ήτοι ποσοστό 79,28%).

Είδος δείγματος	Αριθμός δειγμάτων	Μη συμμορφούμενα δείγματα	Αριθμός δειγμάτων ανά αιτία μη συμμόρφωσης			Ποσοστό μη συμμόρφωσης (ανά είδος δείγματος)
			Εκτροπή ως προς χημική και μικροβιολογική παράμετρο	Εκτροπή ως προς χημική παράμετρο	Εκτροπή ως προς μικροβιολογική παράμετρο	
Επιτραπέζια νερά	89	1	-	-	1	1,12%
Φυσικά μεταλλικά νερά	155	4	-	2	2	2,58%
Παγάκια	31	15	-	-	15	48,39%
Πόσιμα νερά γεωτρήσεων	67	17	-	9	8	25,37%

Πόσιμα νερά δικτύων	1701	371	-	68	303	21,81%
Πόσιμα νερά πηγών	105	40	-	-	40	38,10%
Πόσιμα νερά υδατοδεξαμενών	42	21	-	1	20	50,00%
Πόσιμα νερά υδροφόρων	27	-	-	-	-	-
Άλλα πόσιμα νερά	49	6	-	6	-	12,24%
Υπόγεια νερά	48	9	2	5	2	18,75%
Νερά αναψυχής/θεραπείας	126	11	1	8	2	8,73%
Άλλα νερά	329	2	-	1	1	0,61%
ΣΥΝΟΛΟ	2769	497	3	100	394	17,95%

Πίνακας 6.1.1.3.: Μη συμμορφούμενα δείγματα νερών, ανά κατηγορία νερού και ανά αιτία μη συμμόρφωσης (χημική ή/και μικροβιολογική παράμετρος)

Τέλος, στον Πίνακα που ακολουθεί, αναλύεται το πλήθος των μη συμμορφούμενων δειγμάτων νερών, τα οποία παρουσίασαν εκτροπές από τα νομοθετικά όρια χημικών παραμέτρων (101 δείγματα), ανά κατηγορία νερού και ανά εκτρεπόμενη χημική παράμετρο. Όπως προκύπτει από τον εν λόγω Πίνακα, οι παράμετροι με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης εκτροπών ήταν τα χλωριούχα ιόντα, τα νιτρικά ιόντα και ο υδράργυρος (κατά φθίνουσα σειρά).

	Φυσικά μεταλλικά νερά	Πόσιμα νερά γεωτρήσεων	Πόσιμα νερά δικτύων	Πόσιμα νερά υδατοδε- ξαμενών	Άλλα πόσιμα νερά	Υπόγεια νερά	Νερά αναψυχής	Άλλα νερά	ΣΥΝΟΛΟ
Υδράργυρος	-	-	13	-	-	-	-	-	13
Αρσενικό	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Νικέλιο	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Αντιμόνιο	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Μαγγάνιο	1	1	1	-	-	1	-	-	4
Σίδηρος	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Βρωμικά	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Μαγγάνιο και σίδηρος	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Οργ. ενώσεις	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Νιτρικά	-	3	18	1	1	2	-	-	25
Χλωριούχα	-	1	14	-	-	-	-	-	15
Φθοριούχα	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Υπολ. χλώριο	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Χλωριούχα και νιτρικά	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Φθοριούχα και νιτρικά	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Αγωγιμότητα και χλωριούχα	-	2	4	-	-	-	-	-	6
Χλωριούχα και pH	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Χλωριούχα και θειικά	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Αρσενικό, θειικά, χλωριούχα	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Χλωριούχα και υπολ. χλώριο	-	-	6	-	-	-	-	-	6
Αγωγιμότητα, θειικά χλωριούχα	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Υπολ. χλώριο και pH	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Οσμή	-	-	3	-	-	-	-	-	3
pH	-	1	1	-	-	-	4	-	6
ΣΥΝΟΛΟ	2	9	68	1	6	5	8	1	100

Πίνακας 6.1.1.4.: Μη συμμορφούμενα, ως προς χημική παράμετρο, δείγματα νερών ανά κατηγορία νερού και ανά εκτρεπόμενη χημική παράμετρο.

6.1.2 ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στον τομέα του ελέγχου του περιβάλλοντος (πλην του νερού που προαναφέρεται), κατά το 2017, **εξετάσθηκαν συνολικά 298 επιχειρησιακά περιβαλλοντικά δείγματα**, από 10 Χημικές Υπηρεσίες, τα οποία, ειδικότερα, κατατάσσονται στις εξής υποκατηγορίες δειγμάτων:

α. Απόβλητα (197 δείγματα)

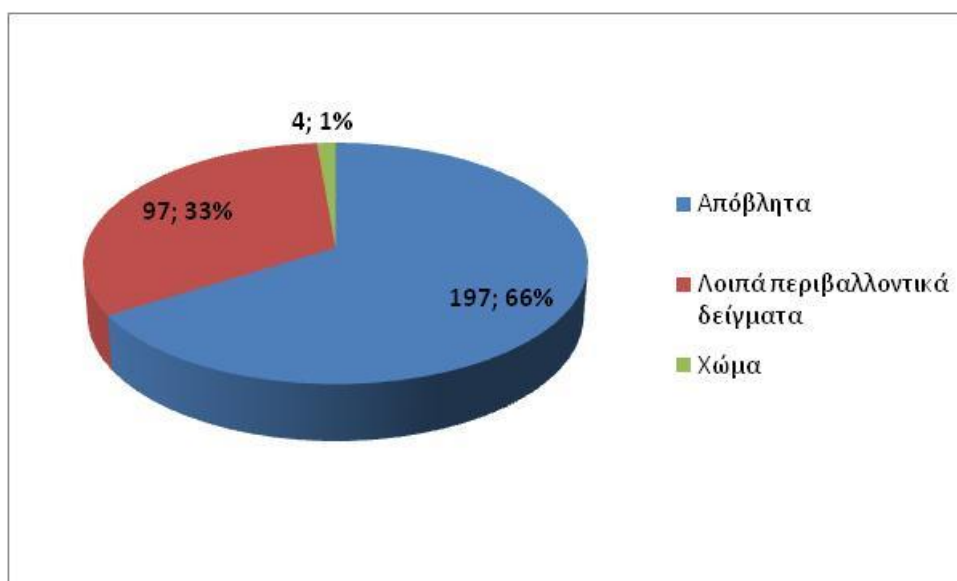
- Απόβλητα εργοστασίων ή βιομηχανικά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα), 38 δείγματα
- Αστικά Λύματα (επεξεργασμένα και μη), 28 δείγματα
- Λοιπά απόβλητα (στερεά & υγρά απόβλητα), 131 δείγματα.

β. Λοιπά περιβαλλοντικά δείγματα (97 δείγματα)

- Στερεά δείγματα περιβάλλοντος, 20 δείγματα
- Υγρά δείγματα περιβάλλοντος, 56 δείγματα
- Δείγματα τύπου ιλύος, 15 δείγματα
- Λοιπά δείγματα περιβάλλοντος, 6 δείγματα.

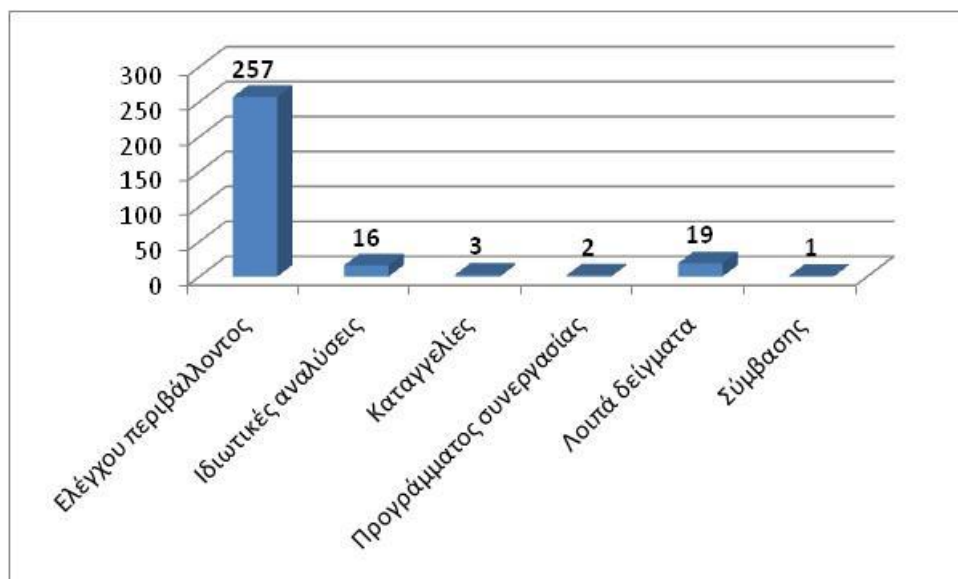
γ. Χώμα (4 δείγματα)

Η κατανομή των εν λόγω εξετασθέντων περιβαλλοντικών δειγμάτων ανά είδος (υποκατηγορία), παρουσιάζεται σχηματικά στο διάγραμμα 6.1.2.1..

Διάγραμμα 6.1.2.1: Κατανομή δειγμάτων περιβάλλοντος ανά είδος (υποκατηγορία)

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος.

Διάγραμμα 6.1.2.2: Κατανομή δειγμάτων περιβάλλοντος ανά κατηγορία επιχειρησιακού δείγματος

Από τις αναλύσεις των 298 δειγμάτων ελέγχου περιβάλλοντος προέκυψαν μόνο **3 «Μη Κανονικά» δείγματα** (ποσοστό: 1,01%).

Από το σύνολο των Μη Κανονικών δειγμάτων, τα 2 δείγματα ανήκουν στην κατηγορία των υγρών αποβλήτων (τα οποία εκτρέπονται ως προς COD) και 1 δείγμα κατατάσσεται στα αστικά λύματα (το οποίο εκτρέπεται ως προς COD, BOD και αιωρούμενα στερεά).

Ως **κανονικά**, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, χαρακτηρίστηκαν **8 δείγματα**, εκ των οποίων τα 6 δείγματα ανήκουν στην κατηγορία των αστικών λυμάτων και 2 δείγματα στην κατηγορία των άλλων υγρών περιβαλλοντικών δειγμάτων.

Υπό τον όρο «Άλλος χαρακτηρισμός» έχουν καταχωρηθεί 3 δείγματα, ενώ τα λοιπά 284 δείγματα (ποσοστό: 95,30%) δεν έχουν χαρακτηρισμό.

Ο μη χαρακτηρισμός των ως άνω 284 περιβαλλοντικών δειγμάτων, οφείλεται κυρίως στους εξής λόγους :

- Η τελική αξιολόγηση των εργαστηριακών αποτελεσμάτων, κατά κανόνα, γίνεται από τις οικείες αρμόδιες Αρχές (π.χ. Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Ν., αρμόδιες Υπηρεσίες Υγείας & Περιβάλλοντος των Περιφερειακών Ενοτήτων), με τη συνεκτίμηση και άλλων δεδομένων κατά περίπτωση, όπως π.χ. έκθεση αυτοψίας, έλεγχος δικαιολογητικών, εκτίμηση επικινδυνότητας των παραμέτρων, βιβλιογραφικά δεδομένα,
- Τα αντίστοιχα αιτήματα των φορέων δειγματοληψίας των δειγμάτων αναφέρονται μόνο στην εξέταση συγκεκριμένων παραμέτρων (χωρίς γνωμάτευση),

- Μη δυνατότητα χαρακτηρισμού, λόγω έλλειψης σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι οποίες να προβλέπουν ανώτατες παραδεκτές τιμές, όρια κ.λπ. για τις παραμέτρους που εξετάσθηκαν.

Τέλος, στον Πίνακα που ακολουθεί, περιγράφονται αναλυτικά οι χαρακτηρισμοί των περιβαλλοντικών δειγμάτων που εξετάσθηκαν, ανά κατηγορία δείγματος.

Είδος Δείγματος	Αριθμός Δειγμάτων	Κανονικό	Μη Κανονικό	Άλλος Χαρακτηρισμός	Χωρίς Χαρακτηρισμό
Απόβλητα	197	6	3	1	187
Άλλα Περιβαλλοντικά Δείγματα	97	2	-	2	93
Χώμα	4	-	-	-	4
ΣΥΝΟΛΟ	298	8	3	3	284

Πίνακας 6.1.2.1: Χαρακτηρισμός περιβαλλοντικών δειγμάτων, ανά κατηγορία δείγματος

6.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 και για τη χρηματοδότηση της παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών υδάτων κατά τη χρονική περίοδο 2017-2023, το 2017 εκδόθηκε η Απόφαση ένταξης της Πράξης «Παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων της Χώρας (προσδιορισμός ουσιών προτεραιότητας και ειδικών ρύπων)» με κωδικό

MIS 5001460 και προϋπολογισμό που ανέρχεται στα 6.000.000 €.

Κατά την προαναφερόμενη χρονική περίοδο (διάρκειας 7 ετών) αναμένεται να παραληφθούν κατ' εκτίμηση **6.000 δείγματα** υδάτων ποταμών, λιμνών, παράκτιων και μεταβατικών και να καταγραφούν περισσότερα από **400.000 δεδομένα**.

Η κατανομή των δειγμάτων ανά έτος θα διαμορφώνεται σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Η εξέταση των δειγμάτων θα πραγματοποιηθεί στα εργαστήρια της Α' Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών και της Χημικής Υπηρεσίας Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας (Ιωάννινα).

Κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής έγινε τροποποίηση της Πράξης, ως προς τη συλλογική Απόφαση (ΣΑΕ) που χρηματοδοτεί το Έργο και ως προς τον φορέα

χρηματοδότησης (μεταφορά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο Υπουργείο Οικονομικών).

Λόγω αλλαγών που ζητήθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή στο σχεδιασμό των προμηθειών καθώς και λόγω παρέλευσης της αρχικά εκτιμώμενης ημερομηνίας έναρξης του Έργου, εντός του 2018 θα υποβληθεί προς τη Διαχειριστική Αρχή τροποποιημένο Τεχνικό Δελτίο και σχέδιο απόφασης υλοποίησης της Πράξης με ίδια μέσα και θα υπογραφούν τα σχετικά πρωτόκολλα συνεργασίας με τους φορείς δειγματοληψίας.

6.3 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΝΕΡΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στα πλαίσια της συνεργασίας του Γ.Χ.Κ. με τους λοιπούς Δημόσιους φορείς στους τομείς των νερών και του περιβαλλοντικού ελέγχου, υπάλληλοι του ΓΧΚ συμμετείχαν:

- Στη διυπουργική επιτροπή αναγνώρισης Φυσικών Μεταλλικών νερών και νερών πηγής.
- Στη διυπουργική επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων.
- Στο Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών του Υ.ΠΕ.Κ.Α. (ΣΥΓΑΠΕΖ).
- Σε ομάδα εργασίας, που συστάθηκε με απόφαση του Υπουργού Υγείας, για την εναρμόνιση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1787 της Επιτροπής της 6^{ης} Οκτωβρίου 2015 «για την τροποποίηση των Παραρτημάτων II και III της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης».
- Σε επιτροπή αρμόδιων Αρχών της Περιφερειακής Ενότητας Χίου, για την έγκριση του καθορισμού θέσης αποδέκτη για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων από μονάδες βιολογικού Καθαρισμού της νήσου.
- Στην ομάδα εργασίας του ΕΦΕΤ για την κατάρτιση προγραμμάτων Επίσημου Ελέγχου της Ασφάλειας και της Ποιότητας των τροφίμων έτους 2017 στη βάση της αξιολόγησης της επικινδυνότητας, στον τομέα του ελέγχου των εμφιαλωμένων νερών, του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης που διατίθεται υπό μορφή πάγου (παγάκια) και του νερού που χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις.

7. ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών:

- ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, Οδηγία 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ , όπως ισχύει.
- ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΕ ΘΕΙΟ, Οδηγία (ΕΕ) 2016/802, όπως ισχύει.

7.1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Το νομοθετικό έργο στον τομέα των ενεργειακών προϊόντων κατά το 2017 συνοψίζεται στα κατωτέρω:

1. Έκδοση ΚΥΑ υπ' αριθμ. 77/2016 (ΦΕΚ 4217/Β/28-12-2016 – ημερομηνία κυκλοφορίας 30-12-2016) «Τροποποίηση της απόφασης ΑΧΣ 316/2010, (ΦΕΚ 501/Β/2012), «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στον τομέα της ποιότητας καυσίμων προς την οδηγία 2009/30/ΕΚ» με σκοπό τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1513 που αφορούν την τροποποίηση των άρθρων της οδηγίας 98/70/ΕΚ σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ, εκτός των άρθρων 7α έως 7ε αυτής»
2. Έκδοση ΚΥΑ υπ' αριθμ. 76/2016 (ΦΕΚ 4217/Β/28-12-2016 – ημερομηνία κυκλοφορίας 30-12-2016) «Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων – Απαιτήσεις και μέθοδοι δοκιμών.»
3. Τροποποίηση της υπ' αριθ. ΔΕΦΚ Α 5010479 ΕΞ 2014/30-04-2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1156/Β' /29-11-2017) «Διαδικασίες και προδιαγραφές εγκατάστασης και ελέγχου ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης εισροών - εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών»
4. Αριθμ. ΔΕΦΚΦΑ 1035092 ΕΞ 2017 (ΦΕΚ Β' 1000/24.03.2017) «Καθορισμός ποσοστών απομείωσης ενεργειακών προϊόντων, όροι και προϋποθέσεις για την αναγνώριση των απωλειών αυτών».
5. Εισήγηση προς το ΑΧΣ σχετικά με την έκδοση Απόφασης «Τροποποίηση -Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 322/2000 "Γράσσα οχημάτων - προδιαγραφές και μέθοδοι ελέγχου"» (Αποφ. ΑΧΣ 130/2017)

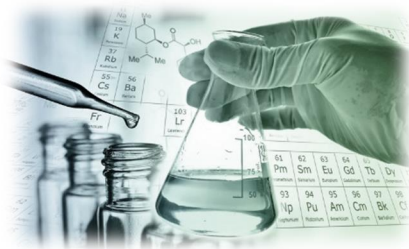
Στο πλαίσιο ελέγχου της αγοράς, συντάχτηκαν 4 εισηγήσεις προς το Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.) για την κανονικότητα δειγμάτων ενεργειακών προϊόντων.

Επιπρόσθετα, υποβλήθηκαν 2 ετήσιες αναφορές προς την Ε.Ε. ως Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής των Οδηγιών 1998/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ,

όπως ισχύει, καθώς και της Οδηγίας 1999/32/ΕΚ, περί ελέγχου ναυτιλιακών καυσίμων όπως ισχύει.

7.2. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

7.2.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Ο επίσημος φυσικοχημικός έλεγχος της ποιότητας των πετρελαιοειδών προϊόντων πραγματοποιείται σε διαπιστευμένα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους (ν. 3335/2005).

Η Χημική Υπηρεσία Πειραιά και η Χημική Υπηρεσία Κεντρικής Μακεδονίας εξετάζουν δείγματα υγρών ενεργειακών προϊόντων βενζινών, πετρελαίων, μαζούτ, υγρών βιοκαυσίμων, λιπαντικών, υδραυλικών και αντιπηκτικών υγρών και συναφών προϊόντων, υποστηρίζοντας τις λοιπές Χ.Υ. όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες αποφάσεις.

Τα δείγματα στερεών καυσίμων (λιθανθράκων, οπτανθράκων κ.λπ.) όλης της χώρας εξετάζονται από τη Χ.Υ. Λιβαδειάς, Αυτ. Τμήμα Χ.Υ. Χαλκίδας.

Τα δείγματα στερεών βιοκαυσίμων (pellets, πυρηνόξυλο, woodchips, μπριγκέττες κ.λπ.) εξετάζονται από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών και τη Χ.Υ. Ηπείρου – Αυτ. Μακεδονίας, Αυτ. Γραφείο Χ.Υ. Κοζάνης.

7.2.2. ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κατά το 2017 εξετάστηκαν 2664 δείγματα υγρών καυσίμων (χαρακτηρισμένα ως κανονικά, μη κανονικά, μη κανονικά-νοθευμένα, **μη κανονικά-μη ασφαλή**, σύμφωνα ή μη σύμφωνα με σύμβαση), ως προς όλες τις παραμέτρους: βενζίνες, πετρέλαιο κίνησης, θέρμανσης, μαζούτ κ.λπ.. Από αυτά τα 246 χαρακτηρίστηκαν ως **μη κανονικά, μη κανονικά-νοθευμένα, μη κανονικά-μη ασφαλή, ή μη σύμφωνα με σύμβαση**.

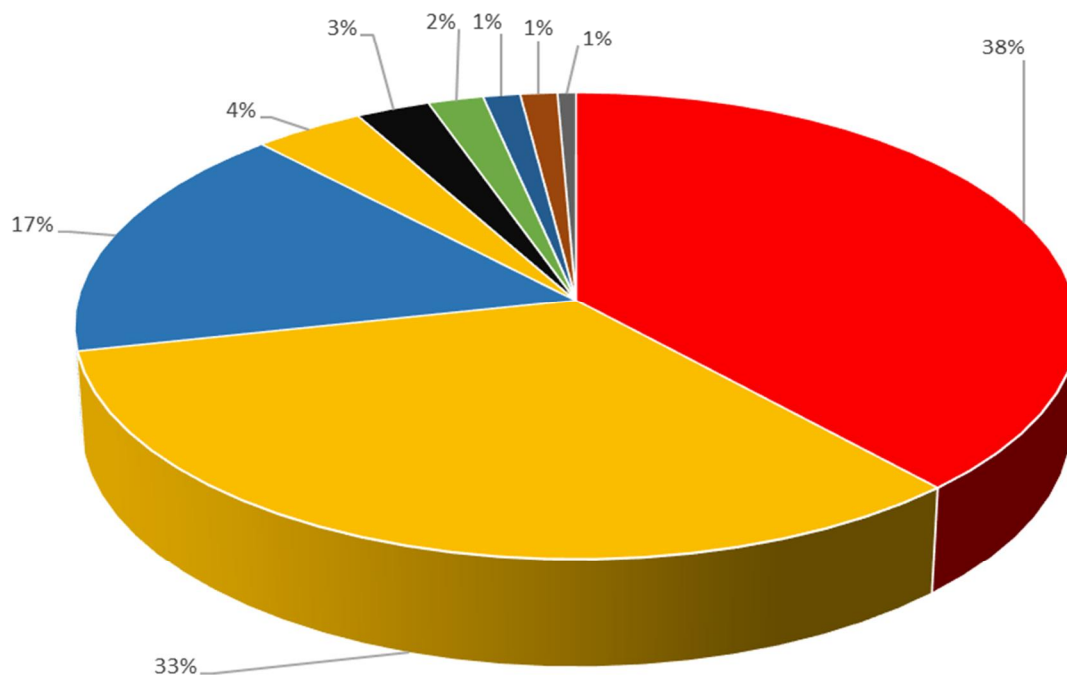
Επιπλέον εξετάστηκαν 5067 δείγματα κατόπιν ερωτημάτων Τελωνειακών και άλλων Αρχών, ως προς συγκεκριμένες παραμέτρους.

Το μεγαλύτερο ποσοστό μη κανονικότητας – νοθείας επιβεβαιώνεται στο πετρέλαιο κίνησης, το οποίο νοθεύεται κυρίως με πετρέλαιο θέρμανσης, με πετρελαϊκά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε θείο και με προϊόντα χαμηλού σημείου ανάφλεξης.

Σχετικά με τη νοθεία των καυσίμων, αναφέρεται ότι, λόγω των υψηλών φόρων (ποσοστό πάνω από το 60% της συνολικής αξίας) υπάρχει ισχυρό κίνητρο για νοθεία προϊόντων και επομένως εξαπάτηση του καταναλωτή και, συγχρόνως, μείωση των εσόδων του κράτους.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι αιτίες μη κανονικότητας όλων των δειγμάτων υγρών καυσίμων:

ΑΙΤΙΕΣ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ 2017

- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ ΜΕ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ ΜΕ ΠΕΤΡΕΛΑΪΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΘΕΙΟ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΛΕΞΗΣ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΜΑ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΘΕΥΜΕΝΟ ΜΕ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
- ΒΕΝΖΙΝΗ ΧΑΜΗΛΩΝ ΟΚΤΑΝΙΩΝ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΘΕΙΟ
- ΒΕΝΖΙΝΗ ΝΟΘΕΥΜΕΝΗ ΜΕ ΕΛΑΦΡΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΑΙΘΑΝΟΛΗ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕ ΥΨΗΛΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΠΟΦΡΑΞΗΣ ΨΥΧΡΟΥ ΦΙΛΤΡΟΥ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ

Τα συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου των τελευταίων ετών αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί :

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ	ΝΟΘΕΙΑ
2009	3268	306	9,36%
2010	1838	308	16,76%
2011	2605	548	21,04%
2012	2857	500	17,50%
2013	2080	218	10,50 %
2014	1418	167	11,80%
2015	1131	90	8,00%
2016	1068	63	5,89%
2017	2664	246	9,23%

Πίνακας 7.2.2.1.: Συγκριτικά αποτελέσματα του εργαστηριακού ελέγχου (2009-2017)

7.2.3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ (FQMS- Fuel Quality Monitoring System)

Το Σύστημα Παρακολούθησης Ποιότητας Καυσίμων (FQMS- Fuel Quality Monitoring System) θεσπίστηκε με την Οδηγία 98/70/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την απόφαση ΑΧΣ 316/2010 (**ΦΕΚ 501/Β/2012**), προβλέπει τον στατιστικό έλεγχο της ποιότητας των βενζινών και των πετρελαίων που διατίθενται στην Ελληνική αγορά, μέσω της εξέτασης αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, με σκοπό τον έλεγχο της τήρησης των προδιαγραφών που διασφαλίζουν τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για το περιβάλλον.

Για την εφαρμογή του FQMS στη χώρα μας αρμόδια αρχή είναι η Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τις αποφάσεις ΑΧΣ 77/2016 και 316/2010. Το Γ.Χ.Κ., σε συνεργασία με το Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την περιοχή της Αττικής (ΚΕΔΑΚ) και τις περιφερειακές Τελωνειακές Υπηρεσίες για την υπόλοιπη Ελλάδα,

σχεδιάζει, αποστέλλει και παρακολουθεί το πρόγραμμα των δειγματοληψιών, και προβαίνει στην εξέταση των δειγμάτων, τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων και την αποστολή της σχετικής έκθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο τέλος του Α' εξαμήνου κάθε έτους.

Για τις ανάγκες της εφαρμογής του FQMS, η χώρα μας έχει διαιρεθεί σε τρεις περιοχές (Βόρεια Ελλάδα, Νότια Ελλάδα και Αττική), σύμφωνα με τον χάρτη.

Κατά το 2017, - (τα αποτελέσματα του 2017 εκδίδονται στο τέλος του Α' εξαμήνου 2018)-, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Παρακολούθησης Ποιότητας Καυσίμων (FQMS) σχεδιάστηκαν και πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες και εργαστηριακοί έλεγχοι δειγμάτων

βενζινών και πετρελαίων που διατίθενται στην Ελληνική αγορά, ενώ ολοκληρώθηκε έγκαιρα η σύνταξη και η υποβολή προς την Ε.Ε της ετήσιας έκθεσης αποτελεσμάτων εφαρμογής του FQMS για το έτος 2016.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΒΕΝΖΙΝΗΣ 2017		ΠΩΛΗΣΕΙΣ DIESEL 2017	
Αμόλυβδη βενζίνη min. RON=95 (S <10 ppm)	95,02%	Diesel (S <10 ppm , Βιοντίζελ 7% -B7)	100 %
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	100	Αρ. Εξετασθέντων δειγμάτων	100
Αμόλυβδη βενζίνη RON≥98 (S <10 ppm)	4,91 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	10		
Αμόλυβδη βενζίνη LRP 95≤RON<98 (S <10 ppm)	0,10 %		
Αριθμός Εξετασθέντων δειγμάτων	6		

Από τα εξετασθέντα δείγματα βρέθηκαν 4 μη κανονικά δείγματα πετρελαίου κίνησης.

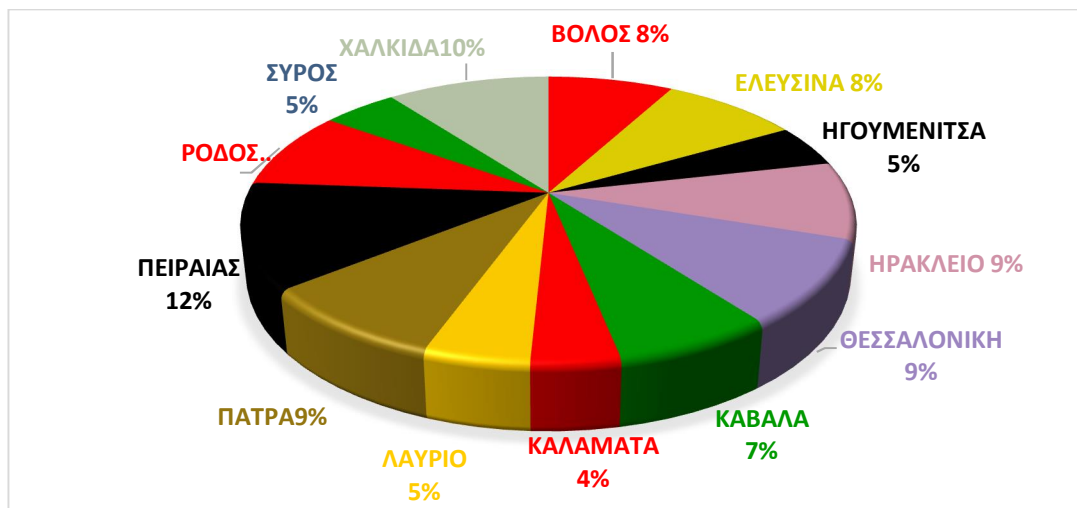
Πίνακας 7.2.3.1.: Οι ποσότητες των καυσίμων που διατέθηκαν στην αγορά τα έτη 2014, 2015, 2016 και 2017 - επίσημα στοιχεία του Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τύπος καυσίμου (Οδηγία 1998/70/ΕΚ)	Πωλήσεις καυσίμων 2014 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2015 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2016 (MT)	Πωλήσεις καυσίμων 2017 (MT)
Αμόλυβδη βενζίνη 95RON	2.365.773,70	2.201.719,86	2.299.260,69	2.024.723,89
Αμόλυβδη βενζίνη RON ≥98	86.852,13	105.026,05	118.761,76	125.413,54
Βενζίνη με υποκατάστατο μολύβδου (LRP)	4.289,45	2.261,56	1.764,47	680,25
Πετρέλαιο κίνησης χωρίς βιοντίζελ		15.249,07		36.325,20
Πετρέλαιο κίνησης (B7)	2.341.445,35	2.412.387,3	2.533.082,03	2.516.726,17
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,5%	71.837,31	62.108,71	-	
Μαζούτ Νο3 θείο > 1,0% και <1,5%		9.658,56	-	
Μαζούτ Νο3 θείο < 1,0%	192.823,72	116.386,51	926.363	
Πετρέλαιο θέρμανσης	967.746,44	1.388.644,63	1.199.955	
Πετρέλαιο κίνησης (ντίζελ για λειτουργία μηχανών και όχι κίνηση οχημάτων)	224.666,60	206.249,71	675.559	
Πετρέλαιο εφοδιασμού πλοίων (DMA)	181.028,60	212.391,14	-	
Οι ανωτέρω πωλήσεις των καυσίμων που διακινήθηκαν στην ελληνική αγορά προέρχονται από τα ετήσια στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο πληροφοριακό σύστημα (fuelstats) του Υπ. Π.ΕΝ. Σημειώνεται ότι η επεξεργασία των στοιχείων για το έτος 2017 δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη από την αρμόδια Δ/νση Υδρογονανθράκων του Υπ. Π.ΕΝ.				

7.2.4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΠΛΟΙΩΝ - ΟΔΗΓΙΑ 2016/802/ΕΕ

Το ΓΧΚ, ως αρμόδια εθνική Αρχή, υλοποίησε πρόγραμμα επιθεωρήσεων/δειγματοληψιών καυσίμων πλοίων σε συνεργασία με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο πλαίσιο της ορθής εφαρμογής της Οδηγίας 2016/802/ΕΕ σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο. Η ετήσια υποχρέωση της Ελλάδας ως Κ-Μ για το 2017 αφορούσε σε **τετρακόσιες ενενήντα οκτώ (498)** επιθεωρήσεις εγγράφων πλοίων και **εκατόν δεκαπέντε (115)** επιθεωρήσεις με δειγματοληψία καυσίμων πλοίων, συνολικός αριθμός επιθεωρήσεων **εξακόσιες δέκα τρεις (613)**, μη συμπεριλαμβανομένων των δειγματοληψιών καυσίμων κατά την πετρέλευση.

Πραγματοποιήθηκαν **εκατόν είκοσι έξι (126)** επιθεωρήσεις με δειγματοληψία καυσίμων πλοίων σύμφωνα με το παρακάτω διάγραμμα, όπου αποτυπώνεται το % ποσοστό των δειγματοληψιών καυσίμων πλοίων ανά λιμένα για το έτος 2017.

Διάγραμμα 7.2.4.1. Επιθεωρήσεις με δειγματοληψία έτους 2017

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών, τρία (3) δείγματα βρέθηκαν εκτός των επιτρεπόμενων ορίων σε περιεκτικότητα θείου και ως εκ τούτου επιβλήθηκαν πρόστιμα από τις αρμόδιες λιμενικές αρχές το σύνολο των οποίων ανέρχεται σε 7.700 ευρώ (διάγραμμα 7.2.4.2.).

Διάγραμμα 7.2.4.2. Κατανομή δειγμάτων καυσίμων πλοίων ως προς την περιεκτικότητα σε θείο.

Επιπρόσθετα εκπαιδεύτηκαν τρεις (3) νέοι επιθεωρητές θείου στη Διεύθυνση της Χ.Υ. Πειραιά, στο Τμήμα της Χ.Υ. Καλαμάτας της Διεύθυνσης Χ.Υ. Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου καθώς και στη Διεύθυνση Χ.Υ. Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας προκειμένου να ενδυναμωθεί το δίκτυο των επιθεωρητών του Γ.Χ.Κ. σε όλη την επικράτεια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεύθυνσης Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων το Γ.Χ.Κ. διαθέτει συνολικά 19 επιθεωρητές θείου σε όλη τη χώρα.

Τέλος, εντός του 2017 πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις στο μητρώο μη εργαστηριακών εργασιών στο ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ. με τίτλο «Επιθεωρήσεις καυσίμων πλοίων» με στόχο τη βελτιστοποίηση της παρακολούθησης των εργασιών από την αρμόδια Επιτελική Διεύθυνση.

7.2.5. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Το Γ.Χ.Κ. συμβάλλει στην είσπραξη των δημοσίων εσόδων από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, πραγματοποιώντας, εκτός των εργαστηριακών αναλύσεων, ογκομετρήσεις δεξαμενών, δειγματοληψίες και επιτόπιους ελέγχους σε διυλιστήρια, ελέγχους μετρητών και άλλες εργασίες που απαιτούν τεχνική/επιστημονική γνώση. Κατά το 2017 πραγματοποιήθηκαν **43.919** εργασίες στον τομέα των καυσίμων. Στον πίνακα που ακολουθεί, καταγράφονται ομαδοποιημένες οι εργασίες αυτές για το έτος 2017.

Πίνακας 7.2.5.1.: Εργασίες σχετικές με την είσπραξη Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων

Εργασίες σχετικές με την είσπραξη του Ε.Φ.Κ. στον τομέα των καυσίμων	Αριθμός εργασιών
Εργασίες προσδιορισμού ποσότητας πετρελαιοειδών και άλλων ενεργειακών προϊόντων σε δεξαμενές	29241
Έλεγχοι για χορήγηση άδειας χρήσης δεξαμενής πετρελαιοειδών και	168
Έλεγχοι ογκομέτρησης βυτιοφόρων	703
Έλεγχοι μετρητών	723
Επιτόπιοι έλεγχοι και δειγματοληψίες	12290
Έλεγχοι καταλληλότητας δεξαμενόπλοιων	5
Χρωματισμοί-ιχνηθετήσεις καυσίμων	124
Άλλα	665
Σύνολο	43919

7.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Αναφορικά με τις δράσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου καυσίμων, εκπρόσωποι της ΔΕΒΧΠ συμμετέχουν ενεργά στις υποομάδες της υπ. αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Β 1076560 ΕΞ 17-5-2016 Ο.Δ.Ε., υπό τον Συντονισμό της Γ.Δ. Τελωνείων & ΕΦΚ.

Ειδικότερα η υποομάδα Δ4, η οποία συντονίζεται από εκπρόσωπο της ΔΕΒΧΠ και έχει σκοπό τον καθορισμό συγκεκριμένων ειδών υγρών καυσίμων και τη ρύθμιση τεχνικών ζητημάτων περί ιχνηθέτησης υγρών καυσίμων με μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες, κατά το 2017 υλοποίησε τα ακόλουθα:

- Συνέταξε 2 πορίσματα για το ζήτημα
- Προέβη σε σύνταξη πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την παρουσίαση νέων συστημάτων ιχνηθέτησης των υγρών καυσίμων και προσκάλεσε τις ενδιαφερόμενες εταιρείες, οι οποίες παρουσίασαν τα προϊόντα τους.

- Συνέταξε σχέδιο της ΚΥΑ που προβλέπει το άρθρο 37 του Ν 4409/2016 (Α' 136), το οποίο ακολούθησε τη διαδικασία της δημόσιας κρίσης και κοινοποίησης προς την Ε. Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία ΕΕ/2015/1535.
- Συνέταξε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προς αξιολόγηση προϊόντων μοριακής τεχνολογίας κατάλληλων να χρησιμοποιηθούν ως ιχνηθέτες πετρελαίων εσωτερικής καύσης.

7.4. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

7.4.1. ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ

Μετά την εξέταση των αντιστοίχων φακέλων αποδόθηκε αριθμός καταχώρησης στα προϊόντα των παρακάτω μητρώων

- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 525 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο ορυκτελαίων 2Τ**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 43 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο βαλβολινών**, στο οποίο καταχωρίστηκαν 156 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο χημικών ναυτιλίας** στο οποίο καταχωρίστηκαν 18 εγγραφές.
- ❖ **Μητρώο Επιθεωρητών καυσίμων πλοίων** στο οποίο καταχωρίστηκαν 150 εγγραφές (19 χημικοί του Γ.Χ.Κ. και 32 υπάλληλοι Λιμενικών Αρχών).

7.4.2. ΧΗΜΙΚΟΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Κατά το 2017 διενεργήθηκαν δεκαέξι έλεγχοι κατά τους οποίους πιστοποιήθηκε η συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων χημικών ναυτιλίας, οι οποίοι ήδη ασκούν το επάγγελμα.

7.4.3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκπρόσωποι της ΔΕΒΧΠ συμμετέχουν :

- Στη διυπουργική Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο την παρακολούθηση των υποχρεώσεων ολοκλήρωσης της εγκατάστασης των συστημάτων καταπολέμησης του λαθρεμπορίου και της νοθείας των καυσίμων.
- Στην Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο: «Διαδικασίες και προδιαγραφές εγκατάστασης και ελέγχου ολοκληρωμένων συστημάτων παρακολούθησης εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες ενεργειακών προϊόντων. Απαιτήσεις συμμόρφωσης, λειτουργίας, καταγραφής και διασφάλισης των μετρήσεων και ηλεκτρονικής αποστολής δεδομένων. Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, είδος και περιεχόμενο των στοιχείων που παρέχονται από το σύστημα αυτό».
- Στην ομάδα δράσης για τη σύνταξη σχεδίου Κοινής Υπουργικής Απόφασης σε εφαρμογή της παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002, περί ιχνηθέτησης με εθνικούς ιχνηθέτες μοριακής τεχνολογίας των υγρών καυσίμων που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας.
- Στην Τεχνική Επιτροπή ΤΕ66 του ΕΛΟΤ για θέματα τυποποίησης πετρελαιοειδών.

8. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

8.1. ΓΕΝΙΚΑ

Το ΓΧΚ είναι η Εθνική Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής της παρακάτω νομοθεσίας:

- ✓ Κανονισμός 1907/2006/ΕΚ – REACH που αφορά την καταχώριση, αξιολόγηση, αδειοδότηση και τους περιορισμούς χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 1272/2008/ΕΚ – CLP (και απόφαση ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β), μέχρι την 31^η Μαΐου 2015) που αφορά την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία χημικών προϊόντων.
- ✓ Κανονισμός 649/2012/ΕΚ – PIC που αφορά τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (βιομηχανικά χημικά προϊόντα).
- ✓ Απόφαση Α.Χ.Σ. 273/2000 (ΦΕΚ 1370/Β) που αφορά την εφαρμογή των Αρχών Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.).
- ✓ Κανονισμός (ΕΚ) 648/2004, σχετικά με τα απορρυπαντικά.
- ✓ Οδηγία 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2005 (ΦΕΚ 1641/Β'/2006)) για τον περιορισμό των εκπομπών Πτητικών Οργανικών διαλυτών (VOCs).

Επίσης μετέχει στην Εθνική Αρχή για τα Χημικά Όπλα, στον έλεγχο εφαρμογής της αντίστοιχης Διεθνούς Σύμβασης, έχει αρμοδιότητα για την ταξινόμηση επικινδύνων υλών για οδική και σιδηροδρομική μεταφορά και είναι αρμόδια για την γνωμοδότηση της ορθής ταξινόμησης, στο πλαίσιο της Οδηγίας SEVESO. Παρακολουθεί τα θέματα που αφορούν χημικά προϊόντα και τις μεθόδους δοκιμών σε διεθνές επίπεδο (ΟΟΣΑ, ΟΗΕ κ.λπ.) και λαμβάνει ενεργό μέρος στην ενσωμάτωση της διεθνούς Σύμβασης για τον υδράργυρο στο κοινοτικό δίκαιο.

8.2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων, καταρτίστηκαν ή/και συνδιαμορφώθηκαν / τροποποιήθηκαν οι ακόλουθες νομοθετικές διατάξεις:

1. ΚΥΑ υπ' αριθμ. 129/2016 (ΦΕΚ 1138/Β/31.3.2017) «Απορρυπαντικά και ειδική άδεια λειτουργίας μονάδας παραγωγής ή/και συσκευασίας απορρυπαντικών και προϊόντων καθαρισμού».
2. Αποφ ΑΧΣ 111/2017 «Τροποποίηση – Συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 3015811/2663 (ΦΕΚ 1410/Β/6.9.2010) ΚΥΑ σχετικά με τον καθορισμό μέτρων ελέγχου και κυρώσεων για την εκτέλεση του αριθ. 1272/2008/ΕΚ κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και Κατάργηση της ΥΑ 265/2002, (ΦΕΚ 1214/Β/19.9.2002) σχετικά με την ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία επικινδύνων παρασκευασμάτων και της υπ' αριθμ. 378/1994 Κ.Υ.Α.(ΦΕΚ 705/Β/20.9.1994) σχετικά με την ταξινόμηση, επισήμανση, συσκευασία και επικινδύνων ουσιών.»

3. Αποφ. ΑΧΣ 128/2017 «Τροποποίηση – Συμπλήρωση της υπ’ αριθμ. 381/2005 (ΦΕΚ 539/Β/2.5.2006) ΚΥΑ “Ορισμός αρμόδιας Εθνικής Αρχής και για τον καθορισμό μέτρων ελέγχου, τελών και κυρώσεων για την εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά”».
 4. Αποφ. ΑΧΣ 127/2017 «Τροποποίηση – Συμπλήρωση της υπ’ αριθμ. 3026755/4815/2004 (ΦΕΚ 1969/Β/31.12.2004) ΚΥΑ «Ορισμός αρμοδίων Εθνικών αρχών, καθορισμός κυρώσεων και διοικητικών τελών για την εκτέλεση του αριθ. 304/2003 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί εισαγωγών και εξαγωγών επικινδύνων χημικών προϊόντων», σχετικά με τον ορισμό των αρμοδίων εθνικών αρχών και τον καθορισμό μέτρων ελέγχου για την εκτέλεση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
 5. Επεξεργασία ΚΥΑ υπ’ αριθμ. οικ. 2976/92 (ΦΕΚ 242/Β/1-2-2018) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθμ. οικ. 3669/194/5.4.2011 (ΦΕΚ Β’ 549) κοινής υπουργικής απόφασης, σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών σε συμμόρφωση με τις οδηγίες (ΕΕ), 2017/738 του Συμβουλίου της 27ης Μαρτίου 2017(ΕΕ L10 της 27.4.2017, σελ. 6), 2017/774 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2017 (ΕΕ L15 της 4.5.2017,σελ. 47) και 2017/898 της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2017 (ΕΕ L138 της 25.5.2017, σελ. 128)».
 6. Επεξεργασία ΚΥΑ υπ’ αριθμ. οικ.53496/900 (ΦΕΚ 1/Β/1-2-2018) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθ. οικ. 3669/194/5.4.2011(ΦΕΚ Β’ 549) κοινής υπουργικής απόφασης, σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών σε συμμόρφωση με τις οδηγίες (ΕΕ), 2015/2115 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015, (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 17), 2015/2116 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 20) και 2015/2117 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L306 της 24.11.2015, σελ. 23)» . (Η επεξεργασία της ως άνω ΚΥΑ έγινε το 2017).
- ✓ Επιπλέον, υποστηρίχτηκαν εθνικές θέσεις στις τροποποιήσεις των κανονισμών REACH και CLP αντίστοιχα .
 - ✓ Παράλληλα πραγματοποιήθηκε μεταφραστική επιμέλεια και έλεγχος χημικής ορολογίας σε 17 νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τέλος, συντάχθηκαν 2 αναφορές προς τον ΟΟΣΑ, εκδόθηκαν τρεις (3) εγκύκλιοι και έγιναν εννιά (9) εισηγήσεις στο ΑΧΣ σχετικά με τη κανονικότητα δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων.

8.3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

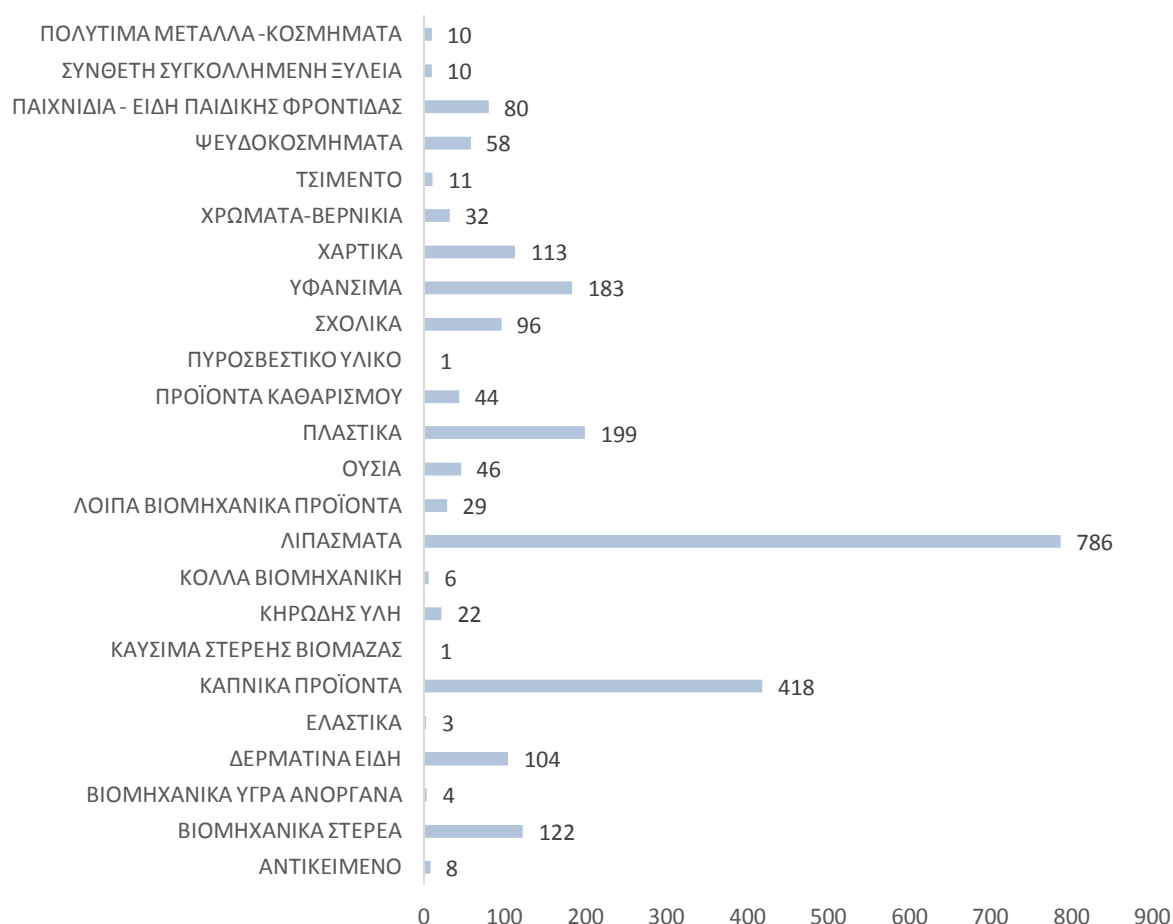
Στον τομέα των πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων εμπίπτει ένα ευρύ φάσμα ποικίλων προϊόντων. Ορισμένα προϊόντα των οποίων ο εργαστηριακός έλεγχος απαιτεί την ανάλυση μεγάλου αριθμού παραμέτρων, ή την εφαρμογή εξειδικευμένων μεθόδων, εξετάζονται σε συγκεκριμένες Χ.Υ.

- Έτσι, πραγματοποιούνται εργαστηριακοί έλεγχοι με εξειδικευμένες μεθόδους, σε δείγματα προϊόντων που προορίζονται είτε για εξαγωγή είτε για την εσωτερική αγορά,

κυρίως στα εργαστήρια της Β' Χ.Υ. Αθηνών, η οποία επιπλέον παρέχει τεχνική υποστήριξη για τον προσδιορισμό Πτητικών Οργανικών Ενώσεων (ΠΟΕ – VOCs) σε χρώματα, όταν ο προσδιορισμός τους δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις λοιπές Χ.Υ. που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιθεωρήσεων προϊόντων (VOCs).

- Τα δείγματα λιπασμάτων εξετάζονται στη Β' Χ.Υ. Αθηνών και στη Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης- Αυτοτελές Γραφείο Χ.Υ. Ξάνθης και των απορρυπαντικών από τη Β' Χ.Υ. Αθηνών, τη Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας -Τμήμα Γ' και τη Χ.Υ. Πελοποννήσου-Δ. Ελλάδας και Ιονίου-Τμήμα Α'.
- Ο έλεγχος καπνικών προϊόντων όλης της επικράτειας καθώς και των κατασχεμένων τσιγάρων γίνεται στο Τμήμα Χ.Υ. Σερρών της Χ.Υ. Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης, που διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία και παρουσιάζεται αναλυτικά σε επόμενο κεφάλαιο.

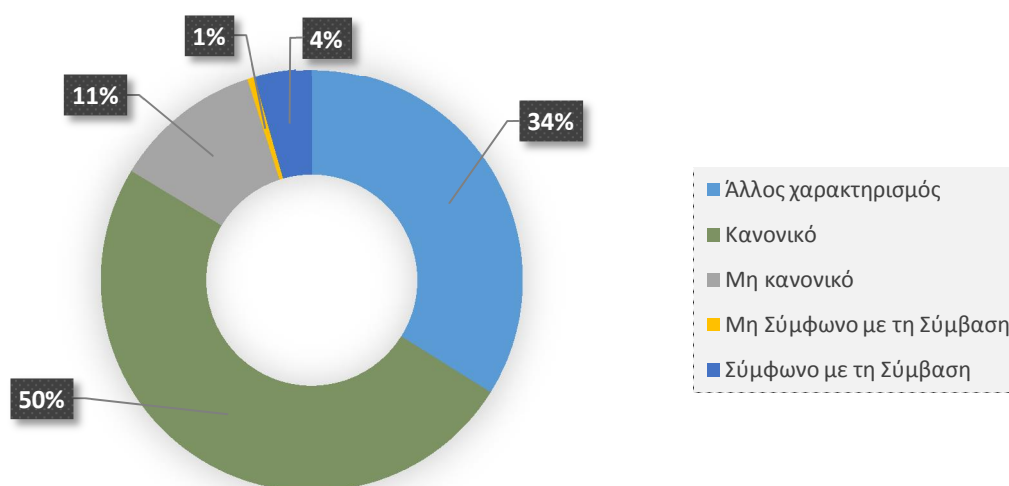
Κατά το έτος 2017 εξετάσθηκαν ανά την επικράτεια συνολικά 2.386 δείγματα πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων, τα οποία κατηγοριοποιούνται ανά είδος υλικού, σύμφωνα με το διάγραμμα που ακολουθεί:

Διάγραμμα 8.3.1.: Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανά είδος υλικού

Από την κατανομή των δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανάλογα με τον χαρακτηρισμό τους διαπιστώνεται ότι περίπου το 11% των αναλυθέντων δειγμάτων παρουσιάζει μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό (ή μη ασφαλές).

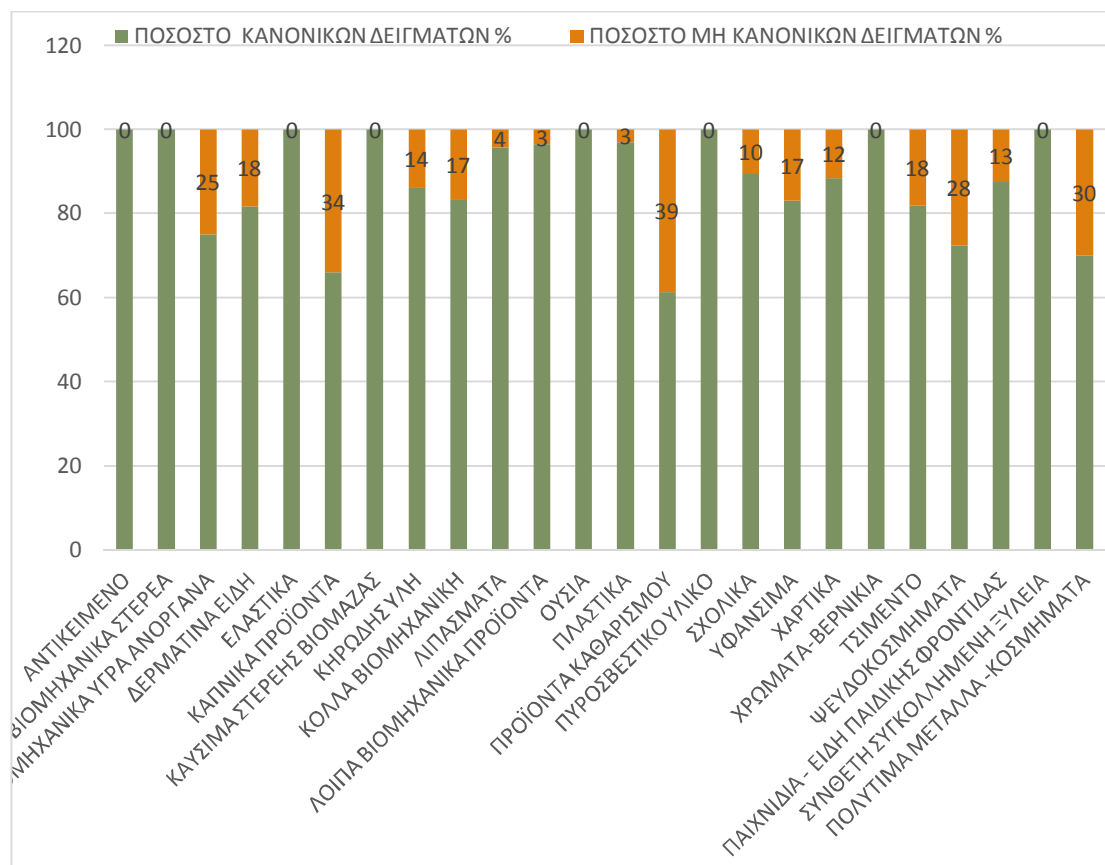
Πέραν των κανονικών και των μη κανονικών δειγμάτων, υπάρχουν και δείγματα στα οποία δεν αποδίδεται χαρακτηρισμός, διότι περιέχονται στο εργαστήριο όχι για έλεγχο συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία, αλλά για άλλους λόγους πχ. προσδιορισμό τους σύνθεσης, ανίχνευση συγκεκριμένων συστατικών, άγνωστα δείγματα, ιδιωτικές αναλύσεις κ.λπ. ή εξετάζεται η συμφωνία τους με τις προδιαγραφές μίας Σύμβασης.

Διάγραμμα 8.3.2.: Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανάλογα με τον χαρακτηρισμό τους

Το έργο του ελέγχου τους αγοράς σε ορισμένα αντικείμενα για τα οποία υφίστανται ειδική ενωσιακή νομοθεσία τους π.χ. καθαριστικά προϊόντα, λιπάσματα, υφάνσιμα, γνωστοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Καν. 765/2008 και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό των δειγμάτων που χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό ανά είδος υλικού επί του συνόλου των δειγμάτων από το συγκεκριμένο υλικό που αναλύθηκαν.

Διάγραμμα 8.3.3.: Κατανομή δειγμάτων βιομηχανικών και χημικών προϊόντων ανά είδος υλικού που χαρακτηρίζεται ως μη κανονικό, επί του συνόλου των δειγμάτων από το συγκεκριμένο υλικό

Τα ανωτέρω υποδεικνύουν ότι, παρά τους συνεχείς ελέγχους και την ευρεία διάδοση της τεχνογνωσίας, ορισμένα είδη βιομηχανικών προϊόντων (π.χ. καθαριστικά, καπνικά, ψευδοκοσμήματα, κ.λπ.) εξακολουθούν να παρουσιάζουν αξιοσημείωτο ποσοστό μη κανονικότητας (περίπου 30%) επί των εξετασθέντων δειγμάτων. Το ποσοστό μη κανονικότητας για σχολικά και είδη παιδικής φροντίδας κυμάνθηκε μεταξύ 10-13 %.

Το ποσοστό των μη κανονικών δειγμάτων καπνικών προϊόντων δικαιολογείται από τις στοχευμένες δειγματοληψίες που εστιάζουν σε λαθραία και παραποιημένα τσιγάρα, τόσο στην εσωτερική αγορά όσο και στους τελωνειακούς ελέγχους.

8.3.1. Ετήσια Προγράμματα δειγμάτων για τον έλεγχο συμμόρφωσης REACH - CLP.

Ειδικότερα για τον έλεγχο εφαρμογής των κανονισμών REACH και CLP καταρτίστηκαν τα «Προγράμματα ελέγχου δειγμάτων 2017, για τον έλεγχο συμμόρφωσης με το παράρτημα XVII του κανονισμού REACH και τον κανονισμό CLP». Τα χημικά προϊόντα που εξετάστηκαν στα πλαίσια των εν λόγω προγραμμάτων αναφέρονται στον πίνακα 8.3.1.1.

Η δειγματοληψία των χημικών προϊόντων έγινε από τις περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες. Ο έλεγχος των δειγμάτων πραγματοποιήθηκε:

- από τις περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες στο μεγαλύτερο μέρος των δειγμάτων που ελέγχθηκαν για την συμμόρφωσή τους ως προς την Ταξινόμηση/Επισήμανση/Συσκευασία με τον κανονισμό CLP και

- από την Β' Χημική Υπηρεσία Αθηνών δείγματα εξετάσθηκαν εργαστηριακά ως προς την συμμόρφωση με τον κανονισμό REACH (σημεία του Παραρτήματος XVII). Επιπλέον τα δείγματα ελέγχθηκαν από την Β' ΧΥ Αθηνών και για Ταξινόμηση/Επισήμανση/Συσκευασία ως προς την συμμόρφωσή τους με τον κανονισμό CLP.

A. Έλεγχος εφαρμογής κανονισμού REACH

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΥΣΙΑ, ΣΗΜΕΙΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII REACH	ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΣΑΝ
Βενζόλιο, Σημείο 5	Κόλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό
Αμιάντος, Σημείο 6	Οικοδομικά - μονωτικά υλικά (Στεγανωτικά φύλλα ή φλάντζες από περμανίτη, Θερμομονωτικά φύλλα από ορυκτές ύλες, Γυψοσανίδες, Πλακίδια δαπέδου από PVC)
Κάδμιο, Σημείο 23	Βαφές ακρυλικές εξωτερικού τοίχου Βαφές πλαστικές εσωτερικού τοίχου Γραφική Ύλη (Τετράδια με πλαστικό κάλυμμα) Ψευδοκοσμήματα (Σκουλαρίκια για μη διατρηθέντα αυτιά, Μεταλλικά μαρτυρικά βάπτισης, Περιδέραια, Καρφίτσες, Μανικετόκουμπα, Μεταλλικά εξαρτήματα μαλλιών-τοιμπιδάκια) Πλαστικά παπούτσια (Παιδικά, Ενηλίκων) Πλαστικά τραπεζομάντηλα
Νικέλιο, Σημείο 27	Ψευδοκοσμήματα {Σκουλαρίκια για διατρηθέντα αυτιά, Κοσμήματα που τοποθετούνται δια νύσσονος οργάνου (piercing), Δαχτυλίδια, Περιδέραια, Ρολόγια χειρός, Βραχιόλια, Πόρπες ζωνών}
Χλωροφόρμιο, Σημείο 32	Κόλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό
Αζωχρωστικές και Αζωχρώματα, Σημείο 43	Υφάνσιμα (Στολές ειδικές για τη γιορτή των Χριστουγέννων, Τσάντες για τη θάλασσα, Καλύμματα διακοσμητικών μαξιλαριών) Δερμάτινα είδη (Παπούτσια παιδιά, Παπούτσια ενηλίκων, Γάντια, Ζώνες)
Χρώμιο, Σημείο 47	Δερμάτινα είδη (Παπούτσια παιδιά, Παπούτσια ενηλίκων, Γάντια, Ζώνες) Τσιμέντο
Τολουόλιο, Σημείο 48	Κόλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό
Φθαλικές ενώσεις (DEHP, DBP, BBP) Σημείο 51	Πλαστικά παιχνίδια (Φιγούρες, Πλαστικές κούκλες, Παιχνίδια για το μπάνιο, Σωσίβια ή μπρατσάκια για παιδιά) Είδη παιδικής φροντίδας (Σαλιάρες, Προστατευτικά παιδικού στρώματος από πλαστικοποιημένο ύφασμα)
Φθαλικές ενώσεις (DINP, DIDP, DNOP), Σημείο 52	Πλαστικά παιχνίδια (Φιγούρες, Πλαστικές κούκλες, Παιχνίδια για το μπάνιο, Σωσίβια ή μπρατσάκια για παιδιά) Είδη παιδικής φροντίδας (Σαλιάρες, Προστατευτικά παιδικού στρώματος από πλαστικοποιημένο ύφασμα)

Νιτρικό αμμώνιο, Σημείο 58	Λιπάσματα
Μόλυβδος, Σημείο 63	Ψευδοκοσμήματα (Σκουλαρίκια για μη διατρηθέντα αυτιά, Μεταλλικά μαρτυρικά βάπτισης, Περιδέραια, Καρφίτσες, Μανικετόκουμπα, Μεταλλικά εξαρτήματα μαλλιών-τσιμπιδάκια)

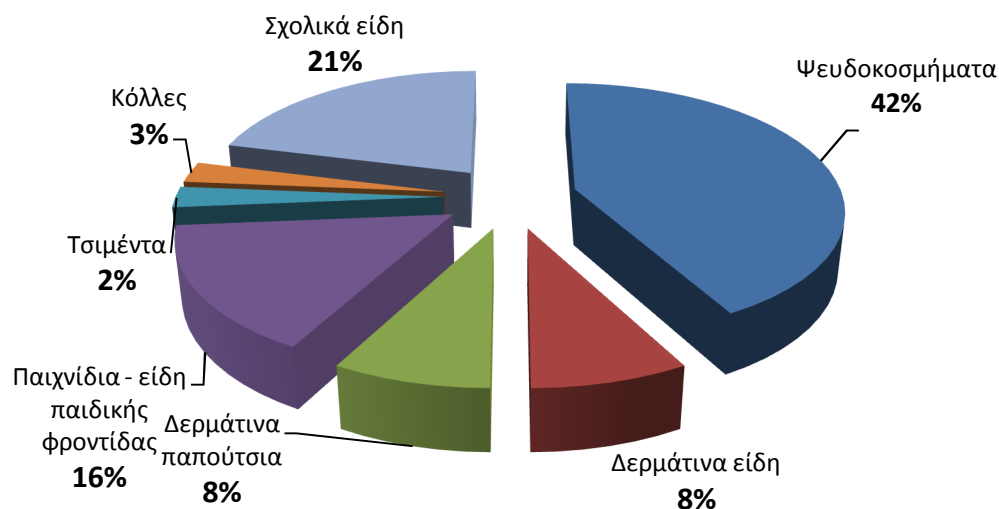
Β. Έλεγχος εφαρμογής κανονισμού CLP.

ΣΗΜΕΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΣΑΝ
Ταξινόμηση/ Επισήμανση/ Συσκευασία	Κόλλες που προορίζονται για το ευρύ κοινό Βαφές ακρυλικές εξωτερικού τοίχου Βαφές πλαστικές εσωτερικού τοίχου Τσιμέντα Σχολικά είδη (Διορθωτικά υγρά, Χρώματα ζωγραφικής, κ.λπ.) Αρωματισμένα μαντηλάκια καθαρισμού Άλλα χημικά προϊόντα

Πίνακας 8.3.1.1.: Χημικά Προϊόντα που δειγματολήφθηκαν και ελέγχθηκαν στο πλαίσιο των «Προγραμμάτων ελέγχου δειγμάτων 2017».

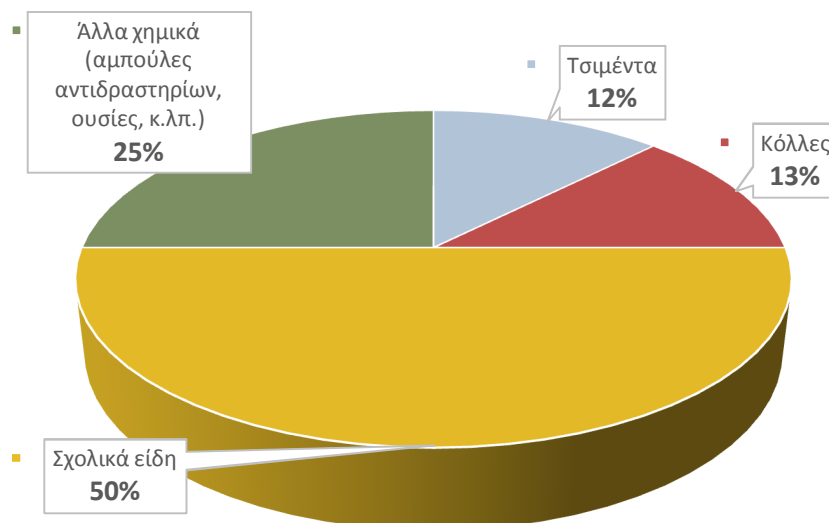
Σημείωση: Τα παραπάνω προγράμματα αφορούσαν την διερεύνηση της συμμόρφωσης σε σύνολο 338 δειγμάτων.

Η κατανομή των δειγμάτων που εξετάστηκαν το 2017 και βρέθηκαν μη σύμφωνα με τον κανονισμό REACH παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα:

Διάγραμμα 8.3.1.1.: Κατανομή ποσοστού μη συμμόρφωσης ως προς το REACH ανά είδος δείγματος.

Η κατανομή των δειγμάτων που εξετάστηκαν το 2017 και βρέθηκαν μη σύμφωνα με τον κανονισμό CLP παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα:

Διάγραμμα 8.3.1.2.: Κατανομή ποσοστού μη συμμόρφωσης ως προς το CLP ανά είδος δείγματος

8.4. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Στον τομέα των βιομηχανικών και χημικών προϊόντων διεξήχθησαν προγράμματα επιθεωρήσεων σε επιχειρήσεις παραγωγών, εισαγωγέων, μεταγενέστερων χρηστών, διανομέων, τόσο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών όσο και της Εθνικής Αρμόδιας Αρχής:

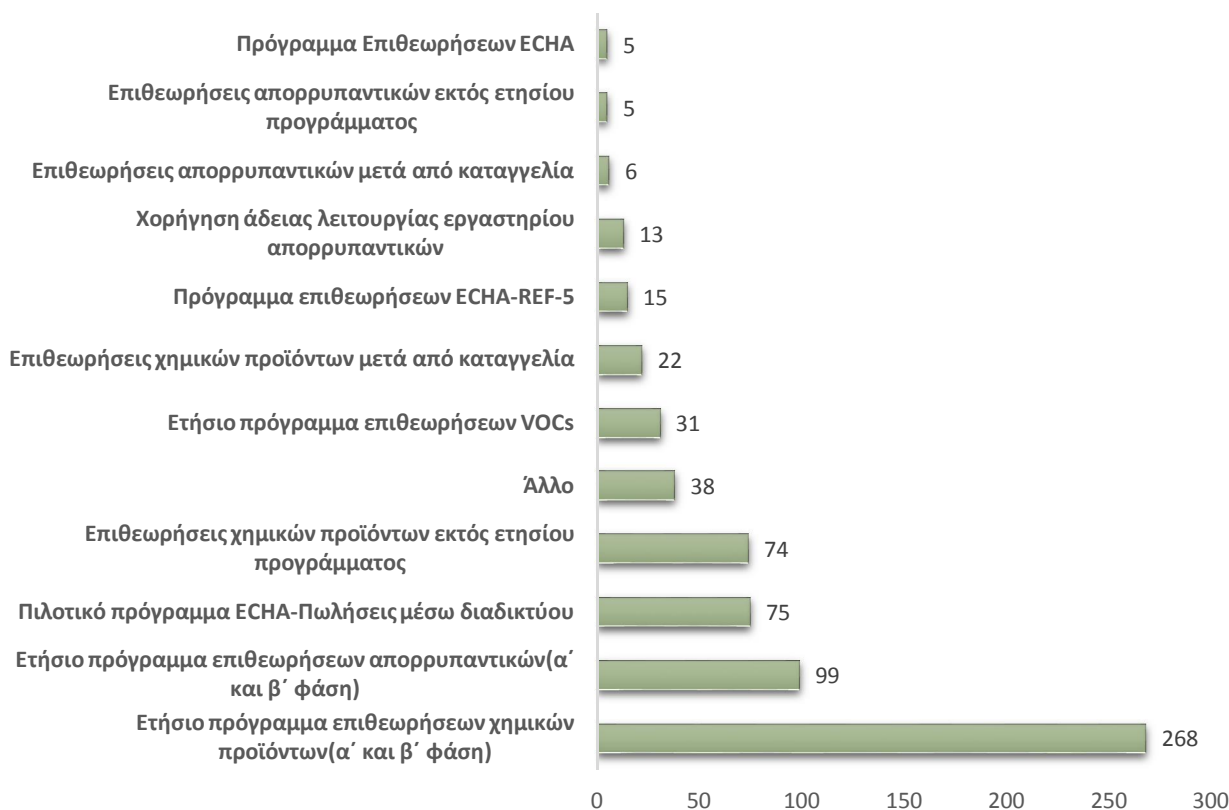
- ✓ των χημικών ουσιών, μειγμάτων **ως προς την συμμόρφωσή τους με τους κανονισμούς REACH, CLP**.
- ✓ των καθαριστικών προϊόντων ως προς τις γενικές απαιτήσεις συμμόρφωσης του καν. (ΕΚ) 648/2004 και τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας των καθαριστικών προϊόντων (ΥΑ 381/2005 και ΚΥΑ 129/2016), όπως ισχύουν, πέραν των απαιτήσεων του REACH και του CLP.
- ✓ πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC's) ως προς τον έλεγχο συμμόρφωσης με την οδηγία 42/2004/ΕΚ – Απόφαση Α.Χ.Σ. 437/2005 και 287/2010 (έλεγχος VOC's)

και πραγματοποιήθηκαν συνολικά **651** επιθεωρήσεις.

Από τα δεδομένα τα οποία καταγράφηκαν στο ΟΠΣ (ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Χ.Κ.) προκύπτουν τα ακόλουθα:

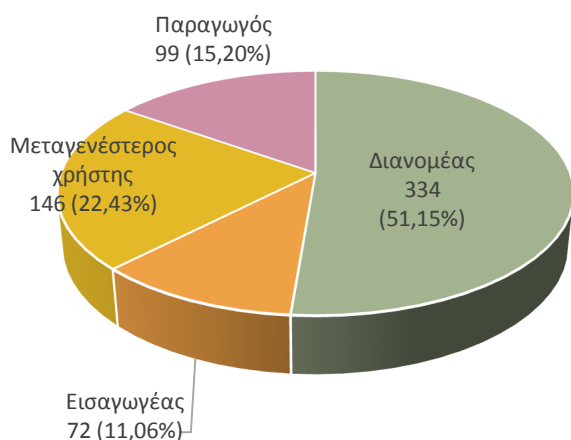
Ο αριθμός των επιθεωρήσεων ανά Πρόγραμμα (Είδος) επιθεωρήσεων φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα. Ο όρος «άλλος» αφορά επιθεωρήσεις οι οποίες αναφέρονται σε δύο ή περισσότερα προγράμματα συγχρόνως.

Επιθεωρήσεις ανά είδος επιθεώρησης

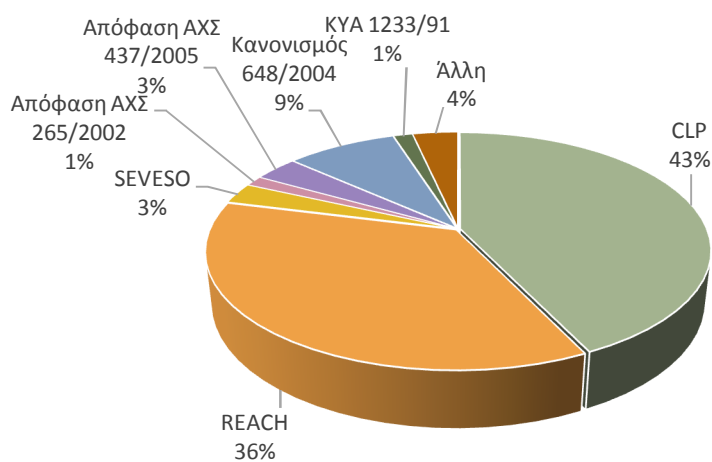

Διάγραμμα 8.4.1.: Σύνολο των επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, για το έτος 2017, ανά είδος επιθεώρησης.

Ο ρόλος και η δραστηριότητα των επιχειρήσεων και τα προϊόντα που επιθεωρήθηκαν καθώς και η αιτία μη συμμόρφωσης, στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, αποτυπώνονται στα παρακάτω διαγράμματα:

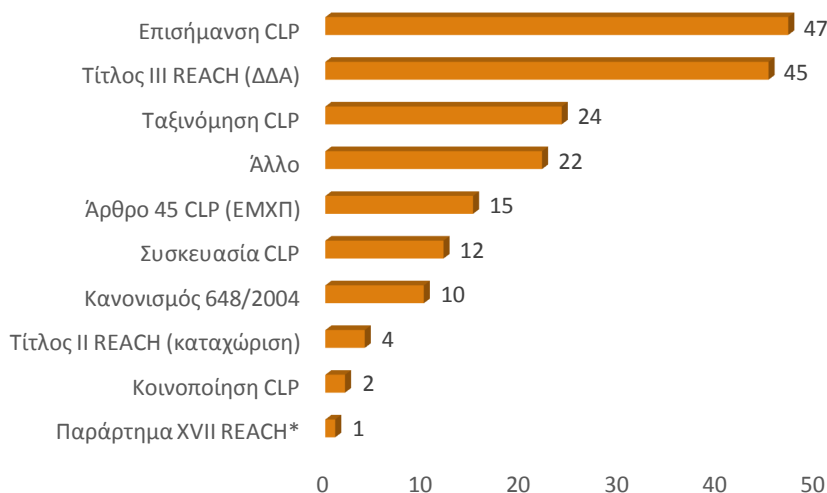

Διάγραμμα 4.4.2 Επιθεωρήσεις ανά ρόλο επιχείρησης

Διάγραμμα 4.4.3 Επιθεωρήσεις ανά επιθεωρούμενη νομοθεσία

Αιτία μη συμμόρφωσης στις επιθεωρήσεις χημικών προϊόντων

Διάγραμμα 8.4.4.: Μη συμμορφώσεις στις Επιθεωρήσεις-Αιτίες μη συμμόρφωσης.

8.4.1. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΓΜΑΤΑ

Στον τομέα των χημικών ουσιών και μειγμάτων επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων (εκτός απορρυπαντικών και VOC's) διενεργήθηκαν συνολικά **459 επιθεωρήσεις**.

Οι επιθεωρήσεις αυτές αφορούν :

➤ Στα εναρμονισμένα προγράμματα επιθεωρήσεων του «FORUM ανταλλαγής πληροφοριών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών (ECHA)» και συγκεκριμένα:

- *REACH-EN-FORCE – 5 (REF-5)*, με θέμα τα εκτεταμένα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, τα Σενάρια Έκθεσης, τις Συνθήκες Λειτουργίας και τα Μέτρα Διαχείρισης Κινδύνου.
- *Πιλοτικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων μέσω διαδικτύου, Internet Sales.*
Ο έλεγχος εστιάστηκε στην εφαρμογή του άρθρου 48 (§2) του κανονισμού CLP και συγκεκριμένα στο έλεγχο των διαφημίσεων χημικών μειγμάτων που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα ή καλύπτονται από το άρθρο 25 (§6) του κανονισμού CLP, και οδηγούν σε πώληση των προϊόντων μέσω διαδικτύου.

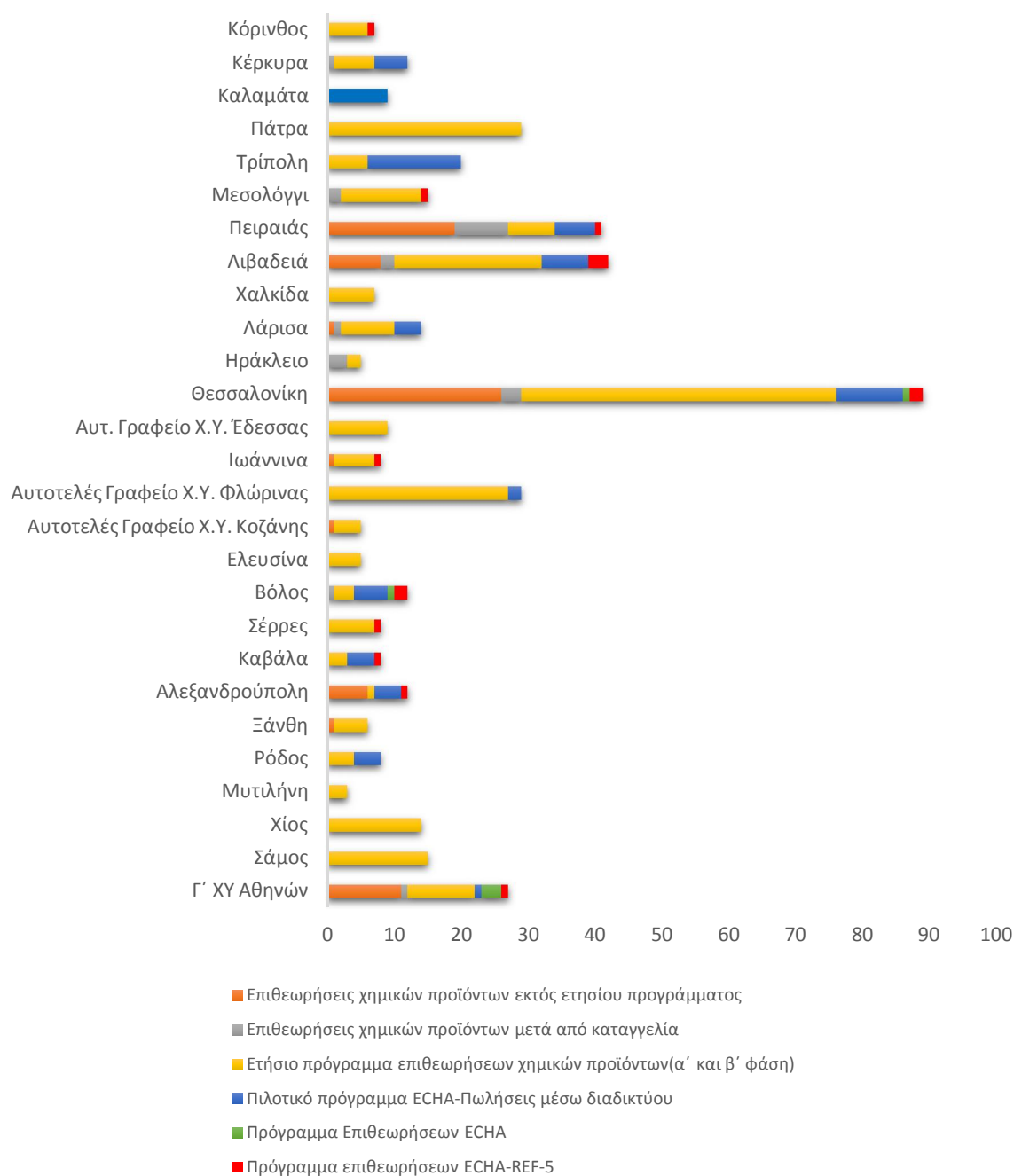
➤ Στο πρόγραμμα της Εθνικής Αρμόδιας Αρχής:

- *Ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων* κατά προτεραιότητα σε επιχειρήσεις παραγωγών, εισαγωγέων ή μεταγενέστερων χρηστών και δευτερευόντως σε επιχειρήσεις διανομών χημικών προϊόντων, ως προς την συμμόρφωσή τους με τους κανονισμούς REACH, CLP ,

➤ Στις επιθεωρήσεις εκτός του στοχευμένου ετησίου προγράμματος επιθεωρήσεων π.χ. μετά από τελωνειακό έλεγχο, στο πλαίσιο της οδηγίας SEVESO κ.λπ.,

➤ σε επιθεωρήσεις μετά από καταγγελία κ.λπ..

Ο αριθμός των διεξαχθέντων επιθεωρήσεων χημικών προϊόντων, ανά χημική υπηρεσία, και ανά είδος επιθεώρησης απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 8.4.1.1.: Επιθεωρήσεις χημικών προϊόντων ανά είδος Επιθεώρησης και ανά Χ.Υ.

8.4.2. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Οι επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις που παράγουν εισάγουν ή διακινούν καθαριστικά προϊόντα ως προς τις γενικές απαιτήσεις συμμόρφωσης του καν. (ΕΚ) 648/2004 και τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας των καθαριστικών προϊόντων (ΥΑ 381/2005 και ΚΥΑ 129/2016), όπως ισχύουν, πέραν των απαιτήσεων του REACH και του CLP, με προτεραιότητα σε επιχειρήσεις «παρασκευαστών» κατά την έννοια του Κανονισμού ΕΚ 648/2004.

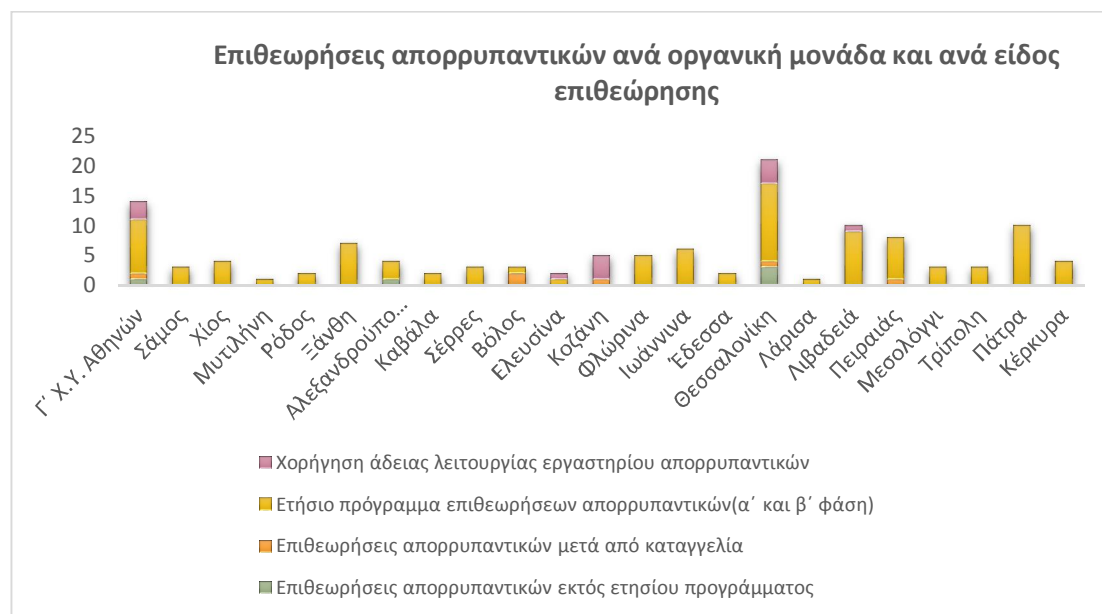
Συνολικά πραγματοποιήθηκαν **123** επιθεωρήσεις.

Οι επιθεωρήσεις αυτές αφορούν :

- Στο Ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων απορρυπαντικών ως προς τον Κανονισμό (ΕΚ) 648/2004.
- Επιθεωρήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας εργαστηρίου απορρυπαντικών
- Επιθεωρήσεις συμμόρφωσης κυρίως με τον κανονισμό των απορρυπαντικών μετά από τελωνειακό έλεγχο (εκτός ετησίου προγράμματος)
- Επιθεωρήσεις συμμόρφωσης κυρίως με τον κανονισμό των απορρυπαντικών μετά από καταγγελία.

Για την υλοποίηση των επιθεωρήσεων δραστηριοποιήθηκαν 23 αρμόδιες χωρικά Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ..

Ο αριθμός των επιθεωρήσεων που πραγματοποίησε κάθε οργανική μονάδα του Γ.Χ.Κ., φαίνεται στο κατωτέρω διάγραμμα :

Διάγραμμα 8.4.2.1.: Επιθεωρήσεις σε καθαριστικά προϊόντα, ανά οργανική μονάδα Γ.Χ.Κ. και ανά είδος επιθεώρησης

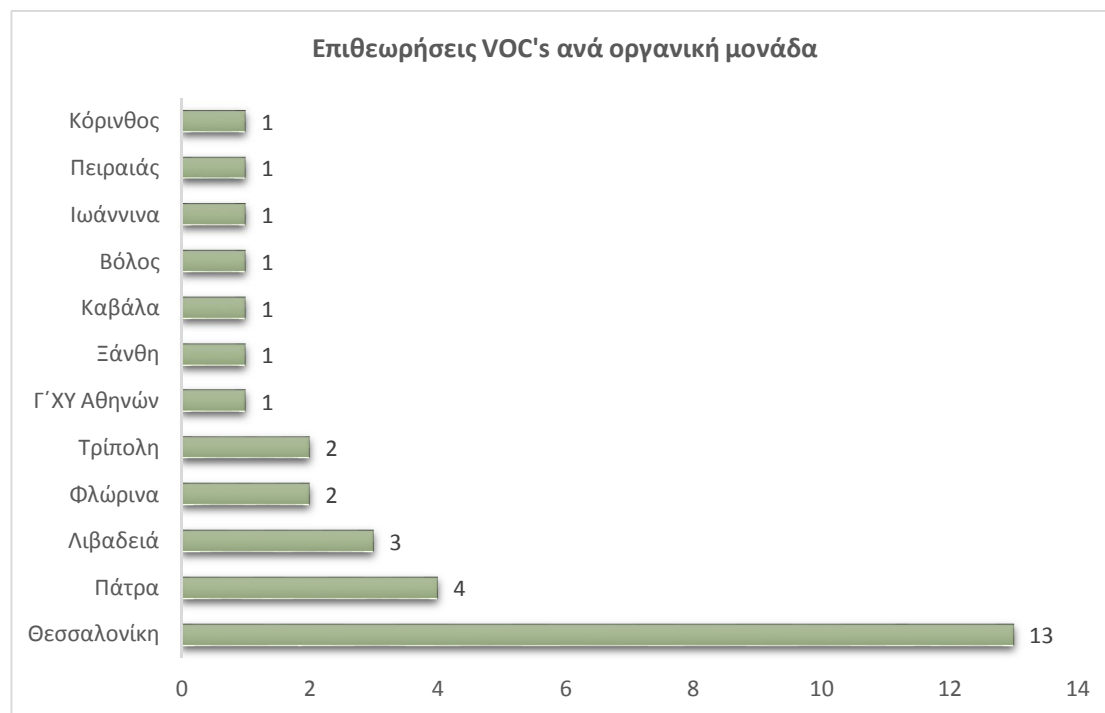
Από το διάγραμμα συνάγεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ετησίου προγράμματος απορρυπαντικών.

8.4.3. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ (VOC'S)

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 42/2004/ΕΚ (Υ.Α. 437/2005) το Γ.Χ.Κ. καταρτίζει και εκτελεί κάθε έτος πρόγραμμα τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων που διενεργούνται με σκοπό τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα επισκευαστικής βαφής οχημάτων.

Κατά το 2017 πραγματοποιήθηκαν 31 επιθεωρήσεις, κατά τις οποίες ελήφθησαν 25 δείγματα προς εξέταση.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, παρουσιάζονται οι ανωτέρω επιθεωρήσεις ανά Χημική Υπηρεσία.

Διάγραμμα 8.4.3.1.: Επιθεωρήσεις ΠΟΕ (VOCs) ανά Χημική Υπηρεσία

8.4.4. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ (ΟΕΠ - GLP)

Κατά το έτος 2017, διεξήχθησαν συνολικά τρεις (3) τακτικές επιθεωρήσεις Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (Ο.Ε.Π.) σε Πειραματικές Μονάδες ή Πειραματικούς Τόπους που έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα των διαπιστευμένων μονάδων κατά Ο.Ε.Π. του Γ.Χ.Κ.. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων, των διορθωτικών μέτρων που

υλοποιήθηκαν από τις αντίστοιχες Πειραματικές Μονάδες ή Πειραματικούς Τόπους και του αντίστοιχου πορίσματος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής, χορηγήθηκε σε όλες τις επιθεωρούμενες Πειραματικές Μονάδες και Πειραματικούς Τόπους βεβαίωση συμμόρφωσης με τις αρχές ΟΕΠ.

Πραγματοποιήθηκε επίσης μία (1) αρχική επιθεώρηση Ο.Ε.Π. σε νέα Πειραματική Μονάδα, κατόπιν αίτησή της για ένταξη στο πρόγραμμα των διαπιστευμένων μονάδων κατά Ο.Ε.Π. του Γ.Χ.Κ.. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αρχικής επιθεώρησης, των διορθωτικών μέτρων που υλοποιήθηκαν από την Πειραματική Μονάδα και του πορίσματος της Ομάδας Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής, χορηγήθηκε βεβαίωση συμμόρφωσης με τις αρχές ΟΕΠ.

8.5. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

8.5.1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Εκδόθηκαν συνολικά πενήντα (50) αποφάσεις δέσμευσης/απόσυρσης ή /και απαγόρευσης χημικών προϊόντων. Από αυτές εκδόθηκαν τριάντα οκτώ (38) αποφάσεις για προϊόντα στα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση ως προς τη νομοθεσία των χημικών προϊόντων και δώδεκα (12) αποφάσεις δέσμευσης καθαριστικών προϊόντων που δεν πληρούσαν τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας για τελωνειακά και αγορανομικά δείγματα.

8.5.2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 649/2012/ΕΚ (PIC), ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Διερεύνηση μιας (1) εξαγόμενης ουσίας εάν εμπίπτει στον Κανονισμό PIC. Γνωστοποιήσεις επτά (7) περιπτώσεων εισαγωγών ουσιών στην Ελλάδα.

8.5.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΦΑΚΕΛΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ

Αξιολογήθηκαν 139 φάκελοι λιπασμάτων νέου τύπου.

8.5.4. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (HELPSDESK) REACH και CLP

Λειτουργία γραφείου στήριξης REACH: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης 985 ερωτήματα.

Λειτουργία γραφείου στήριξης CLP: Υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους και απαντήθηκαν γραπτά ή προφορικά από το γραφείο στήριξης 1211 ερωτήματα.

Επίσης διεκπεραιώθηκαν 154 ερωτήματα BPR (Καν. 528/2012/ΕΕ, για τα βιοκτόνα).

Επιπλέον, απαντήθηκαν περισσότερα από 2200 ερωτήματα, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με θέματα καταχώρισης στο ΕΜΧΠ.

8.5.5. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ, ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ & ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ECHA)

Κατά το 2017 υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν ενεργά στις κάτωθι Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA):

- **Διοικητικό Συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA)**
Συμμετοχή υπαλλήλου του Γ.Χ.Κ. ως μέλος του Δ.Σ.
- **Competent Authorities for REACH and CLP (CARACAL) – Ευρωπαϊκή Ένωση**
Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία είναι το ανώτατο όργανο των αρμοδίων Αρχών που αποφαινεται σε θέματα χάραξης πολιτικής για το REACH και το CLP. Το ΓΧΚ συμμετέχει στη διαμόρφωση πολιτικής με εθνικές θέσεις .
- **REACH Committee**
 - Μεταφραστική επιμέλεια και έλεγχος χημικής ορολογίας σε 10 νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
 - Διαμόρφωση- Αποστολή θέσεων της Εθνικής Αρμόδιας Αρχής για θέματα των κανονισμών REACH και CLP. Ψηφίστηκαν 7 τροποποιήσεις του κανονισμού REACH και 2 του CLP, 4 εκτελεστικές αποφάσεις για ουσίες πολύ υψηλής ανησυχίας, 2 ελέγχου συμμόρφωσης φακέλων, και 30 εκτελεστικές αποφάσεις αδειοδοτήσεων.
- **Ομάδα εργασίας για τη Σύμβαση Minamata του Συμβουλίου Υπουργών Περιβάλλοντος**
Διαμόρφωση και αποστολή θέσεων για τη διαμόρφωση του κειμένου που θα αποτελέσει την ενσωμάτωση της σύμβασης Minamata στην ενωσιακή νομοθεσία. Εργασίες για την κύρωση της σύμβασης.
- **Σύσκεψη των Διευθυντών των Αρμοδίων Αρχών των Κρατών Μελών**
Εκπροσώπηση-Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων.
- **Επιτροπή των Κρατών Μελών (ΕΚΜ) - ECHA**
Η επιτροπή των κρατών μελών (ΕΚΜ) συμμετέχει σε διάφορες διαδικασίες βάσει του κανονισμού REACH. Κατά το έτος 2017 οι εργασίες της ΕΚΜ έλαβαν χώρα σε 6 συνεδριάσεις ολομέλειας, 12 διαδικτυακές συσκέψεις και 12 διαδικασίες γραπτής ψηφοφορίας. Το ΓΧΚ συμμετείχε ενεργά στο έργο που επιτελέστηκε από την ΕΚΜ.

➤ **Manual Screening**

Προκαταρκτικός σαρωτικός έλεγχος φακέλων καταχώρησης ουσιών προκειμένου να συνταχθεί ο κατάλογος του κυλιόμενου προγράμματος αξιολόγησης ουσιών για την τριετία 2016-2018. Το ΓΧΚ συμμετείχε μαζί με κάποια ακόμα ΚΜ, πραγματοποιώντας το Manual Screening 5 ουσιών: μιας ομάδας 3 ουσιών της κατηγορίας του θειϊκού εστέρα της 2-μεθυλο-p-φαινυλενοδιαμίνης (phenylenediamine sulfate) που ενοχοποιείται για ευαισθητοποίηση του δέρματος, καθώς και 2 ουσιών με ευρύτατη χρήση, της ουρίας και του ακετονιτριλίου, που ενοχοποιούνται για καρκινογονικότητα.

➤ **Επιτροπή Αξιολόγησης Κινδύνου (RAC) – ECHA**

Το 2017 οι εμπειρογνώμονες εκπρόσωποι του ΓΧΚ στη RAC πραγματοποίησαν τον έλεγχο συμμόρφωσης του φακέλου εναρμονισμένης ταξινόμησης και επισήμανσης του διοξειδίου του θείου ως ευαισθητοποιητικό της αναπνοής που κατατέθηκε από την αρμόδια εθνική αρχή της Γερμανίας.

➤ **Ομάδες εργασίας του Forum Ανταλλαγής Πληροφοριών για τον Έλεγχο Εφαρμογής (FORUM) - ECHA**

Το FORUM ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τον έλεγχο εφαρμογής συντονίζει το δίκτυο των εθνικών αρχών των κρατών μελών, που έχουν την ευθύνη του ελέγχου εφαρμογής των κανονισμών REACH, CLP, PIC και BPR (βιοκτόνα).

Κατά το έτος 2017, εκπρόσωποι του ΓΧΚ συμμετείχαν ενεργά στις αντίστοιχες συνεδριάσεις του FORUM καθώς και στις εργασίες των ομάδων εργασίας.

➤ **HelpNet -ECHA**

Συμμετοχή στην 12^η συνεδρίαση της Διευθύνουσας Ομάδας των Γραφείων Στήριξης των ΚΜ που συγκροτούν το HelpNet του ECHA, 12th HelpNet Steering Group meeting, όσο και στις συναντήσεις εργασίας Regulatory Workshops and IT-Tools Training for REACH and CLP helpdesks.

➤ **Δίκτυο επικοινωνίας REACH 2018**

✓ Κατά τη διάρκεια του έτους 2017 πραγματοποιήθηκαν 2 διαδικτυακές συσκέψεις για την καταληκτική ημερομηνία καταχώρισης χημικών ουσιών της 31^{ης} Μαΐου 2018 σύμφωνα με τον κανονισμό REACH όπου συζητήθηκαν οι προγραμματιζόμενες δραστηριότητες κάθε Κράτους – Μέλους αναφορικά με την ενημέρωση των επιχειρήσεων σχετικά με πιθανές υποχρεώσεις τους.

✓ Σχεδιασμός και την υλοποίηση των δύο εκπαιδευτικών ημερίδων προς τη Βιομηχανία

➤ **Ομάδα εργασίας των εθνικών αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 649/2012 (PIC).**

➤ **Ομάδα εργασίας για την Ορθή Εργαστηριακή Πρακτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

8.5.6. ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ

Στον τομέα χημικών και βιομηχανικών προϊόντων τηρούνται τα εξής μητρώα :

✓ **Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (ΕΜΧΠ).** Εθνικό Μητρώο Χημικών Προϊόντων (ΕΜΧΠ). Κατά το έτος 2017 καταχωρίστηκαν 8991 εγγραφές. Τα καταχωρισμένα στοιχεία

της βάσης δεδομένων του Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων αποστέλλονται στο Κέντρο Δηλητηριάσεων, επί εβδομαδιαίας βάσεως, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών υγείας με επικίνδυνα χημικά προϊόντα, με βάση το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) 1272/2008.

- ✓ **Μητρώο χημικών διασκορπιστικών ουσιών πετρελαιοκηλίδων.**
- ✓ **Μητρώο δεσμεύσεων- αποσύρσεων.**

8.5.7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

- Στο Ανώτατο Συμβούλιο Απονομής Οικολογικού Σήματος (ΑΣΑΟΣ) - που λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Στη Τεχνική Γνωμοδοτική Επιτροπή Λιπασμάτων (ΤΕΓΕΛ) που λειτουργεί υπό την αιγίδα του ΥΠΑΑΤ.
- Στην Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση περιβαλλοντικών ισχυρισμών για καταναλωτικά προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και αξιολόγηση των τεχνικών φακέλων.
- Σε Ομάδες Εργασίας για την αξιολόγηση των εκθέσεων επιθεώρησης Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής (ΟΕΠ).
- Σε Ομάδες Εργασίας για ταξινομήσεις ειδών για οδική μεταφορά.
- Στις Ομάδες Εργασίας σχετικές με χειρισμό θεμάτων για χημικά όπλα και προϊόντα διττής χρήσεως, κ.λπ..
- Στη Διυπουργική Επιτροπή για την επεξεργασία νομοθετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ περί παραγωγής, παρουσίασης και πώλησης καπνού και προϊόντων αυτού.
- Στην Επιτροπή Αξιολόγησης Νέων Προϊόντων Καπνού σε εφαρμογή του Ν 4419/2016.
- Στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο (Α.Χ.Σ.)
- Στις Ομάδες Εργασίας του ΟΟΣΑ και των θεσμών στο πλαίσιο εργασιών για το Tool Kit III.
- Στην Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 3009/2/167-ια' Κ.Υ.Α. {ΦΕΚ τ. Υ.Ο.Δ.Δ. 470/27.09.2017} για την επικαιροποίηση της νομοθεσίας περί πυροτεχνημάτων.

9. ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΠΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Την τελευταία δεκαετία, το φαινόμενο της παράνομης διακίνησης αφορολόγητων γνησίων και παραπονημένων τσιγάρων ολοένα και διογκώνεται.

Η ανάγκη συλλογής περισσότερων δημοσίων εσόδων οδήγησε στην δυσανάλογη αύξηση του συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζεται στα προϊόντα καπνού. Αυτό έχει προκαλέσει μια σειρά παρενεργειών, ενδεικτικά:

- Την υποχώρηση της ζήτησης των σχετικών προϊόντων στα κανάλια της νόμιμης διακίνησης.
- Την πραγματικά εντυπωσιακή αύξηση του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι σε ορισμένες χώρες, μικρές καπνοβιομηχανίες επιβιώνουν έχοντας ως κύρια δραστηριότητα την νόμιμη παραγωγή άγνωστων σημάτων τσιγάρων, τα οποία δεν κυκλοφορούν στο εμπόριο ως νόμιμα, αλλά μόνο ως παράνομα (παράνομα λευκά).

Έχει επίσης αναπτυχθεί παγκόσμιο δίκτυο από παράνομα εργοστάσια, τα οποία κατασκευάζουν παραπονημένα καπνικά προϊόντα με σκοπό την απομίμηση γνωστών εμπορικών σημάτων (μαϊμούδες).

Μια ραγδαία ανερχόμενη λαθρεμπορική δραστηριότητα είναι και η πώληση χύμα καπνού καπνοπαραγωγών.

Όλα τα παραπάνω παράνομα προϊόντα, με τη χρήση ιδιαίτερα επινοητικών μεθόδων και τεχνασμάτων καταλήγουν τελικά στον καταναλωτή.

Οι επιπτώσεις της παραποίησης και του λαθρεμπορίου τσιγάρων περιλαμβάνουν:

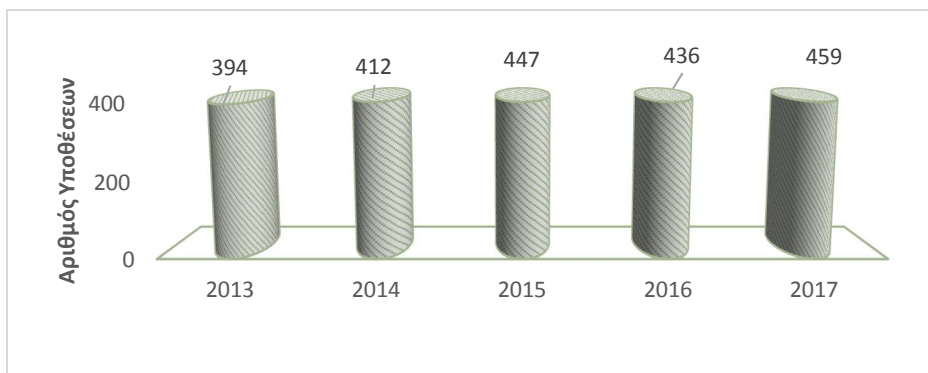
- Στέρξη δημοσίων εσόδων.
- Ανάπτυξη και εύκολη οικονομική στήριξη εγκληματικών οργανώσεων.
- Επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία άγνωστης έκτασης.
- Κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, αθέμιτος ανταγωνισμός, διαφθορά ή/και πιθανή παραπλάνηση του καταναλωτή.

Για τους παραπάνω λόγους, η Υπηρεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης (OLAF) έχει συνάψει συμφωνίες με τις μεγαλύτερες παγκόσμιες καπνοβιομηχανίες.

Από όλα τα ανωτέρω γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι η διάκριση γνησίων και παραπονημένων τσιγάρων αποκτά βαρύνουσα σημασία για την διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.

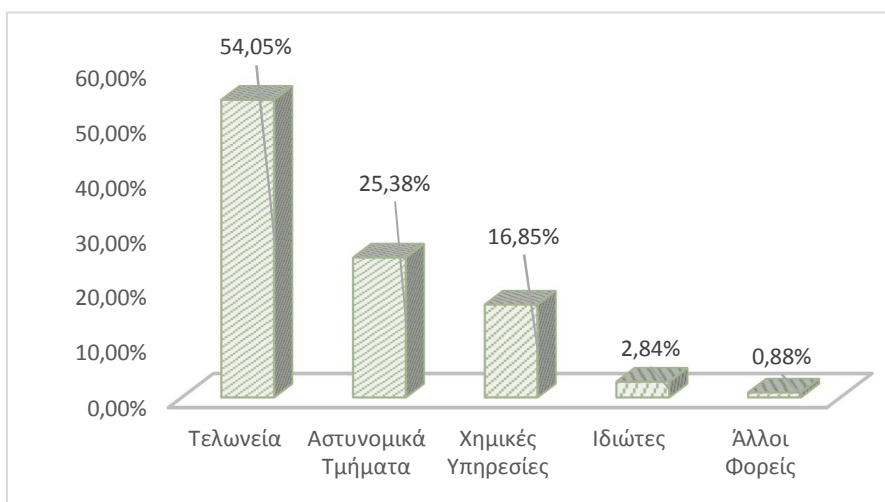
Ο έλεγχος καπνικών προϊόντων όλης της επικράτειας καθώς και των κατασχεμένων τσιγάρων γίνεται στο Τμήμα Χ.Υ. Σερρών της Χημικής Υπηρεσίας Αν. Μακεδονίας και Θράκης, που διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Με χρήση ποικίλων εξετάσεων, δίνεται αξιόπιστη εκτίμηση σχετικά με τη γνησιότητα ή μη των κατασχεμένων εξαιτίας λαθραίας διακίνησης καπνικών προϊόντων, ώστε να υλοποιούνται οι συμφωνίες της OLAF όπως περιγράφονται παραπάνω.

Την τελευταία πενταετία, ο ετήσιος αριθμός των δειγμάτων καπνικών φαίνεται ότι έχει σταθεροποιηθεί στην τάξη των τετρακοσίων δειγμάτων με μικρές αυξητικές τάσεις, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 9.1. Ο μεγάλος αυτός αριθμός είναι ενδεικτικός του σταθερού ενδιαφέροντος των Τελωνειακών και λοιπών Διοικητικών Αρχών.

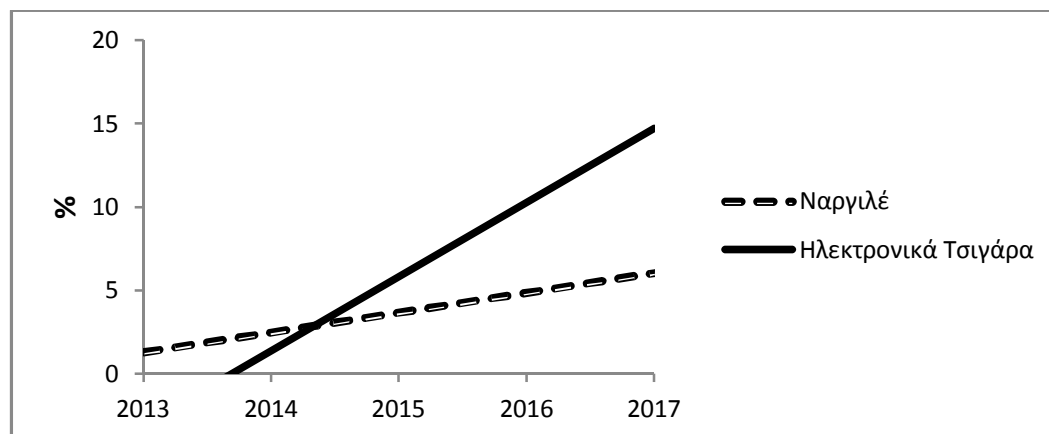
Διάγραμμα 9.1.: Ετήσια κίνηση δειγμάτων

Κυριότεροι συναλλασσόμενοι με το Εργαστήριο είναι τα Τελωνεία και οι Αστυνομικές Αρχές. Σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζεται τελευταία και από τις Χημικές Υπηρεσίες (Διάγραμμα 9.2).

Διάγραμμα 9.2.: Προέλευση των δειγμάτων

Τόσο από μιμητισμό όσο και από έλλειψη οικονομικών πόρων ή και από κακή πληροφόρηση περί πιο “υγιεινών” εναλλακτικών, οι καπνιστές στρέφονται ολοένα και περισσότερο σε μη συμβατικά καπνιστικά προϊόντα όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

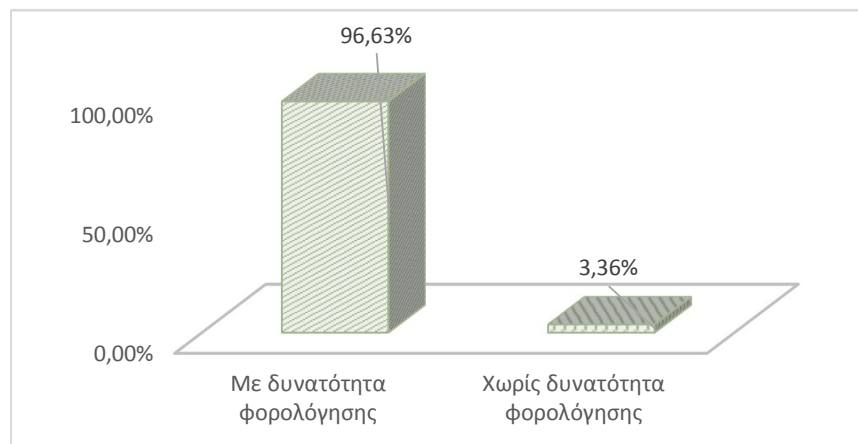

Διάγραμμα 9.3.: Τάσεις ποσοστών “μη συμβατικών” προϊόντων καπνίσματος στα συνολικά δείγματα

Τα προϊόντα αυτά όπως και άλλα, λαθραία ενδιάμεσα προϊόντα καπνού που χρησιμοποιούνται για κάπνισμα (κομμένα φύλλα ή απορρίμματα καπνού) είναι ιδιαίτερα δημοφιλή σήμερα στο νόμιμο και παράνομο εμπόριο και προκαλούν προβληματισμό στις Τελωνειακές Αρχές.

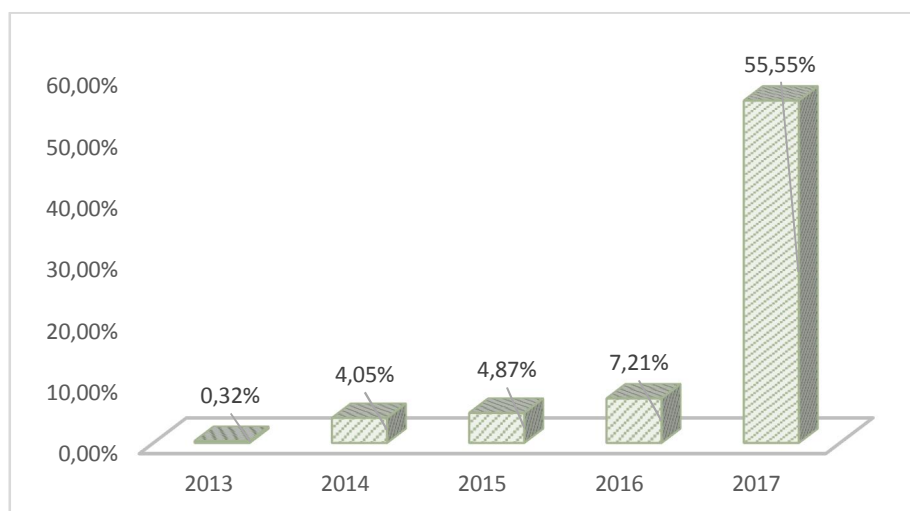
Η δυνατότητα φορολόγησης εμπορευμάτων, όπως κομμένου καπνού απορριμμάτων, σκευασμάτων για ναργιλέ και υλικών για ηλεκτρονικά τσιγάρα, εκτιμάται με τη χρήση δοκιμών Καπνισιμότητας και Άτμισης.

Στο διάγραμμα 9.4. δίνεται το ποσοστό των δειγμάτων που «πέρασαν» τις παραπάνω δοκιμές το 2017 και αποδείχθηκε ότι προέρχονται από εμπορεύματα με δυνατότητα επιβολής ΕΦΚ.

Διάγραμμα 9.4.: Αποτελέσματα εξετάσεων για δυνατότητα επιβολής ΕΦΚ το 2017

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 9.5 που ακολουθεί, εμφανίζεται μια δραματική αυξητική τάση του ποσοστού των παραποιημένων προϊόντων ανάμεσα σε αυτά που δειγματολήφθηκαν, από έτος σε έτος, γεγονός που οφείλεται μεταξύ άλλων στις στοχευμένες δειγματοληψίες των Τελωνειακών Αρχών.

Διάγραμμα 9.5.: Ποσοστό παραποιημένων προϊόντων επί των προσκομισθέντων με σχετικό ερώτημα για το 2017

Τα παραπονημένα προϊόντα χαρακτηρίζονται από εξαιρετικά χαμηλού επιπέδου ποιοτικά χαρακτηριστικά. Τόσο οι χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες όσο και οι συνθήκες παρασκευής, συσκευασίας και μεταφοράς των προϊόντων είναι απόλυτα ακατάλληλες.

Οι τοξικές ουσίες που περιέχονται στα παραπονημένα προϊόντα, είναι κατά κανόνα σε μεγαλύτερη περιεκτικότητα από ό,τι στα αντίστοιχα γνήσια προϊόντα.

Ξένο σώμα φυτικής προέλευσης σε υλικό πλήρωσης παραπονημένων τσιγάρων.

Ξένο σώμα ανθρωπογενούς προέλευσης σε υλικό πλήρωσης παραπονημένων τσιγάρων

Ξένο σώμα μικροβιολογικής προέλευσης. Υφές μούχλας σε υλικό πλήρωσης παραπονημένων τσιγάρων.

Αυτοσχέδια ενδιάμεσα και τελικά προϊόντα ηλεκτρονικών τσιγάρων και σκευασμάτων ναργιλέ που κατασχέθηκαν από την ΕΛΑΣ σε παράνομο εργαστήριο με άθλιες συνθήκες υγιεινής.

Από τα παραπάνω προκύπτουν συμπερασματικά τα εξής:

- Οι προτιμήσεις των καπνιστών στρέφονται σε ολοένα λιγότερο συμβατικά προϊόντα.
- Στο παράνομο εμπόριο κυκλοφορούν παραπονημένα προϊόντα τα οποία είναι χαμηλής ποιότητας και εγκυμονούν αυξημένους κινδύνους για την υγεία.
- Σε παράνομα εργαστήρια καπνικών προϊόντων υπάρχουν άθλιες συνθήκες υγιεινής.

10. ΤΟΜΕΑΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Τα ναρκωτικά αποτελούν ένα μείζον σύνθετο κοινωνικό πρόβλημα με ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, τη δημόσια υγεία, την κοινωνική ευημερία και την ασφάλεια, καθώς συνιστούν αναμφίβολα μία από τις σοβαρότερες σύγχρονες απειλές, ιδιαίτερα για τη νεολαία. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Γενικού Χημείου του Κράτους, ως επιστημονικής Υπηρεσίας ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός.

Το Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας άρτιο εξοπλισμό και μακρόχρονη εμπειρία στο χειρισμό δειγμάτων ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, παρέχει τεχνική, επιστημονική και εργαστηριακή υποστήριξη προς όλες τις Αρχές εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας (Διωκτικές, Ανακριτικές, Δικαστικές κ.λπ.).

Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Χημείο του Κράτους:

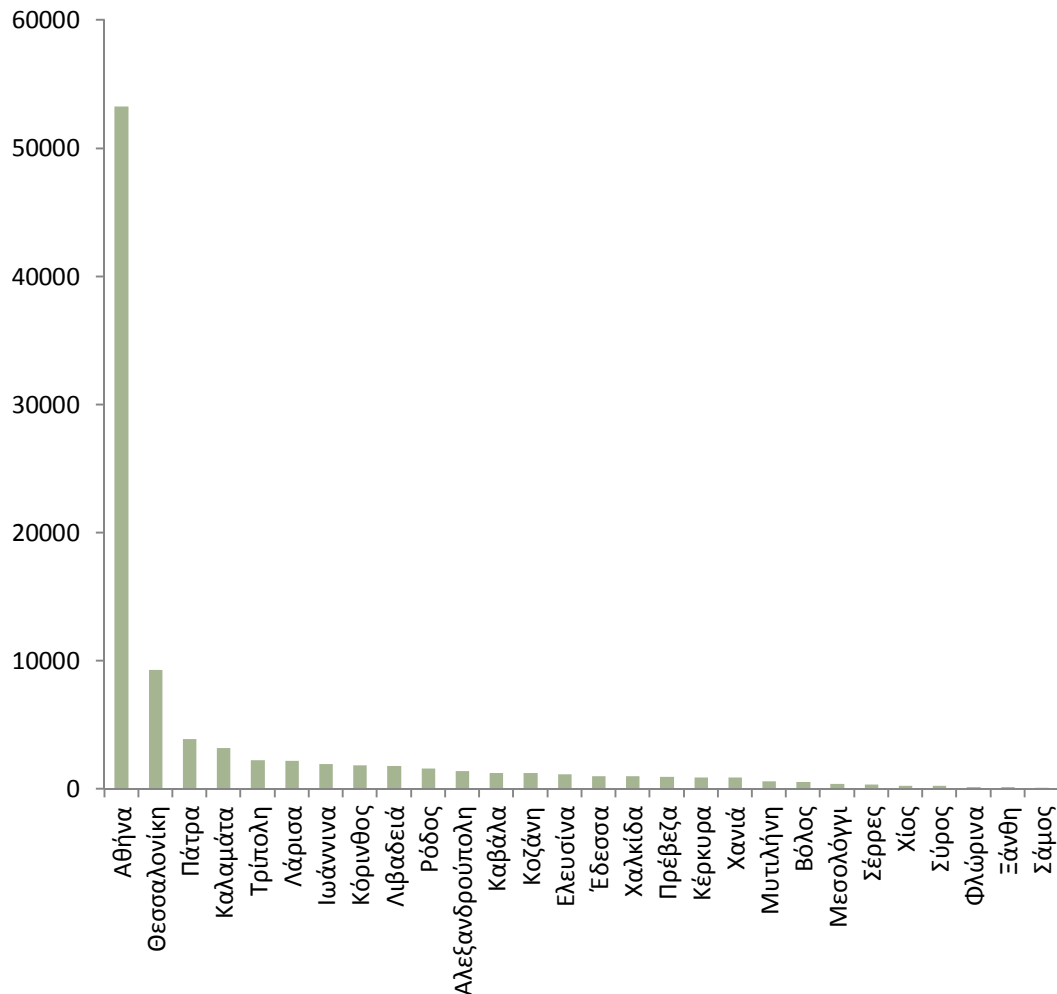
- Διενεργεί εργαστηριακές αναλύσεις δειγμάτων ύποπτων για παραβάσεις της νομοθεσίας περί ναρκωτικών (Ν.4139/2013). Το κάθε δείγμα αναλύεται ποιοτικά ως προς την παρουσία των ναρκωτικών ουσιών που περιλαμβάνονται στους 4 Πίνακες του Νόμου. Επίσης εξετάζεται και ως προς λοιπές φαρμακευτικές μη ελεγχόμενες ουσίες, εφόσον είναι δυνατός ο προσδιορισμός. Η γνωμάτευση του Γ.Χ.Κ. αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διωκτικής διαδικασίας. Η πανελλαδική δικτύωση του Γ.Χ.Κ., μέσω των Περιφερειακών Χ.Υ., διασφαλίζει αφενός άμεση ανταπόκριση στα αιτήματα των κατά τόπους Διωκτικών (Ελληνική Αστυνομία, Τελωνιακή Υπηρεσία, ΣΔΟΕ, Λιμενικό Σώμα) και Ανακριτικών Αρχών, και αφετέρου σφαιρική εικόνα της ελληνικής παράνομης αγοράς ναρκωτικών σε επίπεδο διακίνησης και χρήσης. Διενεργούνται προσδιορισμοί των δραστικών συστατικών, προσμίξεων και νοθειών, αξιολόγησή τους σε σχέση και με την αυξημένη επικινδυνότητα (π.χ. δισκία Έκσταση με υψηλή περιεκτικότητα σε MDMA) και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, διατύπωση εκτιμήσεων για τις νέες ουσίες και τάσεις στην παράνομη αγορά, ειδικότερα σε σχέση με τις Νέες Ψυχοτρόπες Ουσίες (ΝΨΟ), καθώς και για νέους τρόπους χρήσης και συνδυασμών, και εισήγηση για την εφαρμογή σχετικών μέτρων.
- Παρέχει τεχνική και επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών, συμμετέχοντας σε ομάδες εργασίας, έρευνας, αξιολόγησης, αλλά και δειγματοληψίας και καταστροφής ναρκωτικών, από κοινού με τις Εθνικές Διωκτικές και Ανακριτικές Αρχές. Διατυπώνει και επεξεργάζεται νομοθετικές εισηγήσεις που αφορούν σε θέματα ναρκωτικών και προδρόμων ουσιών. Εκπονεί σχετικές πραγματογνωμοσύνες. Αποτελεί τακτικό μέλος της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας και γνωμοδοτεί για θέματα σχετικά με ναρκωτικά. Είναι επίσης μέλος της εθνικής Επιτροπής Αξιολόγησης Νέων Συνθετικών Ναρκωτικών του ΕΠΙΨΥ-ΕΚΤΕΠΝ (Δίκτυο Έγκαιρης Προειδοποίησης του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα ναρκωτικά για την αξιολόγηση νέων ουσιών και τάσεων). Σημαντική είναι η συχνή παρουσία των υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. σε δευτεροβάθμια δικαστήρια πανελλαδικά, για την επιστημονική στήριξη της εφαρμογής της νομοθεσίας κατά των ναρκωτικών. Διενεργεί έρευνα και συλλογή πειστηρίων και μεριμνά για την ασφάλεια των Διωκτικών Αρχών σε υποθέσεις

διερεύνησης και εξάρθρωσης παράνομων εργαστηρίων παρασκευής συνθετικών ναρκωτικών, ως η μοναδική Υπηρεσία που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις. Συνεισφέρει στην ετήσια Έκθεση του Συντονιστικού Οργάνου Δίωξης Ναρκωτικών (Σ.Ο.Δ.Ν.).

- Αποτελεί μέλος και το εθνικό σημείο επαφής στην Ομάδα Εργασίας για τα ναρκωτικά (Drug Working Group/DWG) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δικανικών Εργαστηρίων (European Network of Forensic Science Institutes/ENFSI). Στα πλαίσια προεδρίας της Ομάδας Εκπαίδευσης της DWG, έχει εκπονήσει Εγχειρίδιο Πρότυπου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για αναλυτές ναρκωτικών ουσιών («Training Manual Outline»), το οποίο έχει δημοσιευτεί στον επίσημο ιστότοπο του Δικτύου ENFSI μετά και από έγκριση της Επιτροπής Ποιότητας και Επάρκειας (Quality and Competence Committee, QCC) του ENFSI, και χρησιμοποιείται ως υλικό αναφοράς από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.
- Αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής και συμμετέχει με επιτυχία σε διεθνή διεργαστηριακά προγράμματα ικανότητας εργαστηρίων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικανικών Εργαστηρίων - ENFSI), καθώς και του Ο.Η.Ε. (Εργαστηριακού και Επιστημονικού Τομέα του Γραφείου για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών - LSS/UNODC), όπου έχει και τον εθνικό συντονισμό όλων των ελληνικών συμμετεχόντων (12) εργαστηρίων. Το 2017 συμμετείχε σε δύο διεθνή διεργαστηριακά προγράμματα : (α) ένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο : Proficiency Testing DWG/ENFSI-μία φορά το χρόνο και (β) ένα σε διεθνές : International Collaborative Exercises του UNODC (ΟΗΕ)-δύο φορές το χρόνο. Ειδικότερα για το πρόγραμμα του ΟΗΕ, έχει και το συντονισμό 11 εργαστηρίων ανάλυσης ναρκωτικών της ελληνικής επικράτειας. Αποτελεί σημείο επαφής με την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) και συμμετέχει σε διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης των υπηρεσιών εφαρμογής της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά.
- Έχει εθνική εκπροσώπηση σε θέματα επιστημονικού και εργαστηριακού ελέγχου των ναρκωτικών και προδρόμων, συμμετέχοντας σε ομάδες εμπειρογνομόνων και εκπαιδευτών σε διεθνές επίπεδο. Αποτελεί μέλος της Επιτροπής Προδρόμων Ουσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον αποτελεί μέλος της Ομάδας Εκπαιδευτών της Europol για τα συνθετικά ναρκωτικά και τα παράνομα εργαστήρια παρασκευής τους.
- Εκδίδει Άδειες Δυνατότητας σε μονάδες χειρισμού προδρόμων ουσιών.
- Συμμετέχει παράλληλα και στην πρόληψη, ενημερώνοντας μαθητές για τις μορφές των ναρκωτικών ουσιών και τους κινδύνους από αυτές.

Κατά το έτος 2017 εξετάστηκαν από το Γ.Χ.Κ. περισσότερα από 86.550 δείγματα ναρκωτικών ουσιών.

Στο Διάγραμμα 10.1 απεικονίζεται η συνεισφορά των μονάδων του Γ.Χ.Κ. στην εργαστηριακή εξέταση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών.

Διάγραμμα 10.1: Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών που αναλύθηκαν το 2017 από τις μονάδες του Γ.Χ.Κ.

Επί του συνολικού αριθμού των δειγμάτων ψυχοτρόπων και ναρκωτικών ουσιών που αναλύθηκαν από το Γ.Χ.Κ., ο μεγαλύτερος αριθμός (~47% του συνόλου) αφορούν κάνναβη. Ακολουθούν τα ιδιοσκευάσματα (δισκία) σε ποσοστό 12% και στη συνέχεια ποσότητες ηρωίνης και κοκαΐνης, που φτάνουν σε δεκάδες κιλά.

Σημειώνεται ότι κατά το 2017 παρατηρήθηκε αύξηση της εξάπλωσης των Νέων Ψυχοδραστικών Ουσιών (ΝΨΟ), που παρασκευάζονται συνθετικά από παράνομα εργαστήρια και είναι διαθέσιμα και στην ελληνική παράνομη αγορά, με απρόβλεπτες συνέπειες και στο πλαίσιο αυτό, σημειώθηκε αύξηση των υποθέσεων ΝΨΟ οι οποίες απασχόλησαν τα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. το 2017. Οι ΝΨΟ διακινούνται κυρίως μέσω internet σε δείγματα ιδιωτικών παραλαβών, που αφορούν και αποστέλλονται ως «μικροδέματα» ταχυδρομικώς ή με couriers, υπάρχουν όμως και περιπτώσεις εισαγωγής τους σε μεγαλύτερες ποσότητες. Διατίθενται με παραπλανητική σήμανση π.χ. ως φακελλάκια «rot bourgri», άλατα μπάνιου, λιπάσματα κ.λπ., σε μορφή σκόνης ή ως διαλύματα με τα οποία έχουν ψεκαστεί φυτικά αποσπάσματα. Οι ουσίες αυτές στην πλειοψηφία τους είναι νόμιμες, αρχίζουν όμως να εισάγονται στις εθνικές νομοθεσίες των διαφόρων χωρών, ενώ υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαδικασία εκπόνησης Ευρωπαϊκού Κανονισμού και Οδηγίας για την ταχύτερη και ενιαία υπαγωγή τους στα νομοθετικά καθεστώτα ελέγχου ναρκωτικών των

Κρατών Μελών. Η δράση των ΝΨΟ είναι ιδιαίτερα ισχυρή, σε σχέση με τις «κλασσικές» ουσίες με ανάλογη δράση. Επιπλέον, με τη συνδρομή του Γ.Χ.Κ. ως μέλους της Επιτροπής Ναρκωτικών του Υπουργείου Υγείας, νέες ουσίες ΝΨΟ συμπεριλαμβάνονται στις εθνικές διατάξεις περί ναρκωτικών. Οι εμπειρογνώμονες του Γ.Χ.Κ. είναι σε συνεχή επαφή με το Γραφείο της Εθνικής Συντονίστριας, το Εθνικό Σημείο Επαφής του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και με τις συναρμόδιες Αρχές για την άμεση ενημέρωση και συνεισφορά στις εξελίξεις στον τομέα.

Παράλληλα με το εργαστηριακό έργο, χημικοί του Γ.Χ.Κ. συνέδραμαν τις διωκτικές αρχές συμμετέχοντας σε περισσότερες από 30 δειγματοληψίες στην έδρα των διωκτικών αρχών, καθώς και ως επιστημονικοί εμπειρογνώμονες σε εξάρθρωση παρανόμου εργαστηρίου παρασκευής ναρκωτικών ουσιών.

Η Ελληνική Αστυνομία, αναγνωρίζοντας την προσπάθεια και τη συνεισφορά του Γ.Χ.Κ. και ειδικότερα του Τμήματος Ναρκωτικών της Β' Χ.Υ. Αθηνών τους ευχαρίστησε επιδίδοντάς τους αναμνηστική πλακέτα σε μικρή τελετή που πραγματοποιήθηκε στη ΓΑΔΑ, αποστέλλοντας παράλληλα επιστολή προς τη Διοίκηση της Α.Α.Δ.Ε. και του Γ.Χ.Κ. στην οποία εκφράζονται συγχαρητήρια και ευχαριστίες για το υψηλό αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος, την άρτια επιστημονική κατάρτιση του προσωπικού, την απρόσκοπτη συνεργασία στη διαδικασία εφαρμογής της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, και τη συνεισφορά του Τμήματος στο έργο των Διωκτικών Αρχών.

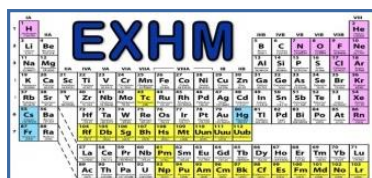
11. ΤΟΜΕΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ

11.1. ΓΕΝΙΚΑ

Διαρκής επιδίωξη της Χημικής Υπηρεσίας Μετρολογίας αποτελεί η συνεχής εξέλιξή της στο πεδίο της Ποσότητας της Ουσίας, η υποστήριξη και η ανάπτυξη της μετρολογικής υποδομής της χώρας, η οποία πραγματοποιείται με τη συμμετοχή της Υπηρεσίας σε διεθνείς διεργαστηριακές συγκρίσεις που εξασφαλίζουν ιχνηλασιμότητα στο Διεθνές Σύστημα μονάδων (S.I.) και διοργανώνονται υπό την αιγίδα του Διεθνούς Γραφείου Μέτρων και Σταθμών (BIPM). Παράλληλα, η Υπηρεσία υποστηρίζει σε ευρεία κλίμακα τις ανάγκες των εγχώριων αναλυτικών εργαστηρίων μέσω της διοργάνωσης σχημάτων διεργαστηριακών δοκιμών SCHEMA, τα οποία έχουν τύχει ευρείας αναγνώρισης σε διεθνές επίπεδο. Τέλος, η Χ.Υ. Μετρολογίας παρέχει εξειδικευμένες χημικές δοκιμές, διαθέτει υπόλοιπα διεργαστηριακών σχημάτων ως υλικά ελέγχου ποιότητας, ενώ προβάλλει το έργο του Γ.Χ.Κ. και της εθνικής μετρολογικής υποδομής τόσο στη χώρα μας, όσο και διεθνώς.

Οι επιδόσεις της Χ.Υ. Μετρολογίας στο πλαίσιο λειτουργίας του οργανισμού αποτελούν επιστέγασμα της πολυετούς προσπάθειας των συναδέλφων για την ανάδειξη του Γ.Χ.Κ. σε ένα σύγχρονο, δυναμικό και αποτελεσματικό φορέα στο πλαίσιο της αποστολής του, παρά το εξαιρετικά αντίξοο οικονομικό περιβάλλον. Το Γ.Χ.Κ. αποδεικνύει την ικανότητά του να αξιοποιεί τη γνώση που έχει αποκτήσει κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του, ανατροφοδοτώντας τη σε νέες, καινοτόμες και πρωτοπόρες δραστηριότητες που παράγουν ανάπτυξη και νέα γνώση. Με τον τρόπο αυτόν, το Γενικό Χημείο του Κράτους εδραιώνεται επάξια στην κορυφή των χημικών εργαστηρίων της χώρας σε ιδιαίτερα δύσκολες περιστάσεις.

11.2. ΕΧΗΜ-Γ.Χ.Κ./ΕΙΜ: ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Πολιτική (και πρακτική) του Εργαστηρίου Χημικής Μετρολογίας (Ε.Χ.Μ./Γ.Χ.Κ.-ΕΙΜ) είναι να συμμετέχει σε όσο το δυνατό περισσότερες διεθνείς συγκρίσεις με σκοπό την απόκτηση ικανοτήτων διακρίβωσης και μέτρησης (*calibration and measurement capabilities, CMCs*). Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, το 2017 το Εργαστήριο Χημικής Μετρολογίας έλαβε μέρος σε τέσσερις (4) συγκρίσεις που διοργανώθηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ποσότητα της Ουσίας (CCQM) με σκοπό την τεκμηρίωση νέων ικανοτήτων διακρίβωσης και μέτρησης στο μέγεθος της ποσότητας της ουσίας (*amount of substance*) στο πλαίσιο της διεθνούς Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (*mutual recognition arrangement, MRA*).

1. CCQM-K78.a – προσδιορισμός αμινοξέων σε διαλύματα αναφοράς. Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.
2. CCQM-K141 – προσδιορισμός αντιβιοτικών σε βόειο κρέας. Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.
3. EURAMET.QM-S11 – προσδιορισμός μετάλλων σε επιφανειακά νερά (ποταμών). Τα αρχικά αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά, αλλά δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμη.

4. CCQM-P150b – προσδιορισμός καθαρότητας οργανικών ενώσεων με ποσοτική φασματοσκοπία πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού. Πρόκειται για πιλοτική μελέτη επί της τεχνικής, η οποία δεν οδηγεί σε κατοχύρωση CMC.

Επίσης κατέθεσε και έλαβε αναγνώριση για τέσσερις (4) ικανότητες βαθμονόμησης και μέτρησης, οι οποίες βρίσκονται πλέον αναρτημένες στη σχετική βάση δεδομένων:

1. προσδιορισμός καθαρότητας σε οργανικές ενώσεις υψηλού μοριακού βάρους ($MW > 500$ g/mol), η οποία προέκυψε από την επιτυχή συμμετοχή της Υπηρεσίας στη σύγκριση CCQM-K104
2. προσδιορισμός αρσενικού σε πόσιμο νερό, η οποία προέκυψε από την επιτυχή συμμετοχή της Υπηρεσίας στη σύγκριση CCQM-K124
3. προσδιορισμός εξασθενούς χρωμίου σε πόσιμο νερό, η οποία προέκυψε από την επιτυχή συμμετοχή της Υπηρεσίας στη σύγκριση CCQM-K124
4. προσδιορισμός καλίου σε βρεφικές τροφές, η οποία προέκυψε από την επιτυχή συμμετοχή της Υπηρεσίας στη σύγκριση CCQM-K125.

11.3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2017 η Χ.Υ. Μετρολογίας εξακολούθησε την υποστήριξη σε αναλύσεις στον προσδιορισμό αρωματικών αμινών σε προσομοιωτές μετανάστευσης από υλικά σε επαφή με τρόφιμα, αλλά και για τον έκτακτο προσδιορισμό αφλατοξινών για την υποστήριξη των ελληνικών τελωνειακών υπηρεσιών. Παράλληλα, στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων συνεργασίας με τη Δ/νση Κτηνιατρικής του ΥπΑΑΤ και του ΕΦΕΤ ολοκλήρωσε τις αναλύσεις για τον προσδιορισμό μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών φαρμάκων (NSAIDs) σε κρέας και γάλα και ακρυλαμιδίου σε τρόφιμα. Επίσης, υποστηρίζει εργαστηριακά τη Δ/νση Αλκοόλης & Τροφίμων σε θέματα ελέγχου ρυπαντών/ επιμολυντών σε πρώτες ύλες της αρμοδιότητάς της, καθώς και σε αναλύσεις σχετικά με την υλοποίηση της δράσης 'Δ.5.2.4 Έλεγχος – αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης'.

11.4. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΕΙΣ

Η Χ.Υ. Μετρολογίας έχει αναπτύξει δύο εσωτερικές εφαρμογές για την υποστήριξη των αναγκών των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. σε διακριβώσεις αναλυτικών ζυγών και φωτομέτρων. Οι εφαρμογές βρίσκονται αναρτημένες στο ΟΠΣ που υποστηρίζει τη λειτουργία των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. και επιτρέπουν στους συναδέλφους των περιφερειακών χημικών υπηρεσιών να εκτελέσουν τις απαιτούμενες μετρήσεις με διακριβωμένα υλικά αναφοράς, να στείλουν τα αποτελέσματα στη Χ.Υ. Μετρολογίας και να παραλάβουν τα αντίστοιχα πιστοποιητικά διακρίβωσης. Κατά το 2017 η Χ.Υ. Μετρολογίας διακρίβωσε εσωτερικά τους αναλυτικούς ζυγούς και το φασματοφωτόμετρο UV-Vis της Υπηρεσίας. Παράλληλα, υλοποίησε τη διακρίβωση πέντε (5) αναλυτικών ζυγών εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. και εξέδωσε ισάριθμα πιστοποιητικά. Εξέδωσε επίσης δύο (2) ανάλογα πιστοποιητικά, για τη διακρίβωση φασματοφωτομέτρων υπεριώδους-ορατού.

Ακόμη, με στόχο να τεκμηριώσει ικανότητες διακρίβωσης ογκομετρικού εξοπλισμού, συμμετείχε σε μία διμερή διεργαστηριακή σύγκριση με το ΕΙΜ στη διακρίβωση αυτόματων πιπετών για όγκους < 20 μ L (των οποίων τα αποτελέσματα δεν έχουν ανακοινωθεί).

11.5. ΔΙΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΟΚΙΜΕΣ - SCHEMA

Η Χ.Υ. Μετρολογίας ανέλαβε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα σύνολο δεκαεννέα (19) διεργαστηριακών σχημάτων δοκιμών, το οποίο απολαμβάνει διεθνούς αποδοχής. Από το 2012, ο φορέας παροχής διεργαστηριακών συγκρίσεων SCHEMA είναι διαπιστευμένος σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17043:2010. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότερες από τις σχετικές ανάγκες των εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ., των εργαστηρίων του ελληνικού δημόσιου τομέα, αρκετών ΔΕΚΟ, αλλά και ιδιωτικών εργαστηρίων και εργαστηρίων βιομηχανιών ικανοποιούνται πλέον από τις διεργαστηριακές συγκρίσεις SCHEMA σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικό κόστος σε σχέση με τους διεθνείς παρόχους. Παράλληλα, η Υπηρεσία εξυπηρετεί πάνω από 100 πελάτες από το εξωτερικό, ενώ συγκρίσεις που διοργανώνει αποτελούν επιλογή συμμετοχής των κορυφαίων εργαστηρίων διεθνώς (π.χ. SCHEMA 30 xx – Μετανάστευση βαρέων μετάλλων από κεραμικά υλικά).

Το 2017 διοργανώθηκαν από την Χ.Υ. Μετρολογίας δεκαεννέα (19) διεργαστηριακά σχήματα με το λογότυπο SCHEMA. Αναλυτικότερα, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες συγκρίσεις:

SCHEMA 12 07	:	Αλκοολούχα ποτά (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 13 07	:	Οίνοι (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 15 03	:	Παράμετροι σε μύρα
SCHEMA 21 08	:	Νερό (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 22 07	:	Νερά (βαρέα μέταλλα)
SCHEMA 24 06	:	Υγρά απόβλητα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 30 08	:	Μετανάστευση βαρέων μετάλλων (Pb & Cd)
SCHEMA 50 07	:	Υγρά καύσιμα (diesel)
SCHEMA 51 08	:	Στερεά καύσιμα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 51 09	:	Στερεά καύσιμα (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 60 05	:	Υγρασία, λιπαρά, πρωτεΐνες, αφλατοξίνη M1
SCHEMA 62 05	:	Βαρέα μέταλλα σε τρόφιμα
SCHEMA 63 05	:	Φυτοφάρμακα και ακρυλαμίδιο σε τρόφιμα
SCHEMA 70 06	:	Μέλι (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 80 04	:	Συντηρητικά σε τρόφιμα
SCHEMA 90 06	:	Λίπη/έλαια (συνήθεις παράμετροι)
SCHEMA 91 04	:	Οργανοληπτική αξιολόγηση παρθένου ελαιολάδου
SCHEMA 92 02	:	Φθαλικοί εστέρες σε ελαιολάδο
SCHEMA 200 01	:	Φασματοφωτομετρικές μετρήσεις

Κατά τη διάρκεια του 2017, η Χ.Υ. Μετρολογίας συγκέντρωσε 419 συμμετοχές. Οι υπηρεσίες που προσέφερε ως πάροχος σχημάτων διεργαστηριακών δοκιμών (SCHEMA) κρίθηκαν ως εξαιρετικά ικανοποιητικές σύμφωνα με την ανατροφοδότηση που συγκεντρώθηκε από τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν και επιστράφηκαν από τους συμμετέχοντες.

Επιπλέον, διατέθηκαν σε εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού 58 υλικά ελέγχου ποιότητας από υπόλοιπα δειγμάτων των διεργαστηριακών σχημάτων SCHEMA.

12. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης αποτελούν βασικό στόχο του Γενικού Χημείου του Κράτους, αφού του επιτρέπουν να παραμένει στην αιχμή των επιστημονικών εξελίξεων.

Στο πλαίσιο αυτό συμμετέχει σε κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα ενώ παράλληλα αναπτύσσει νέες μεθόδους ανάλυσης με σκοπό την προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος από νέους και αναδυόμενους κινδύνους, αλλά και τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και συμμετέχει ενεργά σε Συνέδρια, Συμπόσια και ημερίδες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

12.1. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ EURAMET

Το ΓΧΚ συμμετέχει σε δύο (2) ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα EMPIR-SRTs (European Metrology Programme for Innovation and Research) υπό την αιγίδα της EURAMET (European Association of National Metrology Institutes):

- SRT-01 CHEMETCAP: Επέκταση του μετρολογικού δυναμικού στην ποσότητα της ουσίας σε βαλκανικές χώρες.
- SRT-02 ALCOREF: Ανάπτυξη πιστοποιημένων υδραλκοολικών διαλυμάτων για την υποστήριξη δοκιμών μέτρησης αιθανόλης στην εκπνοή (αλκοτέστ).

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE ENV (ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΘΗΚΕ ΣΕ CHEREE)

Σκοπός του προγράμματος είναι η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των χημικών προϊόντων και η state-of-the-art εκπαίδευση των επιθεωρητών χημικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της σχετικής δράσης ολοκληρώθηκε η συλλογή καλών πρακτικών για επιθεωρήσεις REACH, CLP και SEVESO III και βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη του προτύπου προγράμματος καλών πρακτικών οι οποίες θα είναι διαθέσιμες στην υπό ανάπτυξη ηλεκτρονική πλατφόρμα Inspectors e-centre, στην οποία θα συγκεντρωθούν υπηρεσίες και εργαλεία για τη διεξαγωγή των επιθεωρήσεων και την εκπαίδευση των επιθεωρητών.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE-ASK REACH - LIFE16 GIE/DE/000738

Το Γ.Χ.Κ. υποστήριξε το έργο για να λάβει κοινοτική χρηματοδότηση και σε συνέχεια της επιτυχούς ένταξής του προς υλοποίηση από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, αναμένεται η υλοποίηση εφαρμογής/εργαλείων πληροφορικής μέσω κινητού τηλεφώνου, που θα επιτρέπει την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την ύπαρξη επικίνδυνων χημικών ουσιών υψηλής ανησυχίας σε αντικείμενα .

12.2. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Κατά το 2017 το Γ.Χ.Κ. υλοποιήθηκαν τα κάτωθι ερευνητικά προγράμματα:

Εκπόνηση μελέτης σχετικά με την παρουσία φθαλικών εστέρων και άλλων πλαστικοποιητών σε σχολικά είδη.

Η μελέτη αφορά το επίπεδο των φθαλικών εστέρων σε γόμες και πλαστικά περιβλήματα μολυβιών τα οποία προορίζονται για παιδιά (με ελκυστικά για τα παιδιά σχήματα και απεικονίσεις), τη συγκριτική μελέτη με τα επίπεδα προηγούμενων ετών, καθώς και την τάση αντικατάστασής τους με άλλους λιγότερο τοξικούς πλαστικοποιητές, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας της υγείας των παιδιών, μέσω εντατικοποίησης των ελέγχων.

Αποτίμηση της έκθεσης σε μεταλλοϊόντα εξαιτίας της απελευθέρωσής τους στα τρόφιμα από Υλικά και Αντικείμενα σε Επαφή με Τρόφιμα (Υ.Α.Ε.Τ.).

Η ασφάλεια των Υ.Α.Ε.Τ. από μέταλλα και κράματα εξαρτάται από την απελευθέρωση από αυτά μετάλλων στο τρόφιμο. Μελετήθηκε η απελευθέρωση μετάλλων από Υ.Α.Ε.Τ. με έμφαση στα ανοξείδωτα αντικείμενα και τα υλικά και αντικείμενα από αλουμίνιο κάτω από διαφορετικές συνθήκες προσομοίωσης. Χρησιμοποιήθηκαν αντιπροσωπευτικές συνθήκες προσομοίωσης ανάλογα με την προβλεπόμενη χρήση ώστε να αποτιμηθεί η κατάσταση στην ελληνική αγορά και οι ενδεχόμενες συνέπειες υιοθέτησης του Ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρώπης (CM/Res(2013)9) στην Ελληνική Νομοθεσία.

Εκτίμηση της έκθεσης βρεφών, νηπίων και παιδιών σε επιμολυντές που προέρχονται από υλικά συσκευασίας.

Τα υλικά συσκευασίας και κυρίως τα εκτυπωμένα περιέχουν επιμολυντές που μπορεί να μεταναστεύουν στα τρόφιμα ακόμα και όταν η εκτύπωση δεν έρχεται σε άμεση επαφή με αυτά. Η έκθεση των βρεφών και νηπίων σε ορισμένους επιμολυντές, ιδιαίτερα όσους ενοχοποιούνται ως ενδοκρινικοί διαταράκτες προβληματίζει ιδιαίτερα τη διεθνή κοινότητα τα τελευταία χρόνια. Μετρήθηκαν συγκεκριμένοι ρυπαντές τόσο σε τρόφιμα που καταναλώνονται κυρίως από βρέφη/νήπια και μικρά παιδιά όσο και στα υλικά συσκευασίας τους για να εκτιμηθεί ο κίνδυνος μετανάστευσης και η έκθεση βρεφών και νηπίων σε αυτούς τους επιμολυντές.

Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη:

Χαρτογράφηση ελληνικού μελιού νησιωτικής Ελλάδας

Σκοπός της δράσης είναι η προστασία του ελληνικού μελιού.

Η δράση περιλαμβάνει συλλογή και ανάλυση δειγμάτων μελιών και δειγμάτων μελισσοκομικών φυτών από διάφορες γεωγραφικές περιοχές της Ελλάδας.

Συγκεκριμένα η μελέτη περιλαμβάνει:

1) την καταγραφή των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών και του μικροσκοπικού προφίλ μελιών επιλεγμένων περιοχών,

2) τη δημιουργία γυρεοσκοπικού άτλαντα μελισσοκομικών φυτών της ελληνικής χλωρίδας και ειδικότερα της υπό μελέτη περιοχής.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου λόγω της ιδιαιτερότητας της χλωρίδας και των παραγόμενων θυμαρίσιων μελιών, ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος.

Διερεύνηση θέσπισης αναλυτικών προδιαγραφών για το ξύδι από αιθυλική αλκοόλη

Σκοπός της μελέτης είναι η ταυτοποίηση και η διάκριση ξυδιού από αιθυλική αλκοόλη από ξύδια που προέρχονται από τις άλλες πρώτες ύλες οξοποίησης. Η ανωτέρω διερεύνηση θα διασφαλίσει τον έλεγχο της νόμιμης χρήσης της χρησιμοποιούμενης στην οξοποίηση αιθυλικής αλκοόλης, η οποία δεν υπόκειται σε ΕΦΚ.

Μελέτη συσχέτισης των αποτελεσμάτων της οργανοληπτικής δοκιμής ελληνικών εξαιρετικά παρθένων ελαιολάδων και της τιμής της σταθεράς απόσβεσης στο υπεριώδες (κατάσταση οξείδωσης).

Η μελέτη αφορά την αξιοποίηση δεδομένων του επισήμου ελέγχου με τη συλλογή και καταγραφή αποτελεσμάτων παραμέτρων ποιότητας του εξαιρετικά παρθένου ελαιολάδου και συσχέτιση με εκείνα της οργανοληπτικής εξέτασης και αφορούν κατ' αρχήν στην κατάσταση οξείδωσης (τάγγιση), με σκοπό την προώθηση του ελληνικού ελαιολάδου.

Παράλληλα συνεχίζεται η υλοποίηση της μελέτης:

Έλεγχος – αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης.

Σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση της αφαιρεσιμότητας επιλεγμένων μετουσιωτικών υλών με χημική ή/και φυσική κατεργασία από την αιθυλική αλκοόλη, με στόχο την αξιολόγησή τους και την ανάλογη τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι η μετουσιωμένη αιθυλική αλκοόλη η οποία δεν υπόκειται σε ΕΦΚ δεν μπορεί να χρησιμοποιείται στην παρασκευή αλκοολούχων ποτών και κατ' επέκταση να διαφεύγει της επιβολής του ΕΦΚ.

12.3. ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το προσωπικό του Γ.Χ.Κ., διαθέτοντας πλούσια ερευνητική εμπειρία, συμμετείχε ενεργά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με εισηγήσεις/παρουσιάσεις σε Συνέδρια και Ημερίδες, ως εξής:

📖 Στο 11^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Χημικής Μηχανικής, Θεσσαλονίκη, 24-27/05/2017. Τίτλοι εργασιών:

- » «Καινοτόμο υλικό που περιέχει το φυσικό προϊόν κουρκουμίνη, με βελτιωμένες αντιμικροβιακές ιδιότητες για χρήση σε υλικά συσκευασίας (ΧΥ Ηπείρου & Δ. Μακεδονίας)
- » «Χημική Μετρολογία- Βήματα Προόδου στην Ελληνική Πραγματικότητα» (ΧΥ Μετρολογίας)

📖 Στο workshop της EURACHEM «Uncertainty in Quantitative Analysis», Λευκωσία, 29/5-3/6 2017. Τίτλος εργασίας:

- » «Estimation of the uncertainty in SNIF-NMR measurements for the determination of the authenticity of wines and spirits» (ΧΥ Μετρολογίας)
- Στη σύσκεψη της ομάδας European Accreditation, «EA WG ILC Meeting», Αθήνα, 15-17/03/2017. Τίτλος εργασίας:
 - » «Calibration of UV/Vis Spectrophotometers» (ΧΥ Μετρολογίας)
- Στην ημερίδα για την Παγκόσμια ημέρα Μετρολογίας, Αθήνα 24/05/2017. Τίτλοι εργασιών:
 - » «Ιχνηλασιμότητα στις Χημικές Μετρήσεις- Υλικά αναφοράς» (ΧΥ Μετρολογίας)
 - » «Υλικά αναφοράς για αλκοτέστ» (ΧΥ Μετρολογίας)
 - » «Βαθμονόμηση συσκευών ανάλυσης καυσίμων» (ΧΥ Μετρολογίας)
- Στην εναρκτήρια σύσκεψη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος της EURAMET SRT01, Παρίσι 16/6/2017. Τίτλος εργασίας:
 - » «EXHM/GCSL-EIM Activities» (ΧΥ Μετρολογίας)
- Στη Συνάντηση χημικών εμπειρογνομόνων στο ΔΣΕ/IOC - International Olive Council, Μαδρίτη, 6-7/2/2017. Τίτλος εργασίας:
 - » «Health Claims Related to “Polyphenols” in Olive (EFSA opinion 2011)» (Α' ΧΥ Αθηνών)
- Στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση της Ένωσης Βιομηχανιών-Βιοτεχνιών Ζαχαρωδών Ελλάδος, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά, 29/05/2017. Τίτλος εργασίας:
 - » Ο ρόλος του Γενικού Χημείου του Κράτους στον τομέα των τροφίμων (Δ/ση Αλκοόλης και Τροφίμων)
- Με εισηγήσεις της ΧΥ Μετρολογίας στο σεμινάριο που διοργανώθηκε από την Ένωση Ελλήνων Χημικών «Σχήματα διεργαστηριακών δοκιμών ελέγχου ικανότητας: Απαιτήσεις ISO/IEC 17043:2010 και ISO 13528:2015», Αθήνα 13/05/2017
- Με παρουσίαση στη 15th International Conference on Environmental Science and Technology, CEST2017, 31/8-2/9/2017 στη Ρόδο με τίτλο: «Development of a multi-class analytical method by SPE and LC-MS/MS for the determination of pharmaceuticals in wastewater samples» (Α' Χ.Υ. Αθηνών).
- Στο 10^ο Διεθνές Συνέδριο Instrumental Methods of Analysis, (Ηράκλειο, 19-22/09/2017). Τίτλοι εισηγήσεων:
 - » Comparison of different sample preparation methods for the multi-residue detection and quantification of pesticides in fruit juices by LC-MS/MS and GC-MS/MS (Α' Χ.Υ. Αθηνών)
 - » MCPD and Glycidyl Esters in Food Products – Occurrence, Methods and Analytical Facts (Α' Χ.Υ. Αθηνών)
 - » Mycotoxins in Foods. Employing microorganisms in food detoxification (Χ.Υ. Μετρολογίας)
 - » Development and validation of an isotope dilution liquid chromatography-tandem mass spectrometry confirmatory method for the simultaneous determination of acidic and basic non steroidal anti-inflammatory drugs in foodstuffs of animal origin (Χ.Υ. Μετρολογίας)
 - » qNMR spectroscopy as an innovative and powerful technique for the determination of purity of organic compounds (Χ.Υ. Μετρολογίας)
- Στο 3^ο Διεθνές Συμπόσιο PROMETROFOOD (Θεσσαλονίκη, 1/10/2017), με την προσκεκλημένη ομιλία:

- ▶ "The Role and Responsibilities of EIM in the development of the Metrological System in Greece with focus on chemical metrology" (ΧΥ Μετρολογίας)
- Στο 3^ο Διεθνές Συνέδριο IMEKOFOODS- Metrology Promoting Harmonization& Standardization in Food & Nutrition (Θεσσαλονίκη, 1-4/10/2017) με την προσκεκλημένη ομιλία:
- ▶ Chemical metrology - Progress in Greece (Χ.Υ. Μετρολογίας)
- και τις εισηγήσεις:
- ▶ Metrological assessment of laboratory performance (Χ.Υ. Μετρολογίας)
 ▶ Large Scale Multi-Residue Methods with Gas and Liquid Chromatography - Mass spectrometry for the Determination of Pesticide Residues in Food Matrices (Α' Χ.Υ. Αθηνών).
 ▶ A Flexible Model for the Development and Validation of Multianalyte Methods for the Determination of Migrants from Food Contact Materials (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
 ▶ Uncertainty at Very Low Analytical Levels – the Probabilistic Approach (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
- Στο Workshop "Traceability in Food testing" στο πλαίσιο του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου IMEKOFOODS- Metrology Promoting Harmonization& Standardization in Food & Nutrition (Θεσσαλονίκη, 1-4/10/2017 Οκτωβρίου) με την εισήγηση:
- ▶ Chemical metrology and traceability in food testing (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
- Με παρουσίαση στο 7ο GREEK LIPID FORUM, Θεσσαλονίκη, 5/10/2017, με τίτλο «Μεταβολή των ποιοτικών χαρακτηριστικών ελληνικών παρθένων ελαιολάδων κατά την αποθήκευση και συσχέτισή τους με Ανάλυση Κύριων Συνιστωσών (PCA)» (Α' Χ.Υ. Αθηνών και Β' ΧΥ Αθηνών).
- Με εισηγήσεις στην ενημερωτική Εσπερίδα «Παρασκευές στην ΕΕΧ», 17/2/2017 με θέμα: ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. Τίτλοι παρουσιάσεων:
- ▶ «Υλικά & Αντικείμενα σε Επαφή με Τρόφιμα Νομοθετικές Ρυθμίσεις & Εργαστηριακός Έλεγχος» (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
 ▶ «Εκτυπωτικά Μελάνια & Χαρτί συσκευασίας τροφίμων - Η πρόκληση των Εργαστηρίων Επισήμου Ελέγχου» (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
- Με εισήγηση σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το περιφερειακό τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης της ΕΕΧ και την ΟΕΒΕΣ Έβρου, 19/3/2017, Αλεξανδρούπολη με τίτλο:
- ▶ «Επισήμανση προσθέτων και ευρωπαϊκός κανονισμός 1924/2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα» (Χ.Υ. Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης)
- Στο 8^ο Συνέδριο Ελληνικού μελιού και Προϊόντων Μέλισσας, που διοργανώθηκε στις 2-3/12/2017 στην Αθήνα, με εισήγηση:
- ▶ «Νομοθετικό περιβάλλον για το συσκευασμένο μέλι» (Α' Χ.Υ. Αθηνών).
- Με εισήγηση στο σεμινάριο που οργάνωσε η ΕΕΧ, σε συνεργασία με το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ της επαγγελματικής απασχόλησης των χημικών, Θεσσαλονίκη, 28-29/04/2017. Θέμα σεμιναρίου: ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ISO/IEC 17025. Τίτλος παρουσίας:
- ▶ «Τεχνικές απαιτήσεις του προτύπου – Κεφ. 5. Υπολογισμός της αβεβαιότητας» (Β' Χ.Υ. Αθηνών).
- Με εισήγηση στο σεμινάριο που οργάνωσε η ΕΕΧ, σε συνεργασία με το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ της επαγγελματικής απασχόλησης των χημικών και το Σύνδεσμο Βιομηχανιών Παραγωγής

Υλικών και Συσκευασίας (ΣΙΒΥΠΙΣ), Αθήνα, 23/06/2017. Θέμα σεμιναρίου: ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΑ ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ. Τίτλος παρουσίασης:

- » «Δήλωση Συμμόρφωσης: Νομοθετικές απαιτήσεις – Κατηγορίες ΥΕΤ – Εργαστηριακοί έλεγχοι - Εφαρμογές» (Β' Χ.Υ. Αθηνών).

📖 Με εισηγήσεις στο σεμινάριο που οργάνωσε το Τμήμα Αναλυτικής Χημείας της ΕΕΧ, σε συνεργασία με το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ της επαγγελματικής απασχόλησης των χημικών, Αθήνα, 21/10/2017. Θέμα σεμιναρίου: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ. Τίτλοι παρουσιάσεων:

- » «Έκφραση των αποτελεσμάτων & στρογγυλοποιήσεις, ερμηνεία των αποτελεσμάτων, αβεβαιότητα και εκθέσεις αποτελεσμάτων» (Α' Χ.Υ. Αθηνών).
- » «Επικύρωση των μεθόδων και εσωτερικοί έλεγχοι ποιότητας» (Α' Χ.Υ. Αθηνών).

📖 Με παρουσίαση σε σεμινάριο με τίτλο: Έλεγχος ποιότητας και ασφάλειας σε αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά και οίνους που διοργάνωσε το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος “Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου”, Αθήνα, 22/12/2017 (Α' Χ.Υ. Αθηνών).

📖 Με παρουσιάσεις στο 9^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΑΣ, Αθήνα, 3/12/2017 καθώς και στην Ένωση Ελλήνων Χημικών με τίτλο «Νομοθετικό περιβάλλον για το συσκευασμένο μέλι» (Α' Χ.Υ. Αθηνών).

📖 Με εισηγήσεις της Διεύθυνσης Ενεργειακών Βιομηχανικών και Χημικών Προϊόντων σε ημερίδες προς τους εκπροσώπους των Επιχειρήσεων Χημικών Προϊόντων για τις διαδικασίες καταχώρησης που προκύπτουν από τη νομοθεσία REACH 2018 και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Αθήνα 19/6/2017 και 1-2/11/2017, Θεσσαλονίκη 11/7/2017.

📖 Σε ενημερωτική συνάντηση με το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, 23/11/2017, με θέμα «Αναπτήρες και ασφάλεια των παιδιών». (Β' Χ.Υ. Αθηνών).

Παράλληλα διοργανώθηκε από το Γ.Χ.Κ.:

📖 η 13η Ετήσια Σύσκεψη Επιθεωρητών Χημικών και Βιομηχανικών Προϊόντων (Αθήνα, 3-5 Απριλίου 2017)

📖 Εσπερίδα από το Αυτοτελές Γραφείο Χ.Υ. Σάμου με τίτλο: Πρόγραμμα ενημέρωσης παραγωγικών τάξεων και καταναλωτικού κοινού του Ν. Σάμου για τα χημικά προϊόντα (Σάμος, 25/9/2017)

Επίσης υπάλληλοι του Γ.Χ.Κ. συμμετείχαν ως εισηγητές/ εκπαιδευτές σε επιμορφωτικά σεμινάρια Τμημάτων Πολιτικής Άμυνας της Αττικής καθώς και του ΕΚΔΔΑ.

Τέλος οι Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. υποστηρίζουν την πρακτική άσκηση φοιτητών (ΕΜΠ, ΕΚΠΑ, ΤΕΙ), σε συνεργασία με τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ η Χ.Υ. Μετρολογίας σε συνεργασία με το Τμήμα Χημείας του ΕΚΠΑ σχεδίασε και υλοποίησε την εκπόνηση μιας μεταπτυχιακής εργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος “Αναλυτική Χημεία - Έλεγχος Ποιότητας”.

13. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών το Γ.Χ.Κ. εφαρμόζει Συστήματα Διαχείρισης της Ποιότητας και είναι διαπιστευμένο σύμφωνα με τα ακόλουθα Διεθνή Πρότυπα:

1. ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 «Γενικές απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων»,
2. ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17043 «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης- Γενικές απαιτήσεις για τις δοκιμές ικανότητας»,
3. ΕΛΟΤ EN ISO 17020 «Αξιολόγηση της συμμόρφωσης-Απαιτήσεις για τη λειτουργία των διαφόρων τύπων φορέων που εκτελούν ελέγχους».

13.1. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17025

Το Γενικό Χημείο του Κράτους διαθέτει 16 εργαστήρια σε όλη την επικράτεια τα οποία έχουν διαπιστευθεί από τον εθνικό φορέα διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για την εκτέλεση δοκιμών σύμφωνα με το ISO/IEC 17025 – «Γενικές απαιτήσεις για την ικανότητα των εργαστηρίων δοκιμών και διακριβώσεων». Τα διαπιστευμένα εργαστήρια του Γ.Χ.Κ. είναι ενταγμένα στο Ενιαίο Πιστοποιητικό διαπίστευσης πολλαπλών τοποθεσιών.

Κατά το 2017 ολοκληρώθηκε η επαναξιολόγηση των εργαστηρίων, διαδικασία που επαναλαμβάνεται κάθε τέσσερα έτη, με την επίσκεψη του ΕΣΥΔ στο Τμήμα Χ.Υ. Μυτιλήνης, και εκδόθηκε το νέο Ενιαίο Πιστοποιητικό διαπίστευσης πολλαπλών τοποθεσιών με αρ. 142-4 με ισχύ έως τις 6/11/2019.

Ταυτόχρονα κατά την επαναξιολόγηση των διαπιστευμένων εργαστηρίων του Γ.Χ.Κ. πραγματοποιήθηκε επέκταση του πεδίου διαπίστευσης των Χημικών Υπηρεσιών Α΄ και Β΄ Αθηνών, της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας και του Τμήματος Χ.Υ. Ρόδου.

13.2. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17020

Κατά το 2017:

- ✓ Ολοκληρώθηκε η συγγραφή του Συστήματος Ποιότητας Εποπτείας, Ελέγχου και Επιθεώρησης που αφορά τις επιθεωρήσεις **στον τομέα των αποσταγματοποιείων και των χημικών προϊόντων.**
- ✓ Υποβλήθηκε αίτηση για διαπίστευση της Γ΄ Χημικής Υπηρεσίας Αθηνών (16/6/2017)
- ✓ Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η πρώτη επιτήρηση της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας από το φορέα διαπίστευσης στον τομέα της εποπτείας των μονάδων παραγωγής

ζύθου και βύνης. Η Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας είναι η πρώτη Υπηρεσία του Γ.Χ.Κ. η οποία διαπιστεύθηκε το 2016 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO/IEC 17020 ως προς την ικανότητα διενέργειας ελέγχων σε μονάδες παραγωγής ζύθου και βύνης

- ✓ Ολοκληρώθηκε η διαπίστευση της Χ.Υ. Κεντρικής Μακεδονίας και **στον τομέα των αποσταγματοποιείων**
- ✓ Ολοκληρώθηκε η διαπίστευση της Χ.Υ. Πειραιά **στον τομέα ελέγχου των καυσίμων πλοίων ως προς την περιεκτικότητά τους σε θείο.**

Όλοι οι διαπιστευμένοι τομείς εποπτείας, ελέγχου και επιθεώρησης καλύπτονται από το Πιστοποιητικό Διαπίστευσης με αρ. 1060-1 με ισχύ έως τις 20-9-2020.

13.3. ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΛΟΤ EN ISO /IEC 17043

Η Χημική Υπηρεσία Μετρολογίας είναι διαπιστευμένη σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17043 σε ευέλικτο πεδίο και προσφέρει ένα πλήρες πρόγραμμα διεργαστηριακών δοκιμών. Τα διαθέσιμα σχήματα εκτείνονται σε πολλά υποστρώματα και παρέχουν τη δυνατότητα εξέτασης πλειάδας παραμέτρων, καλύπτοντας με τον τρόπο αυτόν μια ευρεία περιοχή φυσικο-χημικών αναλύσεων που προσελκύει αξιοσημείωτο αριθμό συμμετοχών από εργαστήρια του ελληνικού δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και του εξωτερικού.

13.4. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Σ.Π. ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Πραγματοποιήθηκαν οι ετήσιες τακτικές ανασκοπήσεις του Σ.Π. του Γ.Χ.Κ. σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων και τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Ποιότητας, με στόχο να διαπιστωθεί η καταλληλότητα και η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων πολιτικών, διαδικασιών, εγγράφων κ.λπ., καθώς και να αποφασιστούν οι αναγκαίες αλλαγές και βελτιώσεις.

Τα αποτελέσματα των επιμέρους ανασκοπήσεων καταγράφηκαν στην εισήγηση της τακτικής ολικής ανασκόπησης των Σ.Π. του Γ.Χ.Κ. η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα την 18/5/2017 με την συμμετοχή των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων και των υπευθύνων ποιότητας των διαπιστευμένων και υπό διαπίστευση υπηρεσιών. Στα πρακτικά της ανασκόπησης που απεστάλησαν σε όλες τις οργανικές μονάδες του Γ.Χ.Κ., καταγράφονται μεταξύ άλλων και οι αποφάσεις που ελήφθησαν και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

13.5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Συντάχθηκε κατάλογος εκπαιδευμένων επιθεωρητών και πρόγραμμα εσωτερικών επιθεωρήσεων το οποίο απεστάλη στις Χ.Υ., η εκτέλεση του οποίου παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

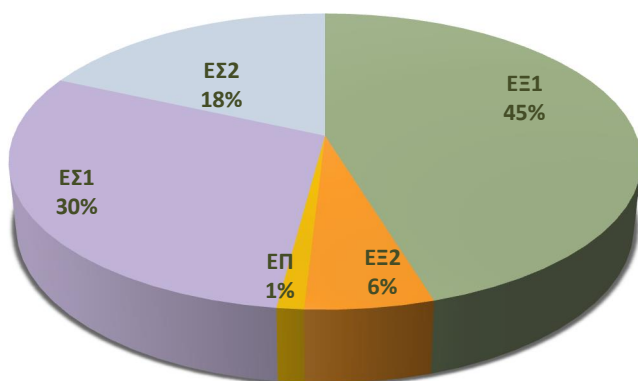

Η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και ο απαιτούμενος εκπαιδευτικός σχεδιασμός αποτελούν ένα σημαντικό άξονα δράσης του Γ.Χ.Κ., με στόχο την προώθηση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας στις Υπηρεσίες του. Στο πλαίσιο αυτό κάθε χρόνο πραγματοποιείται πλήθος εκπαιδεύσεων, τόσο ενδο-υπηρεσιακών, όσο και

εκπαιδεύσεων που υλοποιούνται από εξωτερικούς φορείς.

Κατά το 2017 πραγματοποιήθηκαν συνολικά **340 εκπαιδεύσεις**. Τα στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζονται προκύπτουν από τα δεδομένα που συλλέχτηκαν από το Μητρώο Εκπαίδευσης Προσωπικού του ΟΠΣ, καθώς και από τα τηρούμενα από τις Δ/νσεις της ΚΥ του Γ.Χ.Κ. στοιχεία, αναφορικά με την εκπαίδευση του προσωπικού όλων των Χ.Υ. σε θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Η κατανομή των εκπαιδεύσεων ανά κατηγορία εκπαίδευσης παρουσιάζεται στο επόμενο διάγραμμα.

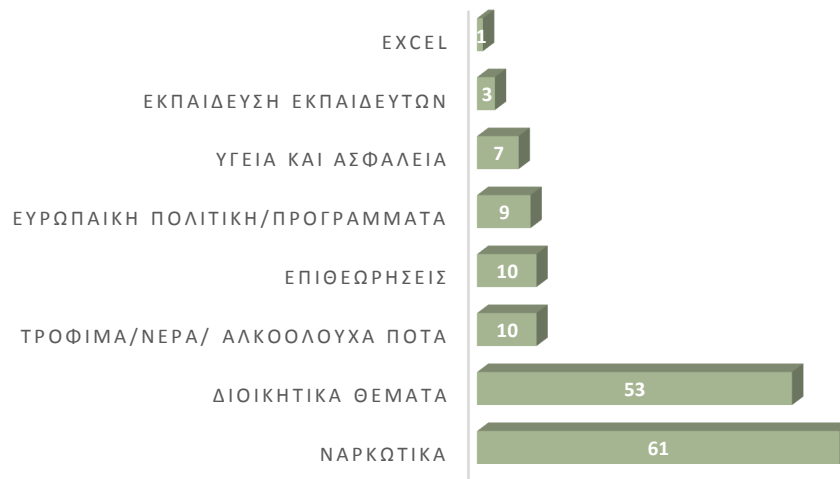
- ΕΣ1- Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της Υπηρεσίας
- ΕΣ2- Εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο άλλης Υπηρεσίας
- ΕΠ- Εκπαίδευση από Προμηθευτή εξοπλισμού
- ΕΞ1- Σεμινάρια από εξωτερικούς φορείς
- ΕΞ2- Λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες εκτός Γ.Χ.Κ. (Συνέδρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις)

Οι εσωτερικές εκπαιδεύσεις από εκπαιδευτή υπάλληλο της υπηρεσίας (ΕΣ1) ή άλλης Υπηρεσίας (ΕΣ2) αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό, ίσο με το 48%, των εκπαιδεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2017. Αφορούν κυρίως εκπαίδευση του προσωπικού, από άλλους υπαλλήλους, σε αναλυτικές μεθόδους και τεχνικές ή σε θέματα επιθεωρήσεων.

Από τις εσωτερικές εκπαιδεύσεις που υλοποιήθηκαν κατά το 2017 αξίζει να αναφερθεί η εκπαίδευση 46 επιθεωρητών χημικών προϊόντων Γ.Χ.Κ. για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν κατά τις επιθεωρήσεις, τα εκτεταμένα δελτία δεδομένων ασφαλείας, καθώς και την εκπαίδευση τους στη πλατφόρμα στο σύστημα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς ICSMS.

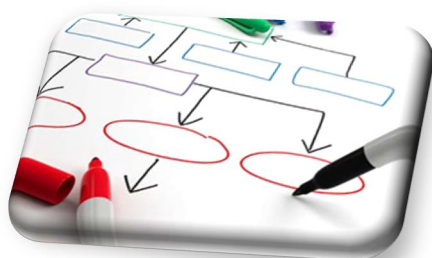
Οι εξωτερικές εκπαιδεύσεις (ΕΞ1) συνιστούν το 45% του συνόλου των εκπαιδεύσεων του έτους. Από αυτές αξίζει να αναφερθεί η εκπαίδευση 44 υπαλλήλων του Γ.Χ.Κ. στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εκπαίδευση αναλυτών εμπειρογνομώνων σε θέματα ναρκωτικών, ψυχοτρόπων και πρόδρομων ουσιών», που ανέλαβε, ως προς τον προγραμματισμό και την εκπαίδευση, το Τμήμα Γ΄ της Β΄ ΧΥ Αθηνών.

Ο αριθμός των εξωτερικών εκπαιδεύσεων, ανά γνωστικό αντικείμενο, παρουσιάζεται αναλυτικά κατωτέρω:

15. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

15.1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας για την καλύτερη οργάνωση του έργου του Γ.Χ.Κ., εκδόθηκαν τροποποιήσεις του Οργανισμού της Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με τις οποίες:

» Συστάθηκε ένα επιπλέον Τμήμα στη Δ/νση Σχεδιασμού και Υποστήριξης Εργαστηρίων, με τίτλο «Τμήμα Γ' - Διαχείρισης του Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α. και λοιπών οικονομικών θεμάτων» και ένα Γραφείο σε αυτό, με τίτλο «Γραφείο Πληρωμής δαπανών του

Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α.».

Η συγκεκριμένη οργανωτική αλλαγή ήταν επιβεβλημένη, για την ορθολογική κατανομή των αρμοδιοτήτων στα Τμήματα της Διεύθυνσης, διαχωρίζοντας τις αρμοδιότητες της οικονομικής διαχείρισης του Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α. από τα θέματα των προμηθειών, διαχείρισης υλικού και κτιριακών υποδομών.

» Συστάθηκε Γραφείο του Τμήματος Γ' της ΧΥ Πειραιά, στο Γ' Τελωνείο Εισαγωγής Πειραιά.

Η μονάδα αυτή θα εξυπηρετεί θέματα εισαγωγών, συμβάλλοντας στην αμεσότερη και αποτελεσματικότερη παροχή τεχνικής συνδρομής εκ μέρους του Γ.Χ.Κ. κατά τον τελωνισμό των εμπορευμάτων.

» Δίνεται η δυνατότητα στις οργανικές μονάδες (Τμήματα ή Αυτ. Γραφεία) των ΧΥ επιπέδου Δ/νσης με αρμοδιότητα στον τομέα της εποπτείας να μπορούν να ασκούν τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα και πέραν των ορίων της χωρικής τους αρμοδιότητας, εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Διεύθυνσης, με ειδική εντολή των Προϊσταμένων τους.

Τέλος, για την καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού διατυπώθηκαν προς τη ΔΔΑΔ εισηγήσεις :

- » για την ανακατανομή των οργανικών θέσεων των υπαλλήλων
- » για την κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων.

15.2. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στον τομέα των προμηθειών κατά το 2017:

- ✓ Καταρτίσθηκε και εγκρίθηκε το ετήσιο πρόγραμμα προμηθειών του Γ.Χ.Κ. για το έτος 2017
- ✓ Από το Πρόγραμμα Προμηθειών έτους 2016 ολοκληρώθηκαν:

- 1 ανοικτός διαγωνισμός, ενώ βρίσκονται σε τελικό στάδιο ολοκλήρωσης
- 2 Ανοιχτοί διαγωνισμοί από 3 προγραμματισμένους,
- 11 πρόχειροι-συνοπτικοί διαγωνισμοί από 14 προγραμματισμένους,

- 22 απ' ευθείας αναθέσεις από 47 προγραμματισμένες,
- εκδόθηκαν 15 ΧΕΠ ή/και τακτικά εντάλματα,
- 1 Συμφωνία Πλαίσιο από 1 προγραμματισμένη.
- ✓ Αντίστοιχα, από το Πρόγραμμα Προμηθειών έτους 2017 ολοκληρώθηκαν:
 - 8 απευθείας αναθέσεις από 29 προγραμματισμένες,
 - εκδόθηκαν 20 ΧΕΠ ή/ και τακτικά εντάλματα,

ενώ βρίσκονταν σε εξέλιξη:

- 5 ανοιχτοί διαγωνισμοί από 9 προγραμματισμένους,
- 10 συνοπτικοί από 14 προγραμματισμένους,
- 5 απευθείας αναθέσεις από 29 προγραμματισμένες .

Το ποσοστό υλοποίησης του προγράμματος προμηθειών είναι εντυπωσιακό, εάν λάβει κανείς υπόψιν την υποστελέχωση του αρμόδιου Τμήματος, σε συνδυασμό με τις διαδικασίες του νέου νόμου για τις προμήθειες 4412/2016 και των σχετικών οδηγιών της ΕΑΑΔΗΣΥ.

15.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α.

Στον τομέα της υποστήριξης του Ειδικού Ταμείου Ελέγχου Παραγωγής & Ποιότητας Αλκοόλης, Αλκοολούχων (Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α.):

- ✓ Εγκρίθηκε από το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α. ο απολογισμός και ισολογισμός εσόδων - εξόδων έτους 2016.
- ✓ Υπεβλήθη η προβλεπόμενη φορολογική δήλωση για έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα (πρόσοδοι των λογαριασμών του Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α., που τηρούνται στην ΤτΕ).
- ✓ Υπεγράφη Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΓΔΟΥ Α.Α.Δ.Ε. και του Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α..
- ✓ Καταρτίστηκε ο προϋπολογισμός έτους 2018.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το ύψος των απλήρωτων και ληξιπρόθεσμων οφειλών του Ε.Τ.Ε.Π.Π.Α.Α. διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και οι προβλεπόμενες δημοσιονομικές αναφορές αποστέλλονται εμπρόθεσμα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΓΔΟΥ Α.Α.Δ.Ε. και της ΕΛΣΤΑΤ.

15.4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Γ.Χ.Κ.

Το Γ.Χ.Κ. παρέχει υποστήριξη σε όλα τα θέματα που αφορούν το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Γ.Χ.Κ. (ΟΠΣ-Γ.Χ.Κ.), ενημερώνει μητρώα, υλοποιεί βελτιώσεις και επεκτάσεις του ΟΠΣ, υποστηρίζει τον εξοπλισμό όλων των Υπηρεσιών του Γ.Χ.Κ. (hardware και software), μεριμνά για όλες τις συνδρομές συνδέσεων και διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και χειρίζεται τα θέματα του δικτύου «Σύζευξις».

Κατά το 2017 υλοποιήθηκαν οι παρακάτω εργασίες:

- Ηλεκτρονική εφαρμογή παρακολούθησης των προμηθειών του Γ.Χ.Κ.
- Προσθήκη ενότητας για την καταχώρηση των Εντύπων, Κεφαλαίων και ΤΔΛ του ISO 17020 στο Υποσύστημα Ποιότητας
- Δημιουργία ξεχωριστής ενότητας για την καταχώρηση των Εντύπων, Κεφαλαίων και ΤΔΛ του ΣΔΕΠ στο Υποσύστημα Ποιότητας
- Αλλαγές στο Μητρώο Προμηθευτών
- Δημιουργία "Μητρώου Ανταλλαγής Πληροφόρησης" στις Μη Εργαστηριακές Εργασίες
- Επεξεργασία εντύπων
- Προσθήκη νέων δευτερευουσών σελίδων στις εσωτερικές δικτυακές σελίδες
- Τροποποίηση Υποσυστήματος Δειγμάτων για την ορθότερη καταχώρηση δεδομένων δειγμάτων καυσίμων
- Τροποποίηση Μητρώου "Επιθεωρήσεις" και διασύνδεσή του με το Μητρώο "Παραβάσεις- Πρόστιμα" για την καταχώρηση Μη Συμμορφώσεων και την παρακολούθηση των επιβληθέντων προστίμων
- Τροποποίηση Μητρώου "Προγραμματισμός Εκπαίδευσης"
- Συνεχείς τροποποιήσεις των σελίδων του Υποσυστήματος Δειγμάτων για την αποτελεσματικότερη λειτουργία, την παρακολούθηση των πεπραγμένων και την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων

15.5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Στο πλαίσιο των υποδομών του Γ.Χ.Κ., υλοποιήθηκαν εντός του 2017 τα εξής:

- Προγραμματίστηκε η επισκευή του κτηρίου που στεγάζεται το Τμήμα Χ.Υ. Κέρκυρας και υπογράφηκε η σχετική Προγραμματική Σύμβαση με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.
- Προγραμματίστηκαν οι επισκευές των κτηρίων που στεγάζονται το Τμήμα Χ.Υ. Αλεξανδρούπολης και το Γραφείο Χ.Υ. Χανίων και εντός του 2018 θα υπογραφούν οι σχετικές Προγραμματικές Συμβάσεις με τις αντίστοιχες Περιφέρειες.
- Διαμορφώθηκε ειδικός χώρος στο κτήριο της Κ.Υ. για να λειτουργήσει το «Πάνελ Ελαιολάδου» και εγκαταστάθηκε ο σχετικός εξοπλισμός.
- Έγιναν περιορισμένης έκτασης εργασίες συντήρησης σε διάφορα κτήρια που στεγάζονται οι Χημικές Υπηρεσίες.

16. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ – ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Στο πλαίσιο της λογοδοσίας ως προς την υλοποίηση των στόχων και των δράσεων του Γ.Χ.Κ. που εντάχθηκαν στο Ε.Σ. της Α.Α.Δ.Ε. για το 2017, συμπληρώνονται ειδικά έντυπα, τα οποία αποστέλλονται στη Δ/νση Στρατηγικού Σχεδιασμού σε μηνιαία βάση, μαζί με τα αντίστοιχα παραδοτέα, όπου χρειάζεται.

Ακολουθεί παρακάτω η συνοπτική περιγραφή της πορείας υλοποίησής τους για το 2017:

16.1. ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ε.Σ. Α.Α.Δ.Ε. ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Παρά το γεγονός ότι οι ποσοτικοί στόχοι που τέθηκαν στο Γ.Χ.Κ. για το έτος 2017 έχουν αυξημένο δείκτη αποτελέσματος συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, υλοποιήθηκαν όλοι με επιτυχία, όπως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα:

Ποσοτικοί στόχοι	Υλοποίηση στόχων για το έτος 2017
Σ.5.1.1 Διενέργεια 650 στοχευμένων επιθεωρήσεων σε χώρους παρασκευής, χρήσης και διακίνησης χημικών ουσιών και προϊόντων, εκ των οποίων 40% σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταγενέστερους χρήστες και εισαγωγείς.	Υλοποιήθηκαν 651 επιθεωρήσεις, εκ των οποίων το 49% σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταγενέστερους χρήστες και εισαγωγείς.
Σ.5.1.2 Υλοποίηση προγραμμάτων εργαστηριακού ελέγχου 21.000 προϊόντων και υλικών (εκτός αυτών που εμπίπτουν στο νόμο περί ναρκωτικών ουσιών και των νερών του προγράμματος Ε.Σ.Π.Α.).	Εξετάστηκαν 26.807 μοναδικά δείγματα.
Σ.5.1.3 Διεξαγωγή τουλάχιστον 22.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα αλκοόλης και ποτών αλκοόλης.	Υλοποιήθηκαν 28.209 εργασίες.
Σ.5.1.4 Διεξαγωγή τουλάχιστον 33.000 εργασιών σχετικών με τη διασφάλιση της είσπραξης Ε.Φ.Κ. στον τομέα καυσίμων.	Υλοποιήθηκαν 43.919 εργασίες.
Σ.5.1.5 Υποστήριξη τελωνειακών αρχών με την έκδοση τουλάχιστον 16.500 Δελτίων Χημικής Ανάλυσης.	Εκδόθηκαν 26.118 Δ.Χ.Α.
Σ.5.1.6 Πρόγραμμα 250 επιθεωρήσεων καυσίμων πλοίων συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων δειγματοληψιών.	Υλοποιήθηκαν 302 επιθεωρήσεις πλοίων.
Σ.5.1.7 Αξιολόγηση 500 Δελτίων Χημικών Αναλύσεων που εκδίδονται από το ΟΠΣ Γ.Χ.Κ.	Αξιολογήθηκαν 532 Δ.Χ.Α.
Σ.5.2.1 Υλοποίηση δεκαοκτώ (18) διεργαστηριακών σχημάτων, εκ των οποίων τα τέσσερα (4) σε προϊόντα Ε.Φ.Κ (υπόστρωμα: αλκοολούχο ποτό, καύσιμα, κ.τ.λ.).	Υλοποιήθηκαν δεκαεννέα (19) διεργαστηριακά σχήματα, εκ των οποίων τα

	τέσσερα (4) σε προϊόντα Ε.Φ.Κ.
Σ.5.2.2 Αξιολόγηση του συνόλου των κατατιθέμενων φακέλων χημικών προϊόντων στο πλαίσιο εφαρμογής της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας.	Έχει αξιολογηθεί το 100% των κατατιθέμενων φακέλων.

16.2. ΜΗ ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ε.Σ. Α.Α.Δ.Ε. ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Οι εννέα μη ποσοτικοί στόχοι υλοποιήθηκαν με επιτυχία. Το γεγονός ότι η σύνταξη σχεδίου Α.Υ.Ο. "Παραγωγή και διάθεση ποτών από ζύμωση" δεν ολοκληρώθηκε πλήρως, εντός του έτους, οφείλεται στην παράταση της δημόσιας κρίσης από την Ε. Επιτροπή.

Μη Ποσοτικοί στόχοι	Υλοποίηση στόχων για το έτος 2017
Σ.4.2.51 Κατάρτιση προϋπολογισμού Ε.Τ.Ε.Π.Α.Α. 2018, μέχρι 30/11/2017	Υλοποιήθηκε
Σ.4.2.52 Κατάρτιση προγράμματος προμηθειών ειδών και υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του Γ.Χ.Κ. έτους 2018, μέχρι 31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Σ.5.1.8 Κατάρτιση ετησίων προγραμμάτων ελέγχων και επιθεωρήσεων στον τομέα των ενεργειακών και χημικών προϊόντων, μέχρι 30/06/2017 .	Υλοποιήθηκε
Σ.5.1.9 Σύνταξη σχεδίου Επισήμου Ελέγχου αλκοόλης και ποτών με αλκοόλη, μέχρι 30/05/2017 .	Υλοποιήθηκε
Σ.5.1.10 Επικαιροποίηση νομοθεσίας-Αποτύπωση τεχνικών προδιαγραφών για παράγωγα προϊόντα πετρελαίου, μέχρι 31/12/2017 .	Υλοποιήθηκε
Σ.5.1.11 Σύνταξη σχεδίου Α.Υ.Ο. "Παραγωγή και διάθεση ποτών από ζύμωση", μέχρι 31/12/2017 .	Ο στόχος υλοποιήθηκε κατά 90%. Δεν ήταν δυνατόν να ολοκληρωθεί εντός του έτους, διότι η Ε. Επιτροπή έστειλε την 22/11/2017 αιτιολογημένη γνώμη και ως εκ τούτου, παρέτεινε την λήξη της δημόσιας κρίσης μέχρι την 22/02/2018.
Σ.5.1.12 Αναθεώρηση άρθρων του Γενικού Μέρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών προκειμένου για την επικαιροποίηση και την προσαρμογή των ορισμών και των διαδικασιών στην Ενωσιακή νομοθεσία, μέχρι 31/12/2017 .	Υλοποιήθηκε
Σ.5.1.13 Σύνταξη πρωτοκόλλου συνεργασίας με τον Ε.Φ.Ε.Τ. για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων, μέχρι 30/04/2017 .	Υλοποιήθηκε

Σ.5.2.3 Αξιολόγηση της εκτέλεσης του ετήσιου προγράμματος των επιθεωρήσεων-δειγματοληψιών καυσίμων στο πλαίσιο του συστήματος παρακολούθησης ποιότητας, μέχρι 30/07/2017 .	Υλοποιήθηκε
--	--------------------

16.3. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ Α.Α.Δ.Ε. ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΕΘΕΙ ΣΤΟ Γ.Χ.Κ.

Δεκατέσσερις (14) δράσεις του Γ.Χ.Κ. εντάχτηκαν κατά το 2017 στο Ε.Σ. της Α.Α.Δ.Ε.. Επτά (7) εξ αυτών υλοποιήθηκαν, ενώ οι υπόλοιπες, εκτός από μία η οποία για λόγους ανεξάρτητους από το Γ.Χ.Κ. δεν μπόρεσε να υλοποιηθεί, εξελίσσονται σύμφωνα με τον προγραμματισμό τους. Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι πραγματοποιηθείσες ενέργειες για την υλοποίησή των δράσεων για τις οποίες Υπεύθυνος Υλοποίησης έχει οριστεί το Γ.Χ.Κ. (13 δράσεις).

Δράσεις	Ημερομηνία υλοποίησης	Υλοποίηση δράσεων για το έτος 2017
Δ.2.2.5 Συγκρότηση μικτών κλιμακίων Γ.Χ.Κ. - ΕΛ.Υ.Τ. - Γ.Δ. Τελωνείων για τη διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο της καταπολέμησης νοθείας - λαθρεμπορίας ναυτιλιακών καυσίμων	30/06/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.5.1.1 Υλοποίηση συστήματος διεπαφής και αυτόματης ηλεκτρονικής επικοινωνίας Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων (Ε.Μ.Χ.Π.) με την αντίστοιχη εφαρμογή του Εθνικού Κέντρου Δηλητηριάσεων.	31/12/2017	Η εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου Χημικών Προϊόντων υλοποιήθηκε από τον Ανάδοχο στο πλαίσιο της δημιουργίας του portal του Υπουργείου Οικονομικών. Δεδομένου ότι, κατά τη δοκιμαστική λειτουργία της εφαρμογής διαπιστώθηκε ότι το πρόγραμμα παρουσιάζει ουσιώδεις ελλείψεις, αλλά και της τεχνικής ασυμβατότητας της εφαρμογής με το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε., η συγκεκριμένη δράση δεν ήταν δυνατόν να ολοκληρωθεί. Εξετάζεται η πρόταση της Δ.ΗΛΕ.Δ. για ανάπτυξη νέας εφαρμογής Ε.Μ.Χ.Π. στο δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε. με ίδια μέσα.
Δ.5.1.2 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των καυσίμων πλοίων.	31/12/2017	Υλοποιήθηκε Εκδόθηκε πιστοποιητικό διαπίστευσης για τη ΧΥ Πειραιά
Δ.5.1.3 Εφαρμογή Συστήματος Ποιότητας ISO 17020 στις επιθεωρήσεις που διενεργεί το Γ.Χ.Κ. στον τομέα των χημικών προϊόντων.	31/5/2018	Η δράση εξελίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό της. Αναμένεται ο καθορισμός της ημερομηνίας και του προγράμματος αξιολόγησης από το ΕΣΥΔ.

Δ.5.1.4 Αξιοποίηση του προγράμματος «Τελωνεία 2020» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που απευθύνονται στα εργαστήρια που υποστηρίζουν τις Τελωνειακές Αρχές.	31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.5.2.1 Εκπόνηση μελέτης σχετικά με την παρουσία φθαλικών εστέρων και άλλων πλαστικοποιητών σε σχολικά είδη.	31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.5.2.2 Αποτίμηση της έκθεσης σε μεταλλοϊόντα εξαιτίας της απελευθέρωσής τους στα τρόφιμα από Υλικά και Αντικείμενα σε Επαφή με Τρόφιμα (Υ.Α.Ε.Τ.).	31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.5.2.3 Εκτίμηση της έκθεσης βρεφών, νηπίων και παιδιών σε επιμολυντές που προέρχονται από υλικά συσκευασίας.	31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.5.2.4 Έλεγχος – αξιολόγηση μετουσιωτικών υλών αιθυλικής αλκοόλης.	31/3/2018	Η δράση εξελίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό της. Σε εξέλιξη η μελέτη και αξιολόγηση αποτελεσμάτων.
Δ.5.2.5 Αξιοποίηση κοινοτικού προγράμματος LIFE ENV, με σκοπό την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα των χημικών προϊόντων.	31/12/2019	Η δράση εξελίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό της.
Δ.5.2.6 Διατήρηση, ανάδειξη και προβολή του έργου και των επιστημονικών και κοινωνικών δράσεων του Γενικού Χημείου του Κράτους από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα.	31/12/2019	Η δράση εξελίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό της. Ολοκληρώθηκε η καταγραφή και ταξινόμηση του συλλεχθέντος αρχειακού υλικού.
Δ.5.2.7 Χαρτογράφηση ελληνικού μελιού νησιωτικής Ελλάδας	31/12/2020	Η δράση εξελίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό της. Σε εξέλιξη η παραλαβή δειγμάτων και μελισσοκομικών φυτών για παρασκευή προτύπων και ο εργαστηριακός έλεγχος.
Δ.5.2.8 Ενημέρωση εμπλεκόμενων επιχειρήσεων σχετικά με τη νομοθεσία στον τομέα των χημικών προϊόντων, καθώς και της ορθής εργαστηριακής πρακτικής.	31/12/2017	Υλοποιήθηκε
Δ.4.2.12 Θέση σε παραγωγική λειτουργία της διαλειτουργικότητας του ICISnet με το ΟΠΣ του Γ.Χ.Κ.	31/12/2017	Υπεύθυνος δράσης ΔΗΤ

17. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ Γ.Χ.Κ.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους τόσο ως Δημόσια Υπηρεσία όσο και ως επιστημονικός οργανισμός, επιδιώκει να επιτελεί το έργο του κατά τρόπο υποδειγματικά αποτελεσματικό, να βελτιώνει το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών και να παραμένει στην αιχμή των εξελίξεων στους τομείς αρμοδιότητάς του, στοχεύοντας στην απόκτηση τεχνογνωσίας και στη διεύρυνση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι βασικές επιδιώξεις του Γ.Χ.Κ. για το 2018 είναι:

- Να καταρτίσει και να υλοποιήσει επιτυχώς προγράμματα ελέγχων και επιθεωρήσεων σε όλους του τομείς αρμοδιότητάς του, με στόχο τη συμβολή στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων και την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος.
- Να εκσυγχρονίσει το θεσμικό πλαίσιο που διέπει όρους, διαδικασίες ελέγχου, τεχνικές προδιαγραφές κ.λπ. αρμοδιότητάς του.
- Να υλοποιήσει επιστημονικές μελέτες για την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την προώθηση των ελληνικών προϊόντων.
- Να υλοποιήσει δράσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χημικής βιομηχανίας και της καινοτομίας.
- Να βελτιώσει την αξιοπιστία των επιθεωρήσεων και των διενεργούμενων ελέγχων επεκτείνοντας το Σύστημα Ποιότητας που διαθέτει, σε νέους τομείς.
- Να βελτιώσει τη διοικητική υποστήριξη που προσφέρει στις Υπηρεσίες του.
- Να συνεχίσει να επενδύει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του με νέες δράσεις.
- Να συνεχίσει τις δράσεις του για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση παραγωγικών τάξεων και καταναλωτικού κοινού.
- Να αξιοποιήσει πόρους κοινοτικών προγραμμάτων.
- Να διατηρήσει το υψηλό επίπεδο επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης που παρέχει σε Τελωνειακές και λοιπές Αρχές.
- Να διατηρήσει, αναδείξει και προβάλλει το έργο και τις επιστημονικές και κοινωνικές δράσεις του από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα.

